

AKT **2**

19.3.2024

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

akt.fi

TAKSINKULJETTAJA MATIAS MUHONEN tuntee taksialan ongelmat pikkupaikkakunnalla s. 20

8 RAAHEN SATAMASSA
Liitot lakkoilevat nyt yhdessä
suomalaisten puolesta

12 KUORMA-AUTOPÄIVÄT
Hämeenlinnassa perehdyttiin
ajopiirtureiden etäominaisuuksiin

28 TAVALLINEN TYÖPÄIVÄ
Taija Niemen ja Minna Canthin
tavallisen työpäivän pienet erot

SISÄLTÖ

AKT

AUTO- JA KULJETUSALAN
TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

2 | 2024

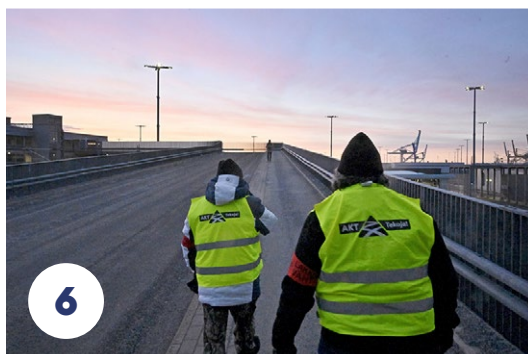
.....

KANNESSA

Taksinkuljettaja
Matias Muhonen.

KUVA Mikko Törmänen

24

4	Nakkimukin sijaan puntille	10	"Meillä ei ole varaa luovuttaa"	23	Oulussa vessa syntyy vaikka lumesta – nyt odotetaan leasingvessoja
4	Työväen musiikitapahtumaan jäsenale 75 prosenttia	12	Kuorma-autopäivillä kuuluu kokemuksen ääni	24	Poliittiset lakot – mikä onkaan niiden historia
5	Hovioikeuden ratkaisu vahvistaa luottamusmiesten asemaa	14	Helmikuun lakot kuvina	26	Onko vientimallin vienti lakiin edes mahdollinen?
5	Vielä ehdit ilmoittautua sähköturnaukseen	16	Työnantajan linja – koordinoitu hajauttaminen	28	Taija Niemen – ihan tavallinen työpäivä
6	Satamat hiljenivät kahden viikon poliittisen lakon ajaksi	18	AKT:n nuoret aktiivit Joensuusta	31	Kursseilla oppii uutta ja virkistyy
8	Raahessa AKT ja Teollisuusliitto lakkoilevat rinta rinnan	20	Matias Muhonen tuntee taksialan arjen pikkupaikkakunnalla	32	Vielä on aikaa ottaa kuntokuuri kohti AKT:n Kesäpäiviä
				34	Lastbildagarna

.....

VAKIOT: 3 Pääkirjoitus | 4 Takkunen | 7 Liiton kolumni | 11 Puhetta taloudesta
17 Maailmalta | 36 Koulutuspalsta | 38 Osastot | 42 Viihdevaihte

TOIMITUS

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki
PL 313, 00531 Helsinki
09 613 110/vaihde
www.akt.fi

• Aineistot toimitukseen:
toimitus@akt.fi

VA. PÄÄTOIMITTAJA

Sini Silvän
044 412 3009
sini.silvan@akt.fi

ULKOASU

Rohkea Ruusu Oy
Silva Kärpänoja
050 325 8787
silva@rohkearuusu.fi

PAINO

Botnia Print Oy Ab,
Kokkola 2024

ILMOITUKSET

Syntymäpäivä-, kiitos-
ja kuolin- sekä muut
ilmoitukset:

ilmoitukset@akt.fi
tai jäsenrekisteri
09 6131 1244

Osastojen
toimintailmoitukset
aluetuomistojen
kautta.

MUISTATHAN
AKT 3/2024
ilmestyy
30.4.

Osoitemuutokset
jäsenrekisteriin
09 6131 1244

TILAUSHINTA

25 e / vuosikerta / 8 nroa
Tilaukset:
jasenrekisteri@akt.fi

ILMESTYMISAIKATAULU 2024

Nro	DL avustajat & osastot	Aineisto- päivä	Ilmestyy
1	18.1.	23.1.	6.2.
2	29.2.	5.3.	19.3.
3	11.4.	16.4.	30.4.
4	6.6.	11.6.	26.6.
5	15.8.	20.8.	3.9.
6	12.9.	17.9.	1.10.
7	17.10.	22.10.	5.11.
8	21.11.	26.11.	11.12.

Sini Silvàn
va. päätoimittaja

Hallituksen pakohuone

Mikään, mitä nyt tapahtuu ei ole tullut yllätyksenä, vaan on harkittua. Hallituksen ja työelämän vastakkainasettelua on rakennettu elinkeinoelämän kabineteissa huolella, ja laskettu myös sen hinta. Björn Wahlroosin kirjassa Kuinkas tässä näin kävi? (2019) kerrotaan pohdinnoista vuonna 1991, miten hallituksen avulla painostettaisiin ay-liike alentamaan palkkoja, hyväksymään laajempaa paikallista sopimista ja jopa lakko-oikeuden rajaamista. Wahlroosin ”pitkällä aikavälillä poistettavien asioiden listalle” kuuluu myös yleissitovuus. Nyt on saatu oikeanlainen hallitus kaikkien toiveiden toteutukseen.

ORPON HALLITUKSEN työelämälinjan voi vään- tää rautalangasta. Työntekijöiden halutaan tekevän työt halvemmalla, palkkoja on voitava alentaa nopeasti. Työntekijä pitää voida palkata ja irtisanoa

helposti. Työttömille maksetaan vähän, jotta he suostuvat mihin vain.

Yleissitovuudesta halutaan eroon. Ei välitetä, että juuri se takaa Suomessa turvalliset työehdot. Näin saksitaan rikki Suomen malli eli pienet palkkaerot ja tasapuolinen hyvinvointi. Pesuveiden mukana menee yhteiskuntarauha.

Jos Suomea ajatellaan yrityksenä, juuri nyt ollaan sopimassa paikallisesti. Ammattiyhdistysliike on Suomen luottamusmies, josta halutaan eroon. Sille ei haluta mitään oikeuksia – tai valtaa – puhua työntekijöiden puolesta.

Ja miltä nämä Suomen kokoiset paikalliset neuvottelut näyttävät? Nyt ei sovita, nyt pakotetaan.

KUN PUHUTAAN AMMATTIYHDISTYSTEN vaikutusvallasta, siihen on saatu yhdistettyä kaikkea rumpaa ja negatiivista. Mutta jos kurkistetaan

käytäntöön, palkansaajat käyttävät valtaa esimerkiksi tes-neuvotteluissa. Neuvotellaan, että jättirekkojen kuljettamisesta voisi saada lisän palkkaan. Ja kyllä, esimerkiksi juuri tämän lisän saaminen läpi tes-neuvotteluissa pienelle työntekijäryhmälle oli mahdotonta. Vastapainoksi vaadittiin paljon suurempia uhrauksia kaikilta kuljettajilta. Työnantajilla on excel-taulukko ja hinta aivan kaikelle, kuljettajien lepoaikoja myöten. Kyllä on jäykkää, ja kyllä on rumpaa, nimittäin työnantajien käyttämä valta.

Kun valta on Björn Wahlroosin valtaa, se on kuin vaahtokylpy ja viininpunaisia samettitohveleita. Yksi mies haluaa kaataa koko ammattiyhdistysliikkeen. Olisiko sitä katsottava kriittisesti?

Hallitus on nyt lukinnut itsensä pakohuoneeseen, josta se ei löydä ulos. Palkansaajaliike on antanut viiheitä, tarjonnut kompromisseja ja rakentanut kartalle tietä – pitkälle Pitkäsillan yli. Niillä ovi aukeaisi. ●

Regeringens nödrymningsrum

ÖVERSÄTTNING
Kenneth Liukkonen

ngnet som nu händer kommer som överraskning, utan är långt planerat. Stridigheterna mellan regering och arbetslivet har noggrant utarbetats i näringslivets kabinetter, också kostnaderna är uträknade. I Björn Wahlroos bok Kuinkas tässä näin kävi? (2019) berättas om tankegångarna år 1991, hur man med hjälp av regeringen skulle pressa facket att sänka lönerna, acceptera bredare lokalt förhandlande och till och med begränsa strejkrätten. På Wahlroos ”lista över saker som på långsikt ska avskaffas” finns också kollektivavtalens allmänbindande verkan. Nu har vi fått en regering som uppfyller alla önskemål.

ORPOS REGERINGS arbetslivslinje kan tvinnas med järntråd. Man vill att löntagarna gör jobbet billigare, lönerna måste sänkas snabbt. Anställda ska kunna anställas och sparkas lätt. Arbetslösa ska få lite betalt, så att de går med på vad som helst.

Man vill bli av med avtalens allmänbindande verkan. Det har ingen betydelse att just det garanterar trygga arbetsvillkor i Finland. Så klipper man sönder den finska modellen med små löneskillnader och jämställt välmående. Samhällsfriden kastas ut med ämbaret.

Om Finland uppfattas som ett företag, så är det man gör just nu lokal förhandling. Fackföreningsrörelsen är Finlands förtroendeman, som man vill bli av med. Man vill inte ge några rättigheter – eller befogenhet – att representera de anställda.

Och hur ser dessa riksomfattande lokala förhandlingar ut? Man avtalar int, vi tvingas nu.

NÄR MAN TALAR om fackföreningarnas inflytande har man förknippat allt fult och negativt med det. Men om vi ser på verkligheten så använder löntagarna sin makt till exempel vid av-

talsförhandlingarna. Vi förhandlar om att få extra lön för att köra jättelastbilar. Och verkligen, detta till exempel var omöjligt för en liten yrkesgrupp att få igenom i förhandlingarna. Som motvikt krävdes mycket större offringar av totalt alla förare. Arbetsgivarna har en excel-tabell och ett pris för allt, inklusive förarnas viloperioder. Nog är det hårt, och nog är det skamligt, nämligen makten som arbetsgivarna brukar.

När makten är Björn Wahlroos makt, är det som bubbelbad och vinröda sammetstofflor. En man vill fälla hela fackföreningsrörelsen. Borde detta granskas kritiskt?

Regeringen har nu läst sig in i ett nödrymningsrum som den inte kan ta sig ur. Arbetarrörelsen har gett tips, erbjudit kompromisser och visat vägen på kartan – långt över Långabron. Dörren skulle öppnas med dessa. ●

Nakkimukin sijaan puntille

Ammattikuljettajalle on tärkeää istumisen ja raskaan epäsäännöllisen työn vastapainoksi muistaa pitää aktiivisia taukoja. Pieni jumppailu ja venyttely ylläpitää sekä työkykyä että hyvinvointia. Asennon vaihtaminen parantaa lihasten, nivelten ja selän välilevyjen aineenvaihduntaa.

Liikunta lisää energian kulutusta, mikä voi auttaa painonhallinnassa ja vähentää mahdollisen uniapnean oireita. Jo muutaman minuutin liikuntatuokiolla on merkitystä hyvinvoinnille.

Hengitysliiton Unilukkarit hanke järjesti seitsemälle ABC-asemalle ammattikuljettajia varten maksuttomat liikuntavälinepisteet taukotilojen yhteyteen. Pisteiltä löytyy muun muassa pienliikuntavälineitä, kuten erilaisia vastuskuminauhoja, kahvakuulia tai käsipainoja, tasapainolautoja, jump-pakeppejä sekä isompia välineitä, kuten vapaapainopaikka, puolapuut, roikuntatanko, kuntopyörä tai soutulaite.

Tarkista listasta, osuvatko liikuntapisteet omalle reitillesi. Niillä pääset tarvittaessa myös suihkuun. Kannustukseksi saat mukaasi asemalta myös Hen-

gitysliiton vastuskuminauhapakkauksen taukojumppaamista varten. Pidä huolta itsestäsi kotona ja tien päällä!

Liikuntavälinepisteet löytyvät seuraavilta ABC-asemilta:

- Tupos
- Hirvaskangas
- Juva
- Kuortti
- Lohja
- Piilovi
- Vaajakoski.

Lisää liikuntaa, pieni kävelykin jeesaa

Haastatellut kuljettajat kertovat, että mieluisimpia välineitä ovat olleet soutulaite, kuntopyörä sekä painot. Pitkän ajon jälkeen viiden minuutin jumppa tai pieni kävely auttaa. Ympäri Suomen järjestettyjä liikuntapisteitä kiiteltiin erityisesti siksi, että niissä on myös suihku. ●

Lue pidempi juttu verkkolehdestä aktlehti.fi

**TYÖVÄEN
MUSIIKKI-
TAPAHTUMA
25.-28.7.2024
VALKEAKOSKI**

AKT:N LIPPUTUKI JÄSENILLE
on edellisvuosien mukaan

75%

alennus lipun hinnasta.

OSTA LIPUT Tiketistä nyt.
Lippujen oston yhteydessä ilmoitetaan nimi ja jäsennumero.

musarit.fi

**Lue kaikkein
tuoreimmat uutiset
verkkolehdestä**

aktlehti.fi

TAKKUNEN PIIRTÄNYT Timo Takkunen

Orpo kutsui työmarkkinajärjestöt koolle

TARTU KAMPEEN JA KÄYNNISTETÄÄN KESKUSTELUT

VIENTIVETOINEN TYÖMARKKINAMALLI

PALKANSAAJAT

PALKKAUS KUOPPA

AKT:lle voitto

Hovioikeuden ratkaisu vahvisti luottamusmiehen asemaa

AKT sai käräjäoikeudessa jo vuonna 2023 merkittävän voiton luottamusmiehen asemasta. Hovioikeus päätti 20. helmikuuta ettei se anna hävinneelle osapuolella jatkokäsittelylupaa.

AKT :n asiantuntijalakimies **Jukka Siurua** näkee oikeustapauksen osana laajaa kokonaisuutta, jossa Suomen Yrittäjät haluaa eri keinoin hankaloittaa luottamusmiesten asemaa. Tässä tapauksessa vaaka kallistui jälleen AKT:n hyväksi.

Järjestäytymätön työnantaja oli kieltäytynyt hyväksymästä työntekijöiden valitsemaa luottamusmiestä sekä maksamaan tälle luottamusmiessopimuksen mukaista luottamusmiessopimusta sekä koulutuskorvausta. Luottamusmieheksi valittu AKT:n jäsen nosti liiton tuella kanteen työnantajaansa vastaan.

Työnantaja katsoi, ettei sillä ollut velvollisuutta hyväksyä luottamusmiesvalintaa, eikä pitänyt valintaa yleissitovana työehtosopimusmääräyksenä. AKT:n luottamusmies voitti riidan kaikilta osin.

Käräjäoikeus ratkaisi, että järjestäytyneillä työntekijöillä on järjestäytymisvapautteen kuuluva oikeus ja myös velvollisuus valita luottamusmies.

Oikeus perusteli ratkaisujaan korkeimman hallinto-oikeuden aiemmalla linjauksella, että työnantajan on noudatettava vähintään alan yleissitovan työehtosopimuksen mukaisia palkka- ja muita ehtoja. Työehtosopimuksen yleissitovuudesta seuraa järjestäytymättömälle työnantajalle velvollisuus maksaa luottamus-

Ratkaisu vahvistaa käräjäoikeuksien linjaa, jonka mukaan myös järjestäytymättömän työnantajan tulee tunnustaa luottamusmiehen asema.

miehelle luottamusmiessopimusta ja koulutuskorvausta.

Hovioikeus ei myöntänyt hävinneelle osapuolelle jatkokäsittelylupaa: AKT:n voitto luottamusmiehen asemasta pitää.

– Ratkaisu vahvistaa käräjäoikeuksien linjaa, jonka mukaan myös järjestäytymättömän työnantajan tulee tunnustaa luottamusmiehen asema, AKT:n asiantuntijalakimies Jukka Siurua toteaa.

Hovioikeuden vahvistama käräjäoikeuden päätös nostaa esiin ajankohtaisen asian eli työehtosopimusten yleissitovuuden merkityksen. Yleissitovat työehtosopimukset koskevat myös järjestäytymättömiä työntekijöitä ja työnantajia. ●

Vessakyselyyn saatiin

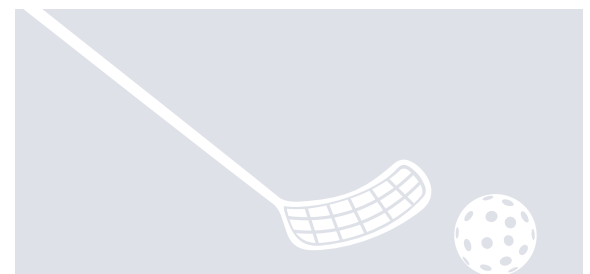
895

vastausta

AKT JÄRJESTI YHDESSÄ Autoliikenteen Työnantajaliitto ALT:n kanssa valtakunnallisen kyselyn kuljettajien vessoihin liittyen. Aihe kiinnosti. Kuljettajat vastasivat kyselyyn todella aktiivisesti.

Vastauksia saatiin heti ensimmäisenä viikonloppuna yli viisi sataa, ja kyselyn päättämiseen mennessä 895. Seuraavaksi kyselyn tuloksia käsitellään yhdessä ALT:n kanssa. ●

Lue vessa-asioista Oulussa sivulta 23.

AKT:n salibandyn mestaruuskilpailut 6.4. Tampereella

VIELÄ ENNÄTÄT ILMOITTAA joukkueesi AKT:n salibandyn mestaruuskisoihin. Ilmoittautuminen päättyi 25.3. Mestaruuskisat järjestetään Kaukajärven Spiral-hallissa Tampereella 6.4. alkaen klo 9. Säännöt ja ilmoittautuminen ovat akt.fi/tapahtumat sivulta. Sieltä löytyvät myös yhteystiedot **Markku Peltolalle**, joka tarjoaa lisätietoja tapahtumasta. Turnauksen järjestää Tampereen Seudun Linja-autohenkilökunta ry. Ilmoita joukkueesi mukaan – pelamaan ja pitämään hauskaa! ●

Satamat hiljenivät kahden viikon poliittisen lakon ajaksi

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n ja muiden SAK:n liittojen työtaistelut alkoivat 11.3. ja hiljensivät Suomen satamat. AKT:n osalta lakko koskettaa noin 2000 työntekijää ja pysäyttää satamien tavaraliikenteen kahdeksi viikoksi. Lakkoon päädyttiin, koska hallitus ei suostu kuulemaan työntekijöitä ja avaamaan neuvotteluja. Työelämää muutetaan hallituksen toimesta pelkästään työnantajien eduksi.

TEKSTI **Sini Silvän** KUVAT **Markku Ulander/Lehtikuva**

Vielä juuri ennen SAK:n kahden viikon lakkojen alkua AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** oli muiden SAK:n liittojen kanssa tapaamassa pääministeri **Petteri Orpoa**. SAK:n tarjoamat kompromissiehdotukset ja vastaanotot eivät herättäneet käytännössä minkäänlaista vastakaikua. Jo parituntisten neuvottelujen vielä ollessa kesken Orpo lähetti tiedotusvälineille viestin, ettei tuloksia tule. Työmarkkinoiden umpisolmua ei päästy avaamaan neuvottelemalla, mikä oli palkansaajajärjestöjen ensisijainen toive. Lakkoihin päädyttiin, vaikka se on aina viimeinen ratkaisu.

AKT vaatii lakkojen avulla hallitukselta selkeää suunnanmuutosta työelämäratkaisuihin. Työtaistelun syynä ovat Suomen hallituksen ajamat työelämän heikennysesitykset. Liittojen yhteisellä työtaistelulla puolustetaan 1,5 miljoonan suomalaisen työntekijän työelämäoikeuksia.

– Pahoittelemme lakoista aiheutunutta vaivaa ja harmia. Kuitenkin tämä on hyvin pientä suhteessa siihen, mitä on tulossa hallituksen puolelta. AKT tuntee vastuunsa vahvana suomalaisena työntekijäjärjestönä, ja siksi käyttää voimaansa vastustaakseen hallituksen politiikkaa, jonka tarkoituksena on heikentää laajasti sekä nykyisten että kaikkien tulevien sukupolvien oikeuksia työelämässä ja yhteiskunnassa, **Ismo Kokko** sanoo.

Yhdessä – kaikki yhden ja yksi kaikkien puolesta

Lakko on SAK:n liittojen yhteinen. Nyt toimitaan periaatteella yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta. Työtä tehdään solidaarisesti, koska hallituksen ajamat heikennykset koskevat kaikkia. Vaikka kaikki liitot eivät ole lakossa mukana, solidaarisuuden osoituksena SAK:laiset liitot osallistuvat lakon taoudellisiin kustannuksiin.

Työtaistelun ulkopuolelle on rajattu työtehtävät, joiden tekemättä jättäminen aiheuttaisi vaaraa hengelle, terveydelle tai omaisuudelle. Myös huoltovarmuus turvataan.

Työtaistelu koskee kaikkia Suomen satamia

Työtaistelu koskee 11.3.–25.3. ahtausalan työtehtäviä alihankintatöineen AKT:n ilmoittamissa yrityksissä. Lisäksi se koskee Viking Linen rahdinkäsittelytehtäviä Helsingin ja Turun satamissa eli vetomestarinkuljettajia, liikenteenohjajia ja rekkaselvittäjiä. Työtaistelu koskee myös AKT:n säiliöauto- ja öljytuotealalla Neste Oyj:n varastojen operaattoreita. Työnseisauksen aikana ei tehdä maanantaista 11.3.2024 klo 6 maanantaihin 25.3.2024 klo 6 välisenä aikana alkavia työvuoroja.

Lakkoja seurataan tiiviisti AKT:n nettisivuilla akt.fi/uutiset sekä verkkolehdestä aktlehti.fi ja myös sosiaalisessa mediassa Facebookissa sivulla AKT Liitto ja Instagramissa AKT Liitto. ●

↑ AKT:n toimitsijat olivat Vuosaaren satamassa lakkojen alkaessa jo aamutuimaan lakkovahtien tukena.

AKT somessa

SEURAA AKT:TÄ
FACEBOOKISSA!
@AKT LIITTO

SEURAA AKT:TÄ
INSTAGRAMISSA!
@AKT LIITTO

ISMO KOKKO

AKT:n puheenjohtaja
ismo.kokko@akt.fi

Paikallisen sopimisen laajentaminen on kupla

Paikallista sopimista laajentava kolmikantainen työryhmä on työnsä loppusuoralla. Suurimmat erimielisyyden aiheet ovat koko ajan liittyneet luottamusmiesten asemaan, järjestäytymättömyyden kenttään sekä yrityskohtaiseen sopimiseen. Olemme useita kertoja kritisoineet sitä, että palkansaajien näkemyksiä ei kuunnella. Ministeriön papereihin päätyvät ainoastaan työnantajien näkemykset.

Viimeksi paikallista sopimista yritettiin ratkaista Sipilän hallituksen aikana, jolloin muiden osapuolten hyväksymän kompromissin kaatoi Suomen Yrittäjät. Työministeri **Satonen** on sanonut, ettei yhdelläkään osapuolella ole veto-oikeutta – yrittäjien etujärjestöllä se ilmeisesti on.

Tällä kokonaisuudella avataan ovi ulkomaisen työvoiman sisääntulolle, työehtojen polkemiselle ja suomalaisen työllisyyden heikentämiselle.

PAIKALLISEN SOPIMISEN laajentamista perustellaan työllisyyden kasvamisella. Tätä on käyty lukuisia kertoja läpi, eikä tutkimuskirjallisuudesta löydy väitteelle tukea. Työllisyysvaikutuksia perustellaan tuottavuuden kasvulla. Yleisin tapa ulosmitata tuottavuutta on maksaa lisää osinkoja tai muita pääomatuloja, korottaa palkkoja tai investoida. Yksikään yritys ei harjoita hyväntekeväisyyttä työllistämismielessä.

Työ- ja elinkeinoministeriön alustavien arvioiden mukaan paikallisen sopimisen laajentaminen yhdistettynä yrityskohtaisten työehtosopimusten nostamiseen valtakunnallisten rinnalle, ”johtaa kielteisiin vaikutuksiin, mikäli työnantaja painostaa työntekijöitä suostumaan haluamiinsa sopimusehtoihin.” Kaikki työmarkkinaneuvotteluissa mukana olleet tietävät, että juuri näin työnantajapuoli toimii.

Luottamusmiehen asema on työntekijöille ja ammattiliitoille ensiarvoisen tärkeä kysymys. Siksi onkin selvää, että työnantajapuoli haluaa mielellään horjuttaa luottamusmiesten asemaa paikallisina edunvalvojina. Tästä syystä hallitus – työnantajien aloitteesta – esittelee mallin, jossa luottamusmiehen rinnalle tuodaan sopijaosapuoleksi luottamusvaltuutettu tai koko työntekijäjoukko yhdessä. Kumpikaan vaihtoehto ei korvaa asioihin perehtynyttä ja sopimiseen koulutettua luottamusmiestä.

Viimeisenä asiana nousevat esille yritys-kohtaiset työehtosopimukset. Pohjoismaisen mallin ytimessä on ollut laaja työnantajien ja työntekijöiden järjestäytyminen. Tälle pohjalta on pystytty rakentamaan kattavia, valtakun-

nallisia työehtosopimuksia, joilla on voitu taata kaikille työntekijöille kohtuullinen toimeentulo. Suomessa onkin ollut Euroopan pienin palkkatyötä tekevien köyhien osuus työmarkkinoilla. Nyt kuljemme täysin vastakarvaan.

SUOSIMALLA YRITYSKOHTAISIA työehtosopimuksia aiheutamme ketjureaktion, jonka päässä on työehtojen heikkeneminen. Yritys-kohtaiset sopimukset vievät yrityksiltä motivaation liittyä työnantajaliittoon.

Kun työnantajien järjestäytymismotivaatio heikkenee, alkaa se syödä työehtosopimusten yleissitovuuksia, jolloin järjestäytymättömissä yrityksissä ei enää ole minimiehtoja. On syytä ymmärtää, että minimiehdot eivät tule laisäädännöstä. Samalla avataan ovi ulkomaiselle kilpailulle aivan uudella tavalla. Yleissitovuuden puuttuessa vaikka kuorma-autokuljetuksista, voidaan Suomessa aivan laillisesti ajaa vaikkapa viiden euron tuntipalkalla, koska yrityksellä ei olisi silloin mitään velvollisuutta noudattaa valtakunnallista työehtosopimusta tai velvollisuutta solmia yritys-kohtaistakaan sopimusta. Oikeuksiaan vaativat työntekijät voidaan helposti lähettää takaisin kotimaahansa, kuten olemme telakka- tai rakennusosalta oppineet.

Tätä ei ministeriö, hallitus, saati työnantajat sano ääneen, mutta tällä kokonaisuudella avataan ovi ulkomaisen työvoiman sisääntulolle, työehtojen polkemiselle ja suomalaisen työllisyyden heikentämiselle. Siksi protestoimme ja pidämme asiasta meteliä nyt, koska lakien voimaantulon jälkeen se on myöhäistä. ●

PALSTALLA KIRJOITTAVAT vuorotellen AKT:n puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, valtuuston puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan jäsen.

↑ Hooli Stevedoring Oy:n luottamusmies, ahtaaja Mikko Rantanen (oik.) sanoo, että lakkoon on lähdetty hyvällä mielellä, sillä kaikki tietävät, minkä puolesta tässä taistellaan. Lakkovahdissa myös SSAB Europe Oy:n pääluottamusmies Timo Mällinen.

↑ Raahessa työtaistelu näkyy ja tuntuu isojen työpaikkojen kautta. Teollisuusliiton ja AKT:n väki ja muut nyt lakossa olevat pitävät suomalaisten palkansaajien, noin 1,5 miljoonan työntekijän puolta.

"Hallituksen leikkaukset koskettavat jokaista"

SAK:laiset liitot aloittivat kaksi viikkoa kestävä, kohdennetut työtaistelutoimet. Työntekijät toivovat hallitukselta vastaantuloa. AKT ja Teollisuusliitto lakkoilevat Raahessa rinta rinnan.

TEKSTI **Tiia Kynäräinen** KUVAT **Vesa Ranta**

Kylmä viima puhaltaa mereltä Raahessa, mutta se ei työntekijöitä haittaa. Terästehdas SSAB Europan pääportilla autoja ajaa tehtaaseen porteista sisään. Keltaliiviset teollisuusliittolaiset lakkovahdit kyselevät menijöiltä ajoneuvojen tarkoitusta. AKT:n lakkovahdit ovat sataman portilla.

Aamutuimaan 11. maaliskuuta on alkanut SAK:laisista jäsenliitoista Teollisuusliiton, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n, Sähköliiton, Merimies-Unionin, palveluajoneuvojen Pamin sekä Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n kaksi viikkoa kestävä poliittinen lakko. Sillä vastustetaan hallituksen tekemiä ja suunniteltuja työelämän heikennyksiä sekä työttömyys- ja sosiaaliturvan leikkauksia.

– Hyvällä mielellä tässä ollaan. Lakko on pitänyt, eikä ylimääräisiä ole pyrkinyt tehtaalle, SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaaseen pääluottamusmies **Timo Mällinen** kertoo.

Mällisen arvion mukaan lakkoon osallistuu Raahessa noin 1 300 työntekijää. Joitakin työntekijöitä on tehtaalle jätettävä töihin, sillä koksaamo, masuuni ja terässulatto on pidettävä käynnissä, jotta tuotantokoneet säilyvät ehjinä.

– Kun tämä 1980-luvulla käynnistettiin, koksaamo ei ole ikinä sen jälkeen sammutettu. Jos se sammutettaisiin, se särkyisi siihen paikkaan.

SAK:laiden liittojen lakko on tällä kertaa selvästi aiempia lakkotoimia kohdennetumpi. Raahessa lakkoon osallistuvat myös AKT:n ahtaajat. Satamalogis-

tiikkayritys Hooli Stevedoring Oy:n luottamusmies **Mikko Rantanen** sanoo, että kaikki yhtiön liittoon kuuluvat reilu kymmenen vakituista työntekijää osallistuvat lakkoon.

– Hyvällä mielellä lakkoon on lähdetty, sillä kaikki tietävät, minkä puolesta tässä taistellaan, Rantanen sanoo.

Maanantaina 11. maaliskuuta alkaneen lakon piirissä on noin 7 000 työntekijää SAK:n jäsenliitoista.

Lakossa on erityisesti työntekijöitä yhtiöistä, joilla on iso merkitys Suomen viennille ja tuonnille. Suurista pörssiyrityksistä lakot kohdistuvat muun muassa Outokumpuun ja SSAB:lle sekä Nesteelle.

Luottamusmiesten Mällisen ja Rantasen mieltä on tärkeää, että SAK:laiden liittojen yhteisrintama pitää.

↑ Hooli Stevedoring Oy työsuojeluvaltuutettu Jukka Siniluoto kertoo, että esimerkiksi ansiosidonnaisen työssäoloehdon kiristys osuu nopeasti tilapäisenä työvoimana toimiviin ahtaajiin.

– Tällä on iso merkitys. Eihän kukaan yksin voi vastustaa mitään. Joukossa on voimaa, Rantanen muotoilee.

– On se suuri asia, että olemme SAK:laisena perheenä vastustamassa näitä hallituksen toimia. Nämä leikkaukset koskevat kaikkia samalla lailla, Mällinen sanoo.

Tämä on vasta alkusoitto

Hallituksen tekemät ja ehdottamat leikkaus- ja heikennystoimet herättävät laajaa huolta niin AKT:n kuin Teollisuusliiton jäsenkunnassa.

Satamalogistiikkayritys Hooli Stevedoring Oy:n työsuojeluvaltuutettu **Jukka Siniluodon** mukaan muun muassa ansiosidonnaisen työttömyysturvan työssäoloehdon kiritys heikentää paljon yhtiön laajasti käyttämän tilapäisen työvoiman asemaa. Hallitus nostaa työssäoloehdon nykyisestä kuudesta kuukaudesta 12 kuukauteen.

– Meillä töitä ei ole tarjolla näille ihmisille koko-aikaisesti ja siksi tämä asia kaihertaa heidän puolestaan, Siniluoto sanoo.

Siniluoto muistuttaa myös, että ongelmia aiheuttaa työttömyysturvan suojaosan poisto. Työttömillä ei ole houkutusta tulla tekemään pieniäkään tilaispäistöitä, kun suojaosa poistuu.

Hallituksen toimia seuraavat huolissaan myös lakovaihteina SSAB:n pääportilla toimivat työntekijöiden työsuojeluvaltuutettu **Ville Keränen**, luottamusmies **Kimi Sarkkila**, varapääluottamusmies **Jarkko Uusipulkamo** sekä varapääluottamusmies **Sauli Hilden**.

– Nämä hallituksen toimethan ovat vasta alkusoittoa. Näin on annettu ymmärtää, sanoo varapääluottamusmies Uusipulkamo.

Keränen nostaa hallituksen esityksistä esille lakosakon ja lakko-oikeuden rajoittamisen. Hallitus esittää muun muassa, että työrauhavelvollisuuden vastaisesta työtaistelusta tuomittavan hyvityssakon määrä olisi jatkossa vähintään 10 000 euroa ja enintään 150 000 euroa.

– Jos lakkosakot nousevat suunnitellusti, käytännössä se tarkoittaa, ettei ammattiosastoilla ole varaa enää lakkoilla, Keränen muistuttaa.

Luottamusmies Sarkkilan mielestä ongelmallisia ovat myös hallituksen aiheet rajoittaa tukilakkoja. Varapääluottamusmies Hilden nostaa vielä esille hallituksen halut kasvattaa paikallista sopimista.

– Se on täyttä myrkyä työntekijöille, Hilden epäilee.

– Emme myöskään saa unohtaa työttömyysturvan leikkauksia. Ne koskettavat isoa osaa suomalaisia.

Kortteja on vielä hihassa

SAK:laisten liittojen jäsenet ovat esittäneet useaan otteeseen äänekkään mielipiteensä hallituksen esityksistä jo viime syksystä lähtien. Kahden viikon lakko on jatkotoimia aiemmille toimille.

Liitot halusivat hallituksen neuvottelupöytään, jotta esityksiin saataisiin edes joitakin pehmenyksiä. Toistaiseksi **Petteri Orpon** ja **Riikka Purran** johtama hallitus ei ole esittänyt mitään taipumisen merkkejä.

Ei tämä ratkea
kuin istumalla
neuvottelupöytään.

Hallituksen toimien seurauksena työmarkkinatilanne on ajautunut nyt niin pahaan umpisolmuun, että luottamusmiehet Rantanen ja Mällinen epäilevät tilanteen nopeaa ratkaisua.

– Vaikea on päästä tästä tilanteesta eteenpäin. Hallitus ei näytä haluavan tulla yhtään vastaan, Rantanen sanoo.

– Lakot ovat ikäviä. Jos olisi mahdollista, mieluummin olisimme töissä. Mutta nämä ovat kuitenkin viimeisiä hetkiä vastustaa näitä toimia.

Mällisen mielestä työntekijöillä on yhä mahdollista kiristää toimiaan. Kahden viikon lakolla jäädytetään vienti ja tuonti, mutta vielä on mahdollisuus jatkaa toimia.

– On meillä vielä keinoja. Emme ole vielä lyöneet viimeistä korttia pöytään, Mällinen sanoo.

– Ei tämä millään muulla ratkea kuin sillä, että istutaan neuvottelupöytään. Nyhän kolmas osapuoli eli työnantajat eivät ole ottaneet mitään kantaa. Niin kauan tämä menee eteenpäin kuin sieltä tulee siunaus näille hallituksen toimille. ●

"Meillä ei ole varaa luovuttaa"

Turbulenssiherkällä matkatoimistoalalla on juuri nyt jopa työvoimapula. Ala on kuitenkin suhdannealtis, tilanteet muuttuvat nopeasti. Pääluottamusmies Johanna Laukkanen tietää, että moni hallituksen työelämäheikennys osuu herkästi alan työntekijöihin.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Sami Turunen**

Matkapoikien melko tuore pääluottamusmies **Johanna Laukkanen** työskentelee Lahdessa pienessä kahden työntekijän toimistossa. Johanna osallistui myös helmikuun alussa STOP nyt! mielenilmaukseen Helsingissä ja kertoo, että porukka ymmärtää hyvin, mistä heikennyksissä on kyse ja kokee, että on tärkeää olla mukana niitä vastustamassa.

Johanna Laukkanen on työskennellyt Matkapojilla nyt reilut 10 vuotta mutta matkatoimistoalalla jo vuodesta 2000, jolloin hän aloitti Töölön Matkatoimistossa.

Pääluottamusmieheksi hänet valittiin vuoden 2023 alusta, koska oikein ”muitakaan ei löytynyt”. Edellinen luottamusmies jäi eläkkeelle, ja näin hän päätti tarttua haasteeseen. Ajat ovat sellaiset, että luottamusmiestä tarvitaan. Edeltäjä ei juuri ehtinyt perehdyttää häntä senkään vuoksi, että he työskentelevät eri kaupungeissa. Matkapojilla on työntekijöitä kaikkiaan 45. Töitä tehdään pienissä toimistoissa tai kotoa etänä eri puolilla Suomea.

Luottamusmiesvalinnan jälkeen Johanna Laukkanen lähti heti Mailin kurssseille. Hän kiitteleeekin sekä näitä että liittoa, erityisesti sopimustoimitsija **Katri Höökiä**.

– Kaikki Mailin kurssit on käyty ja niistä on ollut valtavasti apua. On saanut tietoa ja vertaistukea, kun kurssilla on käyty esimerkinomaisesti työpaikoilla sattuneita tapahtumia, Johanna kiittelee.

– Katri on myös aina ollut avuksi ja hänelle on voinut soittaa, kun on kysymyksiä tullut, Johanna jatkaa.

Kurssilaiset ovat perustaneet WhatsApp -ryhmän, jonka kautta vaihdetaan tietoa kurssipäivien välillä. Kurssilla on opittu myös työelämän lainsäädäntöä.

Alalla vallitsee koronavuosien jälkeen jopa työvoimapula, joten työnantajat tuntuu haluavan pitää kiinni hyvistä työntekijöistään. Näin ollen isompia erimielisyyksiä ei ole ollut.

↑ Ulkoilu koiran kanssa tuo Johanna Laukkaselle vastapainoa tiiviisiin työpäiviin ja luottamustehtäviin.

– Joistain pienistä asioista on joutunut vähän keskustelemaan, mutta ei suurempaa, hän toteaa.

Moni heikennyksistä iskee matkatoimistovirkailijoihin

Ennen koronaa ala oli murroksessa, työvoima väheni jopa puoleen ja alalla oli paljon lomautuksia.

Tällä hetkellä isoimman haasteen antaa maan hallitus lukuisine heikennysesityksineen. Laukkanen oli maililaiden mukana Helsingissä Senaattitorilla 1.2. osoittamassa mieltä heikennyksiä vastaan.

– Moni heikennyksistä osuu suoraan itseen, mutta ylipäätään alalla työskenteleviin osuvat muun

muussa sairauspäivän sakko sekä erityisesti työttömyysturvaan ja lomautuksiin liittyvät heikennykset. Ala on turbulenssiherkkä, eli sitä koskettavat tuhkapilvet ja erilaiset selkkaukset sotatiloineen, lomautuksia ja työttömyysjaksoja tulee, Johanna Laukkanen listaa.

Lisäksi hän muistuttaa, että esimerkiksi hänen työnantajansa on alle 50 henkeä työllistävä yritys, joten YT-lain muutos koskettaa niin ikään heitä. Siksi on todella tärkeää nyt osallistua ja kertoa maan hallitukselle, että linja on väärä.

Hän lähettääkin terveisiä, että nyt aidosti neuvottelupöytään sillä ”meillä ei ole varaa luovuttaa”. Taisteluhenkä löytyy maililaisilta hyvin. ●

ELINA PYLKKÄNEN

alivaltiosihteeri
työ- ja elinkeinoministeriö

Lääkkeen ja myrkyyn välinen ero on annostuksessa

Olemme seuranneet kateellisina viireistä, kun Tanskan talous menestyy. BKT kasvaa vuodesta vuoteen Euroopan kiivainta tahtia ja työllisyys kukoistaa maailman parhaimpana – työttömyyden ollessa vähäisintä koko planeetalla. Taikasana on lääkeyhtiö Novo Nordisk, jonka kehittämät diabetes-lääkkeet ovat valloittaneet kaikkien kehittyneiden maiden hyvinvointiteollisuuden markkinat. Yhtiön markkinoimat diabetes-valmisteet on otettu suosiolla vastaan tehokkaina laihdutuslääkkeinä.

Lääkevalmisteen suosiosta kertoo paljonpuhuvasti sekin, että suomalaiset apteekit myyvät ei-oota. Kysyntä maailmalla on niin hurjaa, että liukuhihnalla miljoonin kappalein purkitettavat pillerit ja ruiskeet myydään käsistä. Ja ostajia piisaa – hinnalla millä hyvänsä. Lääkkeen avus-

Amerikkalaiset terveysjätit ovat kiukuissaan siitä, että tuottoisa tekonivel-bisness uhkaa hiipua.

tamana ihmiset laihtuvat ja voivat entistä paremmin. Näinkö helpolla hyvinvointisairauksista päästään vähän kerrassaan eroon?

Lihavuusepidemian helpottuessa monet krooniset sairaudet saadaan pois päiväjärjestyksestä. Terveydenhuollon ja siihen liittyvän yksityisen terveysteollisuuden pitäisi siis kiittää tästä keksinnöstä. Vaan ei suinkaan! Amerikkalaiset terveysjätit ovat kiukuissaan siitä, että tuottoisa tekonivel-bisness uhkaa hiipua. Jos ihmiset ovat ihannepainossaan, nivelrikkojen ja –kulumien korjaaminen on hiipuvaa elinkeinohaaraa. Globaalien suurten terveysfirmojen johtoportaat lobbaavat hartiavoimin, etteivät bisnekset menisi alta.

EIKÄ SIINÄ VIELÄ KAIKKI. Laihdutuslääkkeen teho perustuu siihen, että lääkettä käyttävät ihmiset tulevat yhä pienemmistä ruoka-annoksista kylläisiksi eikä virvoitusjuomia tai alkoholiakaan pysty juomaan määräänsä enempää. Lääke toimii antabuksena ruualle ja juomalle. Tästäkö myös elintarviketeollisuus on pillastunut. Suuret ruokaketjut, joiden salaisena aseena on ollut sokerikoukun ja pikaruokariippuvuuksien aikaansaaminen, ovat nyt nousseet takajaloilleen.

Varmastikaan tämä lääkevillitys ei ole vielä loppuluku maailmanmarkkinoiden valtapelissä. Tanskan talouden hieno nousu ja tilanne muistuttaa hyvin paljon samaa, kuin mitä Suomelle tapahtui Nokian valloittaessa maailmaa. Suomen kansantalous saatiin upeaan nousuun synkän 1990-luvun laman jälkeen. Ja kukoistusta kesti todella pitkään ja se ruokki myös alihankijayrityksiä sekä muita elinkeinoja ympärillään.

Nokian menestys hiipui ainakin toistaiseksi, ja niin varmaan tulee käymään myös Novo Nordiskille, sillä lääkevalmisteen patentit eivät ole ikuisia. Ja kuviteltavissa on, etteivät ihmisten ongelmat tähän lopu. Eli lääkkeitä eri vaihtoihin tullaan tarvitsemaan jatkossakin. Mutta kuvaavaa nykytilanteesta on se, että globaaleilla markkinoilla – aivan kuten yksittäisenkin maan maaperällä – yksikin yritys saattaa saada sellaisen monopoliaseman, että kuluttajat nöyryvät markkinavallan edessä. Siksikin on syytä edistää yritysten yhteiskuntavastuun toteutumista ja poistaa mahdollisuuksia epäreiluun asetelmaan ja esim. verojen välttelyyn. Megalomaanisille yrityksille verojen minimointi on paljon helpompaa kuin pienille yrityksille, joilla on vain yksi toimipaikka. Veronmaksukykyä näillä mammutteilla olisi yllin kyllin.

TANSKAN LÄÄKEIHME saa kysymään, että onko tosiaan niin, että olemme suuryritysten tahallisesti tuottamien addiktioiden sätäkynukkeja? Salaliittoteoriat nostavat päätään. Miksei kukaan varoittanut meitä? Kehityksen ja vaurauden syyt ja seuraukset juontuvat ihmisen ahneudesta ja laiskuudesta. Nämä molemmat ovat peri-inhimillisiä ominaisuuksia, jotka luokitellaan paheiksi. Hyveitä ovat juuri näiden vastakohtat: kohtuullisuus ja ahkeruus.

Jos lääkkeet tulevat aina apuihin pelastamaan ihmisen häneltä itseltään, olemme jälleen kourussa uuteen riippuvuuteen. Toivottavasti seuraavaksi kehitetään lääke nettiselailuähkyn ja vuorovaikutusongelmiin. Voisiko lääketeollisuus keksiä lääkkeen myös itsekkyyttä vastaan? ●

Kuorma-autopäivillä juttu luisti

Kokeneet kuljettajat kohtasivat kokeneen poliisin

Janne Karhiaho pisti Hämeenlinnan Aulangolla kuorma-autopäivät käyntiin ja toivoi rennonletkeää meininkiä. Vanhempi konstaapeli Kaisa Kuusela Hämeen poliisilaitoksesta oli heti hengessä mukana, ja sai porukan kysymään ja keskustelemaan.

TEKSTI **Sini Silvän** KUVAT **Vesa-Matti Väärä**

Kun vanhempaa konstaapeli **Kaisa Kuusela** kuunteli AKT:n kuorma-autopäivillä, oli selvää, että hän osasi ottaa yleisönsä. Kuusela oli mukana Hämeenlinnan Automiehet ry:n osasto 014 järjestämällä AKT:n kuorma-autopäivillä. Mukana oli järjestävän osaston puheenjohtaja **Janne Karhiahon** mukaan 55 kuljettajaa.

Kuusela toimii Hämeen poliisilaitoksella raskaan liikenteen valvontaryhmässä. Vaikka liikennepoliisia ei Suomessa enää ole, liikenteen valvontaryhmiä on kaikissa Suomen poliisilaitoksissa ja niissä yhteensä noin 500 poliisia.

Kuuselan 17 kokemus poliisina ja raskaan liikenteen osaaminen välittyi

yleisöön. Mikkeliläinen yhdistelmäajoneuvonkuljettaja **Satu Lampinen** tuumi, että sai irti paljon uutta.

– Harvoin viranomaisten kanssa tulee oltua tekemisissä, hän nauraa.

Haukivuorelaisen **Asko Nykäsen** vakuutti tekninen osaaminen: miten ja mistä ajopiirturi ottaa tietonsa – kardaniakselista ja vaihdelaatikon päästä.

– Tuli esiin se, että mieluummin opastetaan kuin sakotetaan, myös Mikkelistä tullut yhdistelmäajoneuvonkuljettaja **Jari Olkkonen** lisäsi.

Raskaaseen liikenteeseen erikoistuu vain osa poliiseista

Kuusela myönsi, että ellei raskaan liikenteen valvontaa tee, ei pysy lain-

säädännössä tai käytännössä ajan tasalla. Kuorma-autopäivien osallistujia kiinnosti, onko poliisilla painotus pitkäkilpisiin?

– Kaikkia katsotaan, Kuusela totesi.

Kuljettajia kiinnostivat myös ylinopeudet, siinä poliisin näkemys on, että tyypillisiä ylinopeuksia raskaalla kalustolla ovat 90-95 kilometrin tuntivauhdit. 120 kilometriä tunnissa kulkevia ei juuri ole. Yli satasta ajavia on valvonnassa tullut muutamia, mutta tosi pieni määrä.

Mutta miksi valvotaan?

Ykkössyy on liikenneturvallisuuden parantaminen. Kuusela nosti esiin myös harmaan talouden, kuljetusri-

kollisuuden, epäterveeseen kilpailuun puuttumisen ja kuljettajien työolojen parantamisen. Epätervetä kilpailua syntyy alalle jo sillä, että yritykset lähtevät tarjouskilpailuun niin, että kuormassa on päivittäinen pieni ylikuorma ja päivittäin ajetaan 15 minuuttia yli ajan. Se kuljetusyritystä, joka laskee ajo- ja lepoajat lakien mukaan voi kilpailutuksissa hävittää.

– Tämä on yksi syy, miksi näihin puututaan.

Esimerkit ovat jopa järkyttäviä. Kuten yhden suomalaisen kuljetusyrityksen tapaus, jossa auton kuormaliinat olivat todella huonokuntoiset. Kuljettaja sai tilanteesta sakot.

↑ Yhdistelmäajoneuvonkuljettaja Timo (Kölli) Kortelaiselle kiinnostavinta olivat etäluettavat ajopiirturit, miten ne toimivat poliisin puolelta.

↑ – En näe, että minä ja te kuljettajat olemme vastakkain, näen että tehdään yhdessä, Kaisa Kuusela sanoo. – Poliisin tehtävä on valvoa, että lakia noudatetaan. Jos meitä ei seisoi siellä tien varressa tätäkään vähää, ihan hulluksihan se menisi.

↑ Lappeenrantalainen kuorma-autonkuljettaja Pekka Henelius piti erityisesti poliisin osuutta kiinnostavana. Odotukset olivat kuulla ajankohtaisista asioista.

– Soitin isännällekin, että nyt liinat kuntoon. Ne eivät vastaa niitä lujuusarvoja, joita liinoille on annettu, Kuusela kertoo tilanteesta.

Vähän ajan päästä kuljettajalle soitettiin ja hän sai puhelimesta kuulla saavansa potkut yli 15 vuoden työuran jälkeen. Kuljettaja ei uskaltanut nostaa asiasta meteliä, sillä samassa firmassa työskennellyt läheinen olisi voinut myös menettää työnsä.

– Ihan hivenen tämä nosti verenpainetta.

Älykkäät ajopiirturit parantavat valvontaa

Kabotaasivalvonnassa ovat apuna älykkäät ajopiirturit. Etäluku todella tarkoittaa mahdollisuutta etälentalaitteella nähdä tietyt asiat ohi ajavan auton ajopiirturista, kuten mikä on käytetty vauhti, viimeisin enimmäisajoajan ylitys eli heti kymmenisen tärkeintä tietoa.

– Älykkäässä ajopiirturissa on lähetin, etälentalaitteessa vastaanotin. Jos ohiajava auto näyttää ajavan vauhtia o, voisi päätellä, että manipulointia on tehty.

Jos auton ajopiirturia manipuloidaan, sillä on suorat vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Esimerkiksi tehdyssä testissä on huomattu, että manipuloinnin myötä esimerkiksi jarrut voivat käyttäytyä eri tavalla. Siksi manipuloinnin seuraaminen ja siitä annetut sanktiot ovat olennaista. Ja manipuloinnistakin Kuuselalla oli oiva esimerkki: jos matka Vuosaaresta Tampereelle kestää 27 minuuttia voivat kulmakarvat alkaa kohota.

Mitä tehdä poikkeustilanteessa?

Kysymyksiä riitti myös siitä, miten poikkeukselliset olosuhteet: 20 senttiä tiellä lunta, voidaan selittää ajopiirturin kanssa.

– Ajopiirturista tuloste. Sinne taka-puolelle kirjoitetaan lähtöpaikat paluupaikat, mitä on tapahtunut. Poliisi pystyy kyllä saamaan ajopiirturista tiedot. Pidätte sen mukana 28 + yksi päivää, Kuusela vinkkaa ja muistuttaa, että isäntä on velvollinen pitämään piirturitietoja vuoden.

Virkavalta "kerrankin" hyvin positiivinen juttu

– Erittäin hyvä, että on saatu virkavaltaa paikalle. Saatiin vapaasti jutella hänen kanssaan asioista. Itsellä kuu-

luu omaan työhön tietää ja osata nämä lait ja asetukset. On ollut epäily, ettei poliisilla näin ole, mutta hänellä on, yhdistelmäajoneuvokuljettaja ja osasto 7:n puheenjohtaja **Juhapentti eli JP Saarela** kertoo.

– Tämä on ollut antoisaa. Hyvin ollaan asian ytimessä, yhdistelmäajoneuvokuljettaja **Timo (Köllä) Kortelainen** Vantaalta HCT:tä Ilmari Lehtonen Oy:ltä kertoo. Kiinnostavinta hänelle olivat etälueuttavat ajopiirturit, miten ne toimivat poliisin puolelta.

– Olin aika yllätynyt miten avoimesti Kuusela niistä kertoi.

Tes-kierrosta ennen seuraavaan valmistautumista

Sopimustoimitsija **Vesa Lackman** kertoi kuorma-autopäivillä edellisestä tes-kierroksesta. Miten sadasta osastojen esityksestä päästiin tärkeimpiin tavoitteisiin. Ja mikä oli työnantaja-puolen vastatavoitteina: Pekkasten pilkkominen tunteihin, paikallinen sopiminen ilman rajaa ja työajan muuttaminen liki vihellyksestä töihin. Vaikka lopputulos tiukasta neuvottelukierroksesta ja lakosta oli niukka, se oli kuitenkin lopulta torjuntavoitto, edes entiset edut saatiin pidettyä ja sovittua kuuden prosentin korotukset.

Aluetoimitsija **Vili-Petteri Adams-son** kertoi kuorma-autopäivien välle jäsenhankinnasta, jossa on nyt uutta potkua uusilla järjestelmillä.

Työmarkkinoiden umpisolmua ihmetellään

Kuorma-autopäivillä kiinnostivat myös työmarkkina-asiat ja Satu Lampista erityisesti AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokon** osuus. Kokko oli juuri ennen kuorma-autopäiviä ollut tapaamassa pääministeri **Petteri Orpoa**.

Jari Olkkonen toteaa, että nykyhallituksessa ovat nyt ne, jotka iloisenä edellisen hallituksen aikaan nostivat koronatukia.

– Lähimuisti on viety, hän puuskahtaa.

– Ollaan menossa Aasian malliin, kaikki päivät ovat samanarvoisia, tavoitteena on palkkahalpuutus, Satu Lampinen lisää. ●

➔ Kuorma-autopäivät järjestettiin Hämeenlinnan Aulangolla. Mukana oli 55 osallistujaa pohjoisesta etelään hyvässä yhteishengessä.

AKT

#PAINAVASYY

#STOPnyt

1.-2. helmikuuta

14.-16. helmikuuta

Lakoista runsaasti juttuja
verkkolehdestä
aktlehti.fi

"Koordinoitua hajauttamista"

EK ei neuvottele palkoista – mutta valvoo niitä haukan lailla

Työnantajien keskusjärjestö eli Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ei enää neuvottele palkoista. Silti se vahtii jäsenliittojensa tekemien työehtosopimusten palkkatasoa. Mikä on EK:n logiikka ja miksi työnantajat ajavat entistä enemmän tavoitteitaan politiikan kautta?

TEKSTI **Mikko Nikula** VALOKUVA **Veikko Somerpuro** KUVITUS **Silva Kärpänoja**

Kyllä EK:lla on pyrkimys pitää työnantajapuolen langat käsissään. Osaksi halutaan kuitenkin delegoida valtaa jäsenliitoille. Tästä linjasta on tutkimuksessa käytetty termiä koordinoitu hajauttaminen, sanoo historiantutkija ja filosofian tohtori **Maiju Wuokko**.

Wuokon mukaan poliittinen vaikuttaminen on noussut työnantajien edunvalvonnassa isoon rooliin.

– Annetaan poliittisen prosessin hoitaa työmarkkina-asiat. Tämä perustuu siihen ajatukseen, että ammattiyhdistysliikkeen tai poliittisen vasemmiston suunnalta ei ole tulossa riittävän suurta uhkaa.

Petteri Orpon johtamalla hallituksella on läheiset suhteet yritysmaailmaan ja monet hallituksen tavoitteista ovat pitkäaikaisia EK:n vaikuttamistavoitteita.

Hajautushaaveita jo vuosikymmeniä sitten

Työnantajien halu lopettaa keskitetty sopiminen ei ole uusi ilmiö.

– Jo 1980-luvulla työnantajapuoli halusi hajauttaa työmarkkinamallin ja viedä työehdoista sopimisen liittotasolle tai mieluiten yritystasolle, kertoo Maiju Wuokko.

Silti keskitetyt tulopoliittiset ratkaisut eli tupot pysyivät työmarkkinoiden perustyökaluina. Vuonna 2008 EK ilmoitti, ettei se enää tekisi keskitettyjä ratkaisuja. Kuitenkin vielä kaksi kertaa tehtiin raamisopimukset sekä **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen kilpailukyky sopimus vuonna 2016. Osa työnantajista piti kiky-sopimustakin riittämättömänä. Sitä vastustettiin myös periaatteellisista syistä – keskitetyistä ratkaisuista oli viimein aika päästä eroon.

Lopulta EK:n muutti omia sääntöjään siten, etteivät vastaavat sopimukset tulevaisuudessa onnistu.

– 2010-luvun puolivälissä työnantajien pitkään padotut hajauttamispaineet ryöpsähtivät pintaan. Asia alkoi jo olla heille uskottavuuskysymys, kun vuosikymmeniä oli tavoiteltu sopimisen hajautusta, mutta ei ryhdytty sanoista tekoihin, Maiju Wuokko tulkitsee.

Paikallisen sopimisen ylivertaisuudesta ei todisteita

Pian kiky-sopimuksen tultua voimaan Metsäteollisuus erosi EK:sta ja ilmoitti, että sen jäsenyritykset solmisivat työehtosopimuksensa itse. Toisaalta Autoliikenteen Työnantajaliitto ALT erosi EK:sta päinvastaisin perustein. Se ei pitänyt sopimustoiminnasta vetäytyntä keskusjärjestöä enää hyödyllisenä.

Työnantajien näkemyksissä on hajontaa. Hajauttamisen kannattajat kertoivat paikallisen sopimisen parantavan tuottavuutta ja työllisyyttä. Paikallista sopimista pidettiin lääkkeenä kaikkiin ongelmiin. Paikallisen sopimisen mahdollisuuksia on Suomessa 1990-luvulta alkaen lisätty, mutta työnantajien näkökulmasta ay-liikkeellä on ollut asiassa liikaa sanansijaa.

Yrityksistä ideologian vei pisimmälle metsäteollisuusjätti UPM. Työehtosopimukset piti tehdä liiketoimintokohtaisesti, ja vaatimuslistalla oli työehtojen isoja heikennyksiä. Sanelulinja johti pitkään työtaisteluun vuonna 2022 ja aiheutti yritykselle arviolta 200 miljoonan euron tappiot.

– Teknologiateollisuudessa nähtiin sitten yksi työnantajapuolen erikoisimmista tasapainotempuista yritysکوhtaisen ja liittotason sopimisen välillä. Liitto lopetti työehtosopimusten tekemisen, mutta yrityksille, jotka halusivat noudattaa valtakunnallista työehtosopimusta, perustettiin uusi järjestö.

Maiju Wuokko

MAIJU WUOKKO ON HISTORIANUTKIJA

ja filosofian tohtori, joka on työskennellyt Helsingin ja Turun yliopistoissa. Tutkimuksissaan hän on perehtynyt erityisesti liike-elämän poliittiseen toimintaan sekä työmarkkinahistoriaan ja työnantajajärjestöihin. Tutkijan raportti "Missä mennään, Eteläranta? Työnantajapuolen toiminta ja tavoitteet työmarkkinoiden murroksessa" julkaistiin helmikuun alussa. Raportin tilaajana oli Teollisuuden Palkansaajat.

Perinteistä kolmikantaista sopimista on usein tarvittu kriiseissä.

Vaikka paikallisen sopimisen suuria etuja oli työnantajaleirissä vakuuteltu, yrityksiä liittyi ”tes-järjestöön” Teknologiateollisuuden työnantajat ry:hyn. Mukaan tuli niin paljon yrityksiä, että teknologiateollisuuden työehtosopimus pysyi yleisistovana eli alalla yleisesti noudatettavana sopimuksena. Sopimus kattaa suoraan 65 prosenttia alan työvoimasta.

Pystyykö EK tulevaisuudessa omiin ratkaisuihin?

Poliittisen vaikuttamisen tie antoi työnantajille tuloksia, kun Orpon hallituksen ohjelmaan kirjattiin iso määrä EK:n ja Suomen Yrittäjien tavoitteita. Ohjelmassa on muun muassa paikallisen sopimisen laajentaminen, työttömyysturvan leikkaaminen, irtisanomisen helpottaminen, lakko-oikeuden rajaaminen ja verojen alentaminen.

– Siellä on myös vientivetoinen työmarkkinamalli. Se on vientiteollisuuden toive, jonka toteuttamiselle kunta-alan erilliskäytäntö 2022 antoi lisäpuhtia.

Hallitusohjelman perusteella voisi ajatella, että asiat ovat työnantajien näkökulmasta hyvin. Maiju Wuokko kuitenkin muistuttaa, että seurauksena saattaa olla ay-liikkeen voimaantuminen.

Lisäksi perinteistä kolmikantaista sopimista on usein tarvittu kriiseissä – viimeksi korona-aikana. Silloin yrityksille sovittiin helpotettu lomautuskäytäntö ja työntekijät saivat parannuksia työttömyysturvaan.

Mitä löyhempi keskusjärjestö on, sitä enemmän jäsenliittoja kiinnostaa vetää omaa linjaa. EK on vielä halunnut pysyä työnantajien yhteisenä äänenä, mutta ”hajauttaako EK tarkoittamattaan itsensä ajan myötä hajalle”, tutkija miettii. ●

MAAILMALTA

ANU HIETALA
NTF:n pääsihteeri
anu@nordictransport.org

Suomi otsikoissa, hyvässä ja pahassa

Olen usein aikaisemminkin kirjoittanut siitä, miten vähän Suomi näkyy ruotsalaisessa mediassa. Usein tuskailen myös sitä, että Suomi-kuva on kovin kapea ja mielikuva tuppisuina ryyppävistä suomalaisista istuu tiukassa. Käänte näkyvyydessä alkoi mielestäni pandemian ja **Sanna Marinin** myötä, ja viimeistään Nato-prosessin aikana mediassa alkoi näkyä myös Suomea kehuvia otsikoita.

Lähiviikkoina ruotsalaisissa lehdissä on ihasteltu Suomen presidentinvaaleja. Ehdokkaiden keskinäinen kunnioitusta ja keskustelujen sovitteluvuutta kehuva Dagens Nyheterin pääkirjoitus 18 helmikuusta 2024 oli otsikoitu ”Ottakaa mallia Suomesta, ei USA:sta”. Kirjoittajan mukaan Suomi on 2000-luvulla onnistunut monissa asioissa Ruotsia paremmin. Hänen mielestään Suomessa ei ole lähdetty mukaan kaikkiin kokeiluihin vaan on keskitytty siihen, mikä on olennaista maan hyvinvoinnin kannalta – kouluissa, puolustuksessa ja yhteiskunnan yleisessä valmiudessa.

Kirjoittaja jatkaa kehujaan toteamalla, ettei globalisaation ja sosiaalisen median ruokkima polarisaatio ole horjuttanut suomalaista poliittista keskustelukulttuuria. Tästä hän nostaa esiin presidentin vaalin ja erityisesti kärkikaksikon keskenään sopiman kauniin eleen voiton vahvistuttua. Vaalin voittaja, vastavalittu presidentti **Alexander Stubb** kävi ensimmäisenä vastaehdokkaansa **Pekka Haaviston**

vaalivalvojisissa kiittämässä hienosta kampanjasta korostaen, että ”Enää ei ole Alexin tiimiä ja Pekan tiimiä, on vain Suomen tiimi”.

Kirjoittaja mainitsee Suomen poliittiset lakot, mutta jatkaa silti tekstiään toteamalla, että Suomi on Ruotsille inspiraation lähde, jonne hän kehottaa lukijoitaan matkustamaan oppia saamaan. Hänen mielestään Ruotsissa tähyillään turhan usein Yhdysvaltoihin ja omaksutaan piikittelyä ja loanheiton kulttuuri, yhteisen rakentavan keskustelun sijaan.

Ja voi miten toivonkaan, että voisin allekirjoittaa kaikki saamamme kehut! Toivon, ettei Suomen kouluja pilata, ettei hyvinvointivaltiota ajeta alas ja että keskusteluyhteys yli yhteiskuntaluokkien ja poliittisten näkemysten säilyy. Ettei rasismille anneta sijaa, eikä pikavoittoja haeta heikompiä kurittaen. Toivon, että jatkossakin olisimme yhteinen Suomen joukkue.

Suomen hallitus ei kuuntele liittoja, ja tilanne on huono. Hyvinvointivaltiota ja sopimusyhteiskuntaa yritetään ajaa alas. Olen ylpeä siitä joukkovoimasta, jota suomalainen ammattiyhdistysliike näyttää. Ja vaikka haluan nostaa Suomen maailman kartalle hyvässä, pidän kovaa ääntä myös käynnissä olevasta taistelusta. Informoimme jatkuvasti kollegoitamme Euroopassa ja maailmanlaajuisesti Suomen tilanteesta ja varoitamme kansallismielisen oikeiston valtaan pääsystä.

Koska todellakin toivon, että voin jatkossakin olla ylpeä synnyntaistani. ●

"Kuule, nyt mieki oon AKT:n jäsen"

Joensuulaiset kuljettajat Sami Tukiainen ja Samu Suomalainen hakivat kurseilta lisää virtaa osastotoimintaan. He pohtivat, että poliittisten mielenilmausten aikaan osastoon on saatu myös lisää jäseniä. Eräs aiemmin jäsenyyteen hyvin kriittisesti suhtautunut nappasi kiinni hihasta tässä yksi päivä ja sanoi, että "Kuule, nyt mieki oon AKT:n jäsen", Tukiainen kertoo.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Risto Takala**

Meidän Ammattiosasto -kurssi pidettiin Helsingissä helmikuun alussa STOP nyt! -mielenilmauksen alla. Kurssilla puhuttiin paitsi osastotoiminnan kehittämisestä myös ajan-kohtaisesta työmarkkinatilanteesta.

Kurssille osallistuivat myös kaverukset **Sami Tukiainen** ja **Samu Suomalainen** Joensuun Autoalantyöntekijät, osasto 039:stä. Nuoret miehet ovat tavanneet Länsilinjoilla ajaessaan, mutta tänä päivänä heitä yhdistää työn lisäksi kiinnostus ja halu kehittää oman osaston toimintaa.

Asiakaspalvelu on työn suola, työajat "kauheat"

Työsuojeluvaltuutettu ja osastonsa nuorisovastaava Sami Tukiainen on tärkeintä työssä on asiakkaiden kohtaaminen. Parasta on, että voi olla ystävällinen ihmisille. On kaunista ajatella, että saa hymyn huulille pelkillä huomenilla tai tervehdyksillä. Jos vielä ehtii vähän juttelemaan, se tuo työpäivään vaihtelua ja auttaa jaksamaan.

Sen sijaan epäsuorat työajat, jotka vievät aikaa perheeltä ja ystäviltä rassaavat toisinaan. Tämän Tukiainen tietää yli 10 vuoden työkokemuksella. Ystävyyssuhteet katkeavat herkästi, koska työvuorojen vuoksi ystäviä ei pääse tapaamaan.

Samu Suomalaisesta ei alun perin pitänyt tulla kuljettajaa, vaan hänellä oli tarkoitus käydä tilapäisesti ajamassa.

– Se on vähän niin kuin sukuvika, linja-autonkuljettajia suvussa on paljon.

Suomalainen ajoi ensin vajaat seitsemän vuotta Savo-Karjalan Linja Oy:llä, sitten puolisoista vuotta Länsilinjoilla. Sieltä hän siirtyi lähinnä työaikasyistä takaisin Savo-Karjalan linjoille ajamaan koulukyytejä ja seutuliikennettä.

– Ala on työaikojen vuoksi jopa kauhea, kaverit ja perhe häviää, kun päivät ovat liian pitkiä, Suomalainen toteaa, joskin iloitsee siitä, että nykyisessä työssä työajat ovat inhimillisemmät.

Nuoria tulee innostaa mukaan

Tukiainen on toiminut osastossa ja työsuojeluvaltuutettuna. Tämänkertainen oli ensimmäinen ay-toimintakurssi. Nuoria olisi saatava mukaan toimintaan mutta heitä on ollut hankala löytää. Suomalainen kuitenkin innostui ja ottaa nyt ensi askeleitaan osaston toiminnassa kurssin myötä.

– Alalle tarvitaan nuoria, ettei se ukkoudu liikaa, Suomalainen muistuttaa.

– Hienoa, että Samu innostui, ja ehkä hänestä saadaan osaston toimikuntaan uusi aktiivinen tekijä, toivoo Sami Tukiainen.

Länsilinjoilla nuoret miehet olivat työkavereita, mutta kavereus jatkui Suomalaisen vaihdettua työpaikkaa. Ammattiosastotoiminnan lisäksi miehiä yhdistää samanlainen elämäntilanne eli perhe ja pienet lapset. He tapaavat ajoittain porukalla saunomisen ja illanviettojen merkeissä – yleensä ilman perheitä, sillä saunalla on tapana puhua "politiikkaa", esimerkiksi osaston mökillä.

Kahvi vetää puoleensa

Joensuussa kuljettajat tapaavat yhteisellä taukopaikalla bingohallin kahvilassa päivittäin ja yli firmarajojen. Hallissa kuljettajat saavat ison kahvin hintaan 1,20 euroa, mikä toimii porukan ja kerää väkeä sinne.

– Se on hieno paikka tavata kollegoita ja siellä on viime aikoina puhuttu paljon työelämäheikennyksistä. Moni kertoo liittyvänsä tai harkitsevansa AKT:n jäsenyyttä, jos ei vielä ole, kertoo Tukiainen.

Suomalainen on ollut AKT:n jäsen heti alusta alkaen, mutta kiinnostui vasta nyt lähtemään aktii-

Kaveri ilahdutti kurssilla sillä, miten häneltä löytyi sisäinen palo perehtyä asioihin. Ei mennyt kurssi hukkaan.

visesti toimintaan. Hänkin toteaa, että on tärkeä olla mukana heikennyksiä vastustamassa.

Nykyinen poliittinen tilanne kiinnostaa. Lakko näyttää olevan ainoa kanava taistella yhdessä heikennyksiä vastaan.

Kurssilta lisää intoa sisäiseen paloon

Sami Tukiainen kehuu kavereita ja kertoo olevansa iloinen, että tämä on innostunut toiminnasta.

– Nuori kollega, kaveri, joka ilahdutti kurssilla sillä, miten häneltä löytyi sisäinen palo perehtyä asioihin. Hän oli aktiivisesti mukana, kyseli ja kuunteli. Ei mennyt kurssi hukkaan, kiittelee Sami Tukiainen.

Myös Samu Suomalainen kehuu kurssia. Se oli hänen käymistään ensimmäinen, mutta ei varmasti viimeinen.

– Pätevät vetäjät innostivat ja osasivat selittää asiat selkokielellä eli kurssilla ei puhuttu ay-jargonia, Suomalainen nostaa vetäjille hattua ja toteaa, että kurssi oli loistavasti vedetty.

Hän kokee itsensä hyvin sosiaalisesti ja siksi on ollut helppo lähteä mukaan. Ensi syksynä hänellä on toiveissa päästä osaston toimikuntaan ja esimerkiksi nuorisovastaavan tehtävä kiinnostaisi.

Hän kiittelee keskustelujaan Tukiaisen kanssa. Sami on innostanut ja tukenut. On ollut helppo tulla mukaan, kun on kaveri, joka ei painosta, mutta jolta on voinut kysyä ja jonka kanssa asioita on voinut pohtia.

Porukan yhtenäisyys vaatii kovaa työtä

Tukiainen kertoo, miten rikkureina ajavat kuskit luovat erimielisyyttä työpaikalla. Työsuojeluvallutettuna on ollut haastavaa pitää porukka yhtenäise-

nä, mutta siihen on pyrittävä. Varikolla ja kahvikupin äärellä on toisinaan käyty kiivaita keskusteluja liiton jäsenyyden hyödyistä ja haitoista. Toisaalta poliittisten mielenilmausten aikana on tullut uusia jäseniä.

Äskettäinen osaston risteilymatka American Car Show'n kautta Helsingistä Tallinnaan oli mukava ryhmäytymisenkin kannalta. Tällaista vapaamuotoisempaa toimintaa tarvitaan, jotta saadaan porukkaa houkuteltua mukaan. ●

- ▼ Nuorisovastaavana Sami Tukiainen järjesti nuorille pikkujouluruokailun Kerubissa, josta jatkettiin Saunakeitaalle. Vetävään iltaan osallistui sekä linja-auto- että kuorma-autoalan nuoria miehiä ja naisia. Myös Samu Suomalainen oli mukana.

Yrittäjämäistä työtä ilman yrittäjän voittoja

Reisjärveläinen taksinkuljettaja Matias Muhonen haluaa nostaa taksialan epäkohdat pöydälle, jotta niistä puhuttaisiin. Hän on pienen paikkakunnan taksinkuljettaja jo toisessa polvessa.

TEKSTI Kati Valjus KUVAT Mikko Törmänen

Periaatteessa reisjärveläisen taksinkuljettaja **Matias Muhosen** puhelin on kiinni iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Toisaalta tänäänkin Muhonen jousti, kun asiakas halusi käydä lauantaireissulla Haapajärvellä noin 30 kilometrin päässä.

– Täällä oli juuri kovat pakkaset, ja kyllä minä silloin pidin puhelinta yölläkin päällä. Ajattelen, että siinä on kyse jo huoltovarmuudesta. Jos jollakulla auto hajoaa tienposkeen, pitää olla numero, josta vastataan.

Noin kahden ja puolen tuhannen asukkaan Reisjärvi sijaitsee syrjässä Nelostieltä ja vähän syrjässä kaikesta, Viitasaaren ja Ylivieskan välimaastossa.

Toinen syy tehdä ilta- ja viikonlopputöitä on raha. Joinakin viikkoina puhelin ei vain soi tavalliseen tahtiin. Muhosen palkkaus on täysin prosenttiperusteinen.

– Vaikka olen työntekijä, sanoisin, että tämä on kuin yrittäjän työtä – ilman yrittäjän riskiä ja yrittäjän voittoja, itsekin taksiryttäjänä aiemmin toiminut Muhonen summaa.

↑ Matias Muhonen toimi aiemmin taksiryttäjänä toisella paikkakunnalla mutta palasi rengiksi synnyinseudulleen Reisjärvelle.

Muhonen pitää työnantajan autoa omassa pihassaan muulloin paitsi loma-aikoina.

–Se on sekä etu että riesa, tässä sen näkee, taksinkuljettaja hymyilee.

Muhonen on taksinkuljettaja toisessa polvessa.

Onhan se varma,
että jos jauheliuhakeitto
on hellalla, niin
se puhelin soi.

– Isällä oli tällä kylällä aikanaan taksi. Ensimmäiset muistoni ovat mummulan pihasta isän valkoisesta Opelista, Muhonen muistaa.

Kelakyydit ovat merkittävä työllistäjä

Muhosen kyydit koostuvat 90-prosenttisesti Kelan korvaamista taksimatkoista. Reisjärvi sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eteläreunalla: Oulun yliopistolliseen sairaalaan on parinsadan kilometrin matka, ja sinne Muhosen taksin keula osoittaa usein. Myös Oulaisiin, Haapajärvelle ja Kokolaan tulee keikkoja, joskus Jyväskyläänkin.

– Reisjärvi on muuttotappiopaikkakunta, ja terveydenhuoltoon liittyviä kuljetuksia on paljon. Kelakyydit ovat merkittävä työllistäjä täällä.

Keikka saattaa tulla hyvissä ajoin tai hetkessä. Jos tilattu lähtö on poikkeuksellisen aikaisin aamulla ja lunta on tullut, Muhonen kilauttaa jo edellisiltana naapurilleen, että pihatie pitäisi saada aamuksi auki.

↑ Perheen nuorimman tekemä parkkikiekko on ahkerassa käytössä.

➤ Kovien pakkasten aikaan Matias Muhosen puhelin ei ollut kiinni yölläkään siltä varalta, että jollakulla hajoo auto tien päälle. "Jos jollakulla auto hajoo tienposkeen, pitää olla numero, josta vastataan."

Yleensä hän aloittaa aamunsa samoihin aikoihin kun perheen parivuotias heräilee, eli seitsemältä.

– Vaimolla on vuorotyö, joten arki vaatii välillä sumplimista. Kun päivystän kotona, en oikein osaa aloittaa mitään aikaa vaativaa. Onhan se varma, että jos jauheliuhakeitto on hellalla, niin se puhelin soi, Muhonen nauraa.

Kaikilta työntekijöiltä ei voida odottaa yrittäjämäistä otetta

Muhonen sanoo puhuneensa taksialan epäkohdista pitkään, ja saaneensa siitä tympeääkin palautetta. Häntä ei moinen hätkäytä.

– En minä itseni vuoksi näistä vaahtoa, vaan siksi, että epäkohdista puhuttaisiin. Tarvittaisiin yleissitova työehtosopimus. Tähän tarvittaisiin sekä työnantaja- että työntekijäjärjestöjen yhteistyötä. Sanoisin, että moni erimielisyys johtuu tiedonpuutteesta. Välillä tuntuu, että toinen puoli puhuu aidasta ja toinen aidanseipästä.

Molempien järjestöjen pitäisi Muhosen mukaan viedä viestiä myös päättäjille.

– Tässä peräänkuulutan erityisesti AKT:n vastuuta ottaa taksialan ongelmat liiton eri toimialojen kanssa hoitoon ja lähestyä liikenneministeriä pikimmiten.

Muhosen mielestä on selvää, että työstä pitäisi saada peruspalkka ja sen jälkeen provisiopalkkaus kyytien mukaan.

– Kaikilta ei voida mielestäni odottaa yrittäjämäistä otetta työntekijänä. He voivat silti olla erinomaisia työntekijöitä. ➤➤

Taksialalta puuttuu turva ja yleissitova työehtosopimus

TEKSTI Sini Silvàn

TAKSIALALLA TYÖEHTOSOPIMUKSIA

noudattavat yritykset ovat harvassa. Yleissitova työehtosopimus, joka koskisi kaikkia taksinkuljettajia on kaukainen haave. Useimmat taksinkuljettajat ovat työsopimuslain ja työaikalain varassa.

– Pelkän lain varassa taksinkuljettajalla ei ole muita "herkkua" kuten pekkasia, lomaltapaluu-rahoja ja sairausajan palkkaa, siinä ovat merkittävimmät tappiot heti kättelyssä. Työehtosopimukseen ne asiat on paremmin sovittu, AKT:n sopimustoimitsija Juha Ollas kertoo.

Taksialalla AKT:n neuvottelemaa työehtosopimusta noudattaa vain pieni osa yrityksistä eli ne, jotka kuuluvat jäsenenä Taksiliikenteen Työntantajiin. Mikäli yli puolet taksiryksistä olisi järjestäytyneitä, alalle voisi saada yleissitovan sopimuksen.

Pääsääntöisesti järjestäytyneet yritykset ovat esimerkiksi invataksiryksistä, niitä joille osaavat työntekijät ovat hyvin tärkeitä.

– Työntekijä voi kuitenkin pyytää työsopimusta solmiessaan, että työssä noudatetaan työehtosopimusta. Voi toki olla, että työpaikka jää silloin saamatta. Hyvistä työntekijöistä on pulaa, joten kyllä sellaisiakin työsopimuksia tehdään, joissa tessiä noudatetaan.

AKT tarjoaa jäsenilleen apua niin työehtosopimuksen noudattamisen kuin lakisääteisten asioiden kanssa. Yleensä selvitetään esimerkiksi, mitä työehtosopimus sanoo työajanlyhennysvapaista eli pekkasista. Lakisääteisissä asioissa taksinkuljettajilta yritetään usein ohittaa sunnuntaikorvaukset.

– Usein lukee työsopimuksessa, että sunnuntaikorvaukset sisältyvät provisioprosenttiin, mutta niitä ei voi siihen sisällyttää.

Taksialaan myös hallitusohjelman työelämäheikennykset iskevät nopeasti. 12 kuukauden työssäoloehto ja työssäoloehdon euroistaminen tekevät ansiosidonnaiselle pääsystä vaikeaa.

– Jos kuljettaja ajelee satunnaisesti nollatuntisopimuksella, hän tienaa mitä tienaa. Periaatteessa heille tulee ikuinen koeaika, jos määräaikaista saa tehdä kuinka paljon tahansa. Taksinkuljettajat ovat valmiiksi jo vähän heikommassa asemassa.

Suomeen ovat syntyneissä kahdet työmarkkinat. Taksiala on valumassa halpatyömarkkinoille.

– Taksit ovat työelämän villi länsi. Ikävä kyllä näin. Tai pitäisikö Berneriä kiittää, kun se hän tämän suunnan aukaisi.

Matias Muhonen

IKÄ: 42 vuotta
AMMATTI: taksinkuljettaja
KOTIPAIKKA: Reisjärvi
PERHE: vaimo ja 2-, 8- ja 14-vuotiaat lapset.
HARRASTUKSET: perhe ja yhteiskunnan asioiden seuraaminen.

↑ "Kun päivystän kotona, en oikein osaa aloittaa mitään aikaa vaativaa. Onhan se varma, että jos jauhelihakeitto on hellalla, niin se puhelin soi", Matias Muhonen nauraa.

Muhosen mukaan koko taksialalla tunnistetaan ongelma, että ala on läpikulkupaikka ja vaihtuvuus on suurta.

– Alalla on työvoimapula ja syrjäseuduilla tarvitaan taksipalveluita jatkossakin. Tätä ongelmaa ei lähdetä ratkaisemaan heikkojen työehtojen kautta, Muhonen muistuttaa.

Yksi ongelma on myös hinnoittelu. Välitysyhtiöt määräävät hinnat ja jakavat asiakkaat.

– Portaita on monta, joista jokainen ottaa siivunsa. "Villiksi länneksi" mennyttä alaa pitäisi Muhosen mukaan myös valvoa paremmin.

– Koska työehtosopimus ei ainakaan vielä ole yleissitova, niin pitäisi valvoa sitä, että työsuhteissa noudatettaisiin laista tulevia vaatimuksia.

Taksi ei päivystä hyvällä sydämellä

Kun kyydit tulevat käytännössä miltei pelkästään välitysfirmojen kautta ja ennalta määrätyillä taksoilla,

ainoa, millä taksinkuljettaja pystyy kilpailemaan, on palvelu.

– Asiakkaiden takiahan minäkin vielä tätä työtä teen.

Kela-kyyttä tilatessaan asiakas voi antaa välitysfirmalle toiveen tietystä taksista. Muhosella on pienellä paikkakunnalla myös useita vakioasiakkaita.

– Niin kauan kuin tätä hommaa teen, aion tehdä työni kunnolla ja kyyditä asiakkaat turvallisesti. En anna alan haastavuuden myöskään näkyä asiakkaalle.

Yksi haaste on Muhosen mukaan Kela-kyytien järjestelmän toimimattomuus.

– Kelalla pitäisi olla tarkempi seurantajärjestelmä sille, miten kyydit ihan oikeasti onnistuvat. Kentäl-

lä ongelmia huomataan ja yritetään korjata. Miksei Kela kilpailuta ja hae erilaista kilpailutusmallia, kun nykyinen ei toimi?

Myös päivystysongelma on noussut keskusteluun, ja Muhonen tunnistaa ongelman pienellä paikkakunnalla.

– Meillä ei ole tällä seudulla edes ambulanssia yöllä. Taksi ei päivystä hyvällä sydämellä, niin kuin minä tein kovien pakkasten aikaan. Päivystyksestä pitää maksaa. ●

Oulussa määrärahat kuljettajien WC-tiloille löytymässä sittenkin?

Oulussa linja-autonkuljettajat tempaisivat tammikuun lopussa näyttävästi puuttuvien saniteettitilojen puolesta. Elektroniikkatien käänköpaikalle oli kuljettajien toimesta rakennettu lumeen kaivettu käymälä vessapapereineen päivineen. Sen kylkeen oli pystytetty kyltti: "Kuljettaja-WC".

TEKSTI **Kati Valjus** KUVAT **Kati Valjus ja Sini Silvän**

Oulussa kuljettajien vessa-ahdinko on ollut tiedossa jo pitkään, mutta määrärahoja kunnollisten saniteettitilojen rakentamiseen ei ole tähän saakka löytynyt.

Kalevan uutisen (31.1.) mukaan asialla oli liminkalainen kuljettaja **Kauko Simuna** apujoukkoineen. Kaleva kertoo myös, että kaupunginvaltuutettu ja joukkoliikennejaoston jäsen **Joni Meriläinen** (SDP) oli esitellyt lumivessakuvaa yhdyskuntalautakunnan kokouksessa. Pian kokouksen jälkeen hän oli saanut soiton kaupungin johdolta, että leasing-veikkojen kilpailutus aloitetaan pian ja kustannukset hoidettaisiin lisämäärärahalla.

"Uskomme sitten, kun näemme"

Oulun seudun autoalantyöntekijät ry:n puheenjohtaja ja Koiviston auton työsuojeluvalltuutettu **Seppo Taskila** ei pidätele vielä hengitystä asian suhteen.

– Kyllä se vähän niin on, että minulla ja monella muullakin on vähän sellainen ajatus asian suhteen, että uskomme sitten, kun näemme. En edelleenkään ole ihan varma siitä, että se määräraha löytyisi.

Taskila kiittelee Meriläistä asian säännöllisestä esiin nostamisesta. Ajatuksen leasing-WC:stä Taskila ottaa positiivisesti vastaan.

– Olisi varmasti aivan toimiva ja toisi helpotusta. Toistaiseksi Taskila on kehottanut kuljettajia luottamaan matkustajien ymmärrykseen.

– Meillä on Tuirassa taukotila, jossa on mahdollista käydä vessassa. Naiskuskeille olen sanonut, että jos hätä on, niin auto parkkiin vaan WC-käynnin ajaksi. Kyllä ihmiset ymmärtää.

Taskilan mukaan on hyvä, että aiheesta nostetaan esiin keskustelua mediassa. Asia tuntuu kuitenkin etenevän tuskastuttavan hitaasti. ●

Kuljettajien vessa-asiaa myös sivulla 5.

↑ Oululaiset linja-autonkuljettajat odottavat kunnollisia WC-tiloja.

Vähän sellainen ajatus on asian suhteen, että uskomme kun näemme.

Poliittisilla lakoilla on saatu aikaan yleinen äänioikeus ja luisuttu kohti sisällissotaa

Poliittiset lakot ovat yllättävän harvinaisia. Nyt niissä on valtataistelun asetelma.

TEKSTI **Elina Talvio** KUVAT **Sini Silvàn, Sari Mikkola Photo Unic, Hannu Tuovinen**

Uutisissa on viime aikoina tarjottu ahkerasti näkemystä, että Suomi on lakkoherkkä maa ja siksi poliittisia lakkoja pitää rajoittaa lailla. Totuus on toinen.

– Tämä vuonna on nähty poikkeuksellisen paljon työtaisteluja, kun hallitus on ikään kuin manannut ne esiin, sanoo historiantutkija **Tapio Bergholm** Itä-Suomen yliopistosta.

Helsingin yliopiston professori **Mika Pantzar** sanoo, että kyse ei niinkään ole työehdoista tai lakon kustannuksista, vaan vallasta.

– Tämä on enemmän valtapoliitiikkaa kuin talouspolitiikkaa. Osapuolet ovat kapealla sillalla ja katsovat, kumpi väistää, ja se on tyhmintä, mitä kansantaloudessa voi tehdä, Pantzar sanoo.

– Olen sitä mieltä, että tällainen ”maksoi mitä maksoi” -linja on hölmö ja suoraan sanoen vastenmielinen ilmiö. Se ei kuulu suomalaisen sopimisen kulttuuriin, hän jatkaa.

”Maksoi mitä maksoi” viittaa työministeri **Arto Satosen** taannoiseen lausumaan (Yle, Poliittikkaradio 14.2.), jonka mukaan hallitus pitää päänsä, eikä mieti mitä lakot maksavat.

Pantzar sanoo, että Elinkeinoelämän keskusliitto EK:ssa on myös sovitteluvampia hahmoja, jotka ovat eri mieltä linjasta, mutta puhevaltaa käyttävät kovan linjan kannattajat. Tähän asti suomalaisen työelämään on kuulunut ajatus siitä, että neuvotteluja käydään sivistyneesti. Osapuolien tulee voida säilyttää kasvonsa niin että he voivat myydä lopputuloksen omille joukoilleen voittona. Tätä sivistyneisyyttä Pantzar peräänkuuluttaa, ja toteaa samalla, että elinkeinoministeri **Wille Rydmanin** sanomisten kaltaiset ulostulot eivät vaikuta erityisen sivistyneiltä.

SAK:n työmarkkinapäällikkö **Rami Lindström** katsoo maailmaa juristin lasien läpi. Oikeus poliittiseen lakkoon on sekä perusoikeus että ihmisoikeus. Perusoikeudet ovat oikeuksia, jotka on mainittu perustuslaissa, ja ihmisoikeudet tulevat kansainvälisistä sopimuksista. Perusoikeuksiin kuuluu oikeus järjestäytyä ja mielipiteenvapaus. Kansainvälisen työjärjestö ILO:n perussopimuksissa turvataan oikeus työtaisteluun.

Pelissä yhteiskunnallinen ennustettavuus ja vakaus

Lindströmin mielestä oikeus poliittiseen lakkoon tuo yhteiskuntaan ennustettavuutta. Tämän het-

ken protestien yksi suuri syy on se, että hallitusohjelmaan ilmestyi asioita, joista ei ollut mitään puhetta ennen vaaleja. Demokraattisessa yhteiskunnassa pitää olla väyliä vaikuttaa myös vaalien välillä.

– Ei voi olla niin, että neljän vuoden välein äänestetään eduskunta ja eduskunta valitsee hallituksen, joka saa tehdä ihan mitä tahansa riippumatta siitä, mitä se on ennen vaaleja luvannut, Lindström kritisoi.

Kolmikantainen sopiminenkin luo ennustettavuutta. Ilman sitä työmarkkina-asioissa vaaka heilahtaa aina sen mukaan, mikä puolue milloinkin on vallassa.

– Pelkästään jo mahdollisuus poliittisiin työtaisteluihin luo painetta sille, että työntekijät oteetaan huomioon uudistuksia tehtäessä, hän arvioi.

Yleinen äänioikeus ja eduskunta saatiin poliittisten lakkojen myötä

Poliittisilla lakoilla on saatu aikaan tärkeitä uudistuksia. Merkittävimpänä poliittisena lakkona Tapio Bergholm pitää vuoden 1905 suurlakkoa, jossa vastustettiin tsaarinhallinnon venäläistämistoimia. Lakon seurauksena

▼ Senaatintorilla 1.2.Stop Nyt -mielenosoituksessa kokoonnuttiin liki 15 000 ihmisen voimin eri puolilta Suomea osoittamaan mieltä hallituksen työelämäeikennyksiä vastaan.

↑ Poliittiset lakot nähdään osana demokratiaa. Rami Lindströmin mukaan kansalaisaloite poliittisten lakkojen kieltämisestä on perus- ja ihmisoikeussopimuksen vastainen.

↑ AKT osallistui helmikuun alussa Senaatintorin tapahtumiin ja lakkoon. Linja-autonkuljettajat olivat töissä, jotta väki pääsi osoittamaan mieltään.

↑ Lakkotapahtumien raportointi mediassa ja somessa on osa vaikuttamista.

jo kaavailtuja sortotoimia peruttiin. Maahan saatiin myös yleinen ja yhtäläinen äänioikeus sekä yksikamarinen eduskunta.

Bergholm kertoo, että marraskuun 1917 lakon aikaan oli korkea työttömyys ja elintarvikepula, joka johtui Venäjän käymästä maailmansodasta. Lakon tuloksena saatiin aikaan kahdeksan tunnin työpäivä, ja kunnallinen demokratia. Lakolla ei ollut pelkästään myönteisiä seurauksia. Se jyrkensi vastakkainasettelua, joka johti lopulta sisällissotaan. Sisällissodan jälkeen Suomessa vahvistettiin laki kunnallisvaaleista, ja viisaasti laaditussa laissa vaadittiin ottamaan huomioon myös poliittinen vähemmistö, millä oli kansallista sopua edistävä vaikutus.

– Tähän aikaan liittyvä paradoksi on, että oikeasti Suomessa on ollut poliittisia lakkoja hyvin vähän menetetyissä työpäivissä laskettuna. Nyt karpäsestä on tehty härkänen, summaa Bergholm.

Viimeksi yleislakon uhka on leijunut maan yllä 1990-luvulla, jolloin **Ahon** ja **Lipposen** hallituksia painostettiin yleislakon uhalla. Yleislakko ja poliittinen lakko eivät aina tarkoita samaa. Yleislakko vuonna 1956 lasketaan työtaisteluksi, johon liittyy poliittisen lakon piirteitä. Lakolla haluttiin avata uudelleen työehtosopimus, sillä hinnat olivat nousseet sopimuskauden aikana niin, että palkalla oli vaikea tulla toimeen.

"Nyt syödään yhteiskunnan luottamuspääomaa"

Mika Pantzar ihmettelee, mitä hallitusohjelman tekijöiden päässä liikkui, kun se ajatteli että ay-liike luopuu vallastaan vapaaehtoisesti. Jos Ruotsista tai Saksasta haluttaisiin oikeasti ottaa mallia, siihen kuuluisi Pantzarin mukaan työntekijöiden roolin vahvistaminen yrityksissä. Tämän hetken umpisolmu saa osapuolet vain epäilemään toisiaan.

– Ymmärrän sen, että meillä on oikeistohallitus, joka on saanut kansalta valtakirjan toteuttaa oikeistolaista politiikkaa. Sitä en ymmärrä, miksi halli-

tusohjelmaan laitetaan asioita, joista tiedetään että toinen osapuoli ei voi niihin suostua, Panzar sanoo.

– Tässä syödään sitä luottamuspääomaa, joka on ollut suomalaisen yhteiskunnan ja työmarkkinoiden vahvuus.

Hänen mielestään on esimerkiksi aivan käsittämätöntä, että lailla sidottaisiin jonkin sektorin palkanmuodostus. Se on kaiken sopimusoikeuden vastaista.

Panzar toivoisi palkansaajajärjestöjen olevan yhtenäisempiä.

– Hallitus on varmasti tyytyväinen, kun se on pystynyt lyömään kiilaa ay-liikkeen sisälle.

Aloite poliittisten lakkojen kiellosta perus- ja ihmisoikeuksien vastainen

Lindströmin näkemys on, että kansalaisaloite poliittisten lakkojen kieltämiseksi on perus- ja ihmisoikeussopimusten vastainen, eikä sitä tulisi ottaa edes valiokuntakäsittelyyn. Poliittiset lakot kieltävässä aloitteessa on sävyristiriita hallitusohjelmaan nähden, sillä hallitus ei ole kieltämässä poliittisia lakkoja kokonaan vaan on rajaamassa niiden kestoa.

– En näe, että kansalaisaloite etenee, mutta tässä ajassa kaikki on mahdollista. Vaikuttaa siltä, että tämä on enemmänkin **Otto Meren** oman profiilin nostamista kuin todellinen kokoomuslainen kansanliike, Lindström pohtii.

Suomeen voisi tulevaisuudessa syystä tai toisesta tulla itsevaltainen hallitus, joka haluaa määrätä kaikesta. Sille olisi suorainen lahja säätää rajoitukset, joiden tarkoituksena on estää kansalaisia protestoimasta.

Siinä, onko kyseessä täyskielto vai rajaaminen, on periaatteellinen ero. Lindströmin mielestä poliittisten lakkojen kieltäminen kokonaan olisi jopa tältä hallitukselta niin radikaali toimi, että siihen ei haluta ryhtyä. Ajallinen rajoittaminen voi mennä paremmin läpi, vaikka se onkin Kansainvälisen työjärjestö ILO:n valvontakäytännön vastainen. 24 tunnin rajoitus mahdollistaa lakkoon ryhtymisen yhä uudelleen, kunhan lakkoilun syy on joka kerralla eri.

Lindström näki jo viime eduskuntakaudella viitteitä siitä, että perustuslakivaliokunnan perinteinen tinkimättömyys on häviämässä. Ihmisoikeus- ja perusoikeusjuristit olivat huolestuneita siitä, että perusoikeuksien rajoittaminen meni niinkin helposti läpi. Nyt tilanne on vain pahentunut. Asiantuntijoita on kuultu hyvin valikoiden.

– Vaalikauden alussa kokoomus miehitti ensimmäisenä perustuslakivaliokunnan ja sanoi ihan ääneen, että nyt nämä uudistukset eivät tyssää perustuslakivaliokuntaan.

Lindström kertoo kiinnostavan yksityiskohtaan. Kun uutta työtaistelulainsäädäntöä valmisteltiin, siinä luki aluksi, että jos hallitus valmistelisi lainsäädäntöä, joka on räikeästi ihmisoikeuksien vastainen, silloin poliittisen lakon rajoittaminen ei pitäisi. Ajatukseen oli tehdä varaventiili tulevaisuuden varalle. Jos meille tulisi diktatuuri, joka haluaisi rajoittaa joidenkin ihmisryhmien perusoikeuksia, sellaisten toimien vastustaminen poliittisilla lakooilla olisi täysin laillista. Työnantajapuoli halusi kirjauksen pois. ●

Paradoksi on, että oikeasti Suomessa on ollut poliittisia lakkoja hyvin vähän menetetyissä työpäivissä laskettuna. Nyt karpäsestä on tehty härkänen.

Moniongelmainen lakihanke

Hallitus haluaa sitoa valtakunnansovittelijan kädet ja kirjata niin sanotun vientimallin lakiin. Se mylläisi palkkaneuvottelut perusteellisesti.

TEKSTI **Tua Onnela**

Suomen hallituksella on parhaillaan menossa lainsäädäntöhanke, jonka tavoitteena on kirjata niin sanottu vientimalli lainsäädäntöön. Vientimalli tarkoittaa sitä, että työehtosopimusneuvotteluissa suuret vientialat asettavat palkankorotuksille katon eivätkä muiden alojen korotukset voi olla sitä suurempia.

Tähän asti vientimalli on ollut työnantajapuolen yksipuolisesti tekemä linjaus. Ammattiliitot eivät ole sitoutuneet siihen.

Esimerkiksi AKT on neuvotellut palkoista vientimallin rajoittamatta. Kunta-alan työntekijäliitot puolestaan onnistuivat vuonna 2022 saamaan so-

pimuksen, joka nimenomaan ylittää vientialojen palkankorotustason.

Nyt hallitus haluaa, että vientimalli kirjataan lakiin. Laki määräisi, että valtakunnansovittelija ei saa tehdä sellaisia sovintoesityksiä, jotka eivät ole vientimallin mukaisia. Vientialat siis aloittaisivat palkankorotusneuvottelut, ja sen jälkeen mikään muu ala ei voisi saada enempää ainakaan valtakunnansovittelijan toimiston kautta.

Lakihankkeessa on monta ongelmaa. AKT-lehti perkasi hankkeesta annetut lausunnot ja listasi niiden perusteella hankkeen isoimmat karikot. Lausunnonantajina on pääasiassa palkansaaajajärjestöjä ja työnantajaliittoja.

Kukaan ei ole virallisesti rajannut, mitä keskeiset vientialat ovat.

Mitä virkaa on vallattomalla sovittelijalla?

”VALTAKUNNANSOVITTELIJAN KÄSIEN SITOMINEN tiettyyn palkantarkastustasoon murtaa instituution merkityksen ja tekee valtakunnansovittelijan tehtävän tarpeettomaksi.” Näin sanotaan useassa lausunnossa.

Ajatuksena on, että jos sovittelijan esitys on joka tapauksessa tiedossa, sovittelulla ei ole merkitystä. Kiistat joudutaan ratkaisemaan muilla tavoin.

”Koko sovitteluinstituution merkitys häviää. Jos sovitteluinstituutilla ei ole molempien osapuolten luottamusta, ratkaisuja haetaan toimiston ulkopuolelta työtaisteluiden avulla ja sovittelija saa jättää merkityksettömiä sovintoehdotuksiaan hylättäväksi ihan niin paljon kuin jaksaa”, sanoo Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU.

”Vakavassa palkkariidassa olisi sovittelu vain turha välivaihe, kun osapuolten pitäisi tähtyä sovittelun jälkeiseen aikaan. Näin sovitteluun ei kannattaisi panostaa”, lausuu Insinööriliitto.

Ei ole ihme, että edes nykyiset sovittelijat eivät ole lakihankkeesta innoissaan, vaikka katsovatkin noudattaneensa toiminnassaan vientimallia jo nyt. ”Palkanmuodostusmallin määrittäminen lainsäädännöllä ei ole toimiva ratkaisu”, sanoo valtakunnansovittelijan sijainen **Jukka Ahtela**.

Odotettavissa myrskyisiä neuvotteluja

JOS SOVITTELUN MERKITYS RAPAUTUU, luvasa on entistä pitempiä työehtoneuvotteluita ja entistä enemmän työtaisteluita. Tätä mieltä on moni lausunnonantaja, myös osa työnantajaliitoista.

Esimerkiksi Kuntatyönantajat arvioi, että hallituksen suunnitelma saattaa lisätä ja pitkittää työrauhaongelmia. Toisin kuin useimmat muut työantajaliitot, Kuntatyönantajat suhtautuu hankkeeseen muutenkin kriittisesti.

”Työriitalain mukaisella sovittelujärjestelmällä ei olisi enää juurikaan välineitä sovittaa kriisejä. Ilman sovittelujärjestelmää yhteiskuntavaaralliset työtaistelutoimet kunta-alalla vuonna 2022 olisivat edelleen laajentuneet ja jatkuneet todennäköisesti vuoden 2023 puolelle saakka”, Kuntatyönantajien lausunnossa sanotaan.

Autoalan yrityksiä edustava Autoalan keskusliitto kalistuu osin samalle kannalle.

”Ratkaisuehdotusten sitominen palkantarkistusten yleiseen linjaan saattaa jossain tilanteissa pitkittää lakkoja ja pidentää neuvotteluprosessia. Valtakunnansovittelijan käsien sitominen lakisääteisesti yleiseen linjaan saattaa olla jossain määrin liiallinen toimi ja johtaa yli-imitoitettuihin mielenilmauksiin.”

Onko koko neuvottelemisen turhaa?

TOISAALTA OSA LAUSUNNONANTAJISTA NÄKEE, että koko neuvottelut palkankorotuksista kävisivät isolle osalle työmarkkinaosapuolia turhiksi. Jos kerran vientialat määrittävät linjan, tarvitseeko muiden vaivautua neuvottelupöytiin ollenkaan? Sovitaan vain suoraan sama kuin vientialat sopivat.

Tämä muuttaisi nykyistä työmarkkinamallia jo dramaattisesti eikä olisi työnantajienkaan etu.

”Perustellusti voi kysyä, miksi neuvottelupöydässä sovittaisiin korkeammista korotuksista, kun tiedossa olisi, että työtaistelutoimillakaan tuota korotustasoa ei voisi ylittää. Vastaavasti, miksi missään neuvottelupöydässä sovittaisiin jostain muusta tai varsinkaan matalammasta korotustasosta”, kysyy Journalistiliitto.

Liitto vertaa hallituksen suunnitelmaa niin sanottuihin tupoihin, tulopoliittisiin kokonaisratkaisuihin. Niillä sovittiin aikoinaan sama palkankorotustaso lähes kaikille aloille. Työnantajapuoli kuitenkin halusi eroon tupoista koska piti niitä jäykkänä.

”Hallitusohjelman kirjaus jäykistäisi ja keskittäisi entisestään työehtosopimusratkaisuja muistuttamaan toisiaan. Se loisi tiukemman raamin palkankorotuksille kuin aikanaan tulopoliittiset kokonaisratkaisut.”

Mikä edes on ”yleinen linja”?

VIENTIMALLILAIN IDEANA ON, että vientialat loisivat sopimuksillaan niin sanotun yleisen palkankorotuslinjan, jota muut eivät saisi ylittää. Ei ole kuitenkaan mitenkään selvää, miten tämä yleinen linja lasketaan tai laskettaisiin.

Päinvastoin se on hyvin sekavaa. Määritysongelmia on listannut esimerkiksi työntekijäkeskusjärjestö SAK.

Ensinnäkään kukaan ei ole virallisesti rajannut, mitä keskeiset vientialat ovat – jokin yksi toimiala vai luettelo useista. Toiseksi työehtosopimuksia solmitaan joka vuosi ja pitkin vuotta ja ne voivat olla eri mittaisia. Miten näistä saa ”yleisen linjan” mahdollisesti pitkäksi ajaksi eteenpäin?

Kolmanneksi työehtosopimusten kustannusvaikutukset ovat usein tulkinnanvaraisia. Jos jollain alalla sovitaan loman pidentämisestä, miten sitä verrataan toisen alan työtyölisän korotukseen?

SAK muistuttaa myös, että jos valtakunnansovittelija käyttää vain Elinkeinoelämän keskusliiton tekemiä kustannuslaskelmia, se ei ole puolueetonta sovittelua.

”On erittäin ongelmallista, jos lainsäädäntöön kirjataan käsite, joka on epäselvä”, tiivistää Sähköliitto.

Pienipalkkaisten ikuinen palkkakuoppa

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM aloittaa lausuntonsa kertomalla edustamiensa työntekijöiden palkoista. Kun kaikkien palkansaajien säännöllisen kuukausiansioiden mediaani vuonna 2022 oli 3625 euroa, myyjillä se oli 2549 euroa ja tarjoilijoilla 2485 euroa.

Koska palvelualoilla ollaan paljon vastentahtoisissa osa-aikatoissa, moni tienaa todellisuudessa vielä paljon vähemmän.

Jos hallitus haluaa varmistaa, etteivät matalapalkkaisten alojen työntekijät ikinä saa vientialoja enempää, se tarkoittaa samalla, ettei näiden palkkakuoppa voi ikinä loiventua. Tästä syystä moni lausunnonantaja vastustaa vientimallilakia myös sukupuolten tasa-arvoon vedoten.

PAM muistuttaa, että matalapalkka-alojen työntekijöiden palkankorotukset vaikuttavat koko kansantalouteen. Jo nyt osa pienipalkkaisista joutuu turvautumaan etuuksiin kuten asumistukeen tai jopa toimeentulotukeen.

Kansainväliset sopimukset asettavat rajat

JA JOTTA EI LIIAN HELPOKSI KÄVISI, monen lausunnonantajan mukaan vientimallilaki ei ole edes lainsäädännöllisesti mahdollinen. Muiden muassa kaikkien palkansaajakeskusjärjestöjen eli SAK:n, STTK:n ja Akavan juristit ovat päätyneet siihen, että hanke on Suomea sitovien sopimusten ja EU-oikeuden vastainen.

Esimerkiksi kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimukset kieltävät kaikenlaisen viranomaisten toiminnan, joka vaikeuttaa ammattiliittojen itsenäisessä harkintavallassa olevaa toimintaa, ja velvoittavat valtioita olemaan puuttumatta työehtosopimusneuvotteluihin.

EU-oikeus puolestaan edellyttää jäsenvaltioita eri tavoin edistämään työehtosopimustoimintaa vähimmäispalkkojen määrittelyssä. ●

Taija Niemen ihan tavallinen työpäivä on minuuttipeliä

Turkulainen linja-autonkuljettaja aloitti ajouransa vuosituhannen vaihteessa, ja siitä lähtien liikennekulttuuri on muuttunut stressaavammaksi ja aikataulut tiukemmiksi.

TEKSTI JA KUVAT **Mikko Perttunen**

Kello 3.05 kello soittaa **Taija Niemen** heille hänen kotonaan Turun Pääskyvuorossa. Keskellä yötä herääminen ei aina ole helppoa, mutta 47-vuotias linja-autonkuljettaja on valmis sietämään sen, jotta illat vapautuvat koiraharrastukselle.

–Ajan itse pelkkää aamua, jotkut taas tykkäävät tehdä pelkkää iltaa. Toiset ajavat esimerkiksi vuoroviikoin iltaa ja aamua, Turun Citybusilla työskentelevä Niemi kertoo.

Hän uskoo, että perheelliselle vuorotyö olisi huomattavasti haastavampaa. Toisaalta yhteiskunta pyörii vuorokauden ympäri, ja samat vuorotyön haasteet löytyvät monelta muultakin alalta.

–Itse olen sinkku, mutta niillä, kenellä on lapsia, on varmasti aika paljon sovittamista.

Kello 5.20. Sovittamista vaatisivat esimerkiksi ennen kello kuutta alkavat työpäivät. Kun Niemi saapuu varikolle, on auto jo käynnissä ja lämmin.

–Aamupäivystäjä laittaa auton käyntiin, eikä aamuisin tarvitse itse tehdä muuta kuin ottaa auto alle ja ajaa jonnekin pääte pysäkillä, Niemi sanoo.

Kello 5.40. Tänä tuolla ensimmäinen lähtö on linjalla numero 12 Turun Härkämäestä kohti Kauppatoria.

– Aikaisin aamulla saa usein mennä vielä hyvin rauhassa. Muutamia asiakkaita tuohon aikaan kulkee, mutta ajoaika riittää yleensä hyvin.

Keskustan kautta reitti kulkee toiseen suuntaan Turun Varisuolle.

Kello 6.25. Varissuolta linja numero 12 palaa takaisin keskustan suuntaan. Turun linjoista valtaosa kulkee pääte pysäkillä toiselle Kauppatorin kautta. Kyydissä alkaa olla jo enemmän ihmisiä, vaikka ei vielääkään tungosta.

Autot ovat tänä päivänä yhä useammin suuria te-
liautoja. Kaksiakselisia näkyy Turun alueen liikenteessä enää vähän.

– Autot ovat muuttuneet todella paljon. Kaikki on mennyt hienommaksi ja sähköä on tullut koko ajan enemmän mukaan, yli 24 vuotta linja-auton ratissa istunut Niemi toteaa.

Kello 6.35. Välipy-
säkillä asiakas juoksee kauempaa ehtiäkseen bussiin. Niemi ehtii hyvin jäädä odottamaan.

– Kyllä ajaminen on se, mistä pidän, mutta täytyy tässä jollain tavalla tykätä myös asiakaspalvelusta, sitähan tämä kuitenkin on.

Ehkä suurin haaste työssä on henkilöautojen kanssa sompailu.

← Turkulainen Taija Niemi on viihtynyt linja-auton ratissa jo 24 vuotta. Eniten työssä miellyttää itse ajaminen, mutta asiakaspalveluhenkisyyttäkin tarvitaan. Pääasiassa matkustajat ovat asiallisia.

Kuljettajien maailma muuttuu tasa-arvoisemmaksi – mutta hitaasti

TÄMÄN LEHDEN ILMESTYMISPÄIVÄNÄ 19. maaliskuuta liputetaan **Minna Canthin** (1844–1897) ja tasa-arvon päivää. Canth oli kirjailija, lehtinainen ja yhteiskunnallinen vaikuttaja, joka muun muassa edisti tyttöjen koulutusmahdollisuuksia.

Maailma on muuttunut 1800-luvun jälkipuoliskolta melkoisesti. Ensimmäiset polttomootori-autot kuitenkin kehitettiin samoihin aikoihin, kun Canth vaikutti aikansa radikaalina suomalaiseseen kulttuuriin.

Canth ei luultavasti koskaan ehtinyt varsinaisen linja-auton kyytiin. Jo vuonna 1906 linja-autolla kui-

tenkin ajettiin ensimmäisen kerran kaupunkiliikennettä Turussa, ja seuraavana vuonna sitä kokeiltiin myös Helsingissä.

Vaikka autot herättivät innovaation alkuvuosina ja vielä pitkään sen jälkeenkin huomiota, olisi vielä järkyttävämpi näky aikalaisille saattanut olla nainen tuollaisen helvetinkoneen ohjaimissa.

Vaan eipä tarvitse niin kauas, sillä vielä Taija Niemen linja-autouran alkuvaiheilla vuosituhanen vaihteessa nainen bussin ratissa kummastutti monia.

– Silloin saatettiin katsoa tosi pitkään, nykyään suhtautuminen on paljon positiivisempaa.

Vuosia sitten Niemikin saattoi kuulla työttölyä ja kommentteja, kuten ”mahtaako tuollainen tyttö osata näin isoa auto ajaa” tai ”mahtaako uskaltaa tulla kyytiinkään”.

– Ne piti vain laittaa toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos. Ja jos ei uskalla tulla kyytiin niin aina voi odottaa seuraavaa bussia. Nykyään kuitenkin aika harvoin näitä tulee enää vastaan, Niemi sanoo.

Niemen omalla työpaikalla naiskuljettajia on noin 70 kuljettajasta kahdeksan.

– Koko ajan naiskuljettajia on enemmän, mutta prosentuaalinen osuus on kyllä edelleen aika pieni, Niemi toteaa.

– Vaikka ihmiset eivät aina olekaan niin ihania, niin suurin osa on kuitenkin ihan asiallisia ja kivoja, Niemi lisää.

Kello 6.55. Keskustassa jää seitsemän minuuttia aikaa, joten Niemi ehtii käydä hakemassa kioskilta kahvin.

Kello 7.14. Liikenne alkaa ruuhkautua. Vaikka jälleen Turun Härkämäen suuntaan ajavan Niemen kyytiin ei nousekaan tällä etapilla paljoa ihmisiä, myöhästyy hän silti klo 7.12 lähdöstä Härkämäestä.

Matkalla takaisin keskustaan Niemellä on kyydissä jo niin sanottu seisomakuorma. Opiskelijoita ja työmatkalaisia nousee kyytiin niin paljon, että kaikki eivät mahdu istumaan.

Niemi kokee, että liikennekulttuuri on vuosien varrella muuttunut stressaavammaksi kuin aiemmin. Autoja on enemmän liikenteessä ja aikataulut ovat tiukempia.

–Ehkä suurin haaste työssä on juuri se henkilö-autojen kanssa sompailu. Koitan kuitenkin >>

Naiskuljettajien prosentuaalinen osuus on edelleen aika pieni.

↑ Linja-autot ovat Taijan Niemen uran aikana modernisoituneet melkoisesti.

↑ Ajosarja voi olla päivittäin erilainen. Välillä vaihdetaan linjaa ja välillä jopa autoa.

IHAN TAVALLINEN TYÖPÄIVÄ

aina ajatella positiivisesti. Elämä on sillä tavalla paljon helpompaa, Niemi toteaa.

Kello 7.38 Varissuolle menee paljon opiskelijoita. Määränpäässä jää kuitenkin aikaa nopeasti vilkaista auto läpi, josko joku olisi unohtanut jotain. Tällä kertaa ylimääräistä ei löydy.

– Kyllä melkein päivittäin löytyy joku hansikas, pipo tai sateenvarjo, välillä kännyköitä ja kukkarotakin, Niemi sanoo.

Kello 9.03 Niemellä on jälleen lähtö Härkämäestä kohti keskustaa. Aikaa jäi edelliseltä siirtymältä sen verran, että hän ehtii käydä päätepuskilla vessassa.

– Melkein kaikkialla alkaa olla mahdollisuus käydä vessassa, mutta keskustassa ei yleensä ennä. Kun aikanaan aloitin, ei vessoja hirveästi ollut, ja joillain linjoilla ei ollut jopa lainkaan mahdollisuutta päästä vessaan, Niemi muistelee.

Kello 9.25 on viimeinen lähtö Kauppatorilta Varissuolle, jonka jälkeen Niemi siirtää itsensä ja linja-auton Kaarinaan. Aikaa tauolle jää tällä kertaa ruhtinaalliset 40 minuuttia.

– Voi sitten valita, että syökö omat eväät vai käykö jossain lounaalla. Monesti tauot saattavat kuitenkin olla niin aikaisin, etteivät lounaspaikat ole vielä auki, Niemi sanoo.

Tällä kertaa Niemi luottaa omiin eväisiin. Päivän menu koostuu kaupan valmissalaa-tista, banaanista ja rahkasta. Hän ehtii myös käydä huoltoasemalla ostamassa kahvin ja vessassa.

Kello 10.50 Niemi on vaihtanut auton tauluun linjanumeron 221 ja suuntaa Kaarinasta kohti keskustaa ja edelleen Kauppatorilta kello 11.30 Raisioon, kauppakeskus Myllyyn. Tiettyinä aikoina kauppakeskus on linja-autonkuljettajan painajainen, mutta keskellä tavallista arkipäivää meno on rauhallisempaa.

Kello 12.20 bussi starttaa takaisin Turku kohti Kauppakeskus Myllystä. Samana päivänä kaupungissa vietetään valtavaa opiskelijatapahtumaa, Pikkulaskiaista. Haalaripukuista kansaa alkaa keskustan läheistyessä nousta kyytiin yhä enemmän.

Niemi itse opiskeli kuljetuspuolen jo aikanaan ammattikoulussa, mutta tuolloin piti olla 21-vuotias, ennen kuin oli mahdollisuutta saada bussikortti. Hänen tiensä veikin heti koulun jälkeen Nokian tehtaille Saloon, jossa nuori nainen ehti työskennellä viitisen vuotta. Sitten hän suuntasi Huittisiin linja-autokurssille.

Aluksi Niemi ajoi pidempää matkaa Vainion liikenteellä, mutta muutti sitten Turkuun, koska halusi kokeilla kaupunkiliikennettä.

↑ Iltapäivällä suuri opiskelijatapahtuma tuo kyytiin paljon haalaripukuisia matkustajia.

Kello 13.02 linja-auto lähtee Niemen päivän viimeiselle etapille Kauppatorilta kohti Kaarinaa. Kuljettajan vaihtoon jää hyvin aikaa.

Iltavuoroon tuleva kuljettaja tuo Niemelle tämän oman auton talleilta, jotta hän pääsee jatkamaan vuorosta suoraan kotiin. Kuljettajan vaihdon yhteydessä tulee vaihdettua myös päivän kuulumiset. Vuorokohtaisesti on aina tietty ajosarja, minkä mukaan ajetaan, ja josta selviää, tuodaanko auto tyhjänä talleille vai tuleeko vaihtokuljettaja ja missä vaihto tehdään.

–Onhan se aikamoinen palapeli, Niemi myöntää. ●

↓ Perniöläistäustainen Taija Niemi muutti Turkuun vuosituhannen vaihteessa, kun halusi kokeilla ajamista kaupunkiliikenteessä. Sillä tiellä hän on edelleen.

Vertaistuki ja verkostoituminen auttavat uusia luottamushenkilöitä

Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen peruskurssit pidettiin tammikuussa poikkeuksellisesti Hakaniemessä. Kävimme kuulostelemassa vastavalittujen tunnelmia tehtävästä ja kurssista.

TEKSTI Teksti Hannele Siika-aho KUVAT Ari Lehtola, Ville-Matti Suontausta

Kuorma-autonkuljettaja **Ville-Matti Suontausta** aloitti uutena työsuojeluvaltuutettuna tammikuun alussa ja pääsi hyvään aikaan peruskurssille heti tuoreeltaan. Suontausta on ajanut Vaasassa Piccolo Logisticsilla jo reilut viisi vuotta eikä hänellä ole aiempia luottamustehtäviä. Nyt työturvallisuuteen liittyvät asiat kiinnostivat niin paljon, että hän inostui tehtävästä.

Suontausta kiittelee edeltäjänsä, jolta on saanut hyviä neuvoja. Yrityksessä asiat on myös hoidettu hyvin eikä mitään ”isoja, kriittisiä” ongelmia löydy. Työtä on näin helppo jatkaa.

– Pohjatyöt on tehty hyvin mutta kun työntekijöiden parannusehdotuksia kuuntelee, ainahan sieltä jotain pientä löytyy, hän kuitenkin tuumaa ja jatkaa, että yritetään yhdessä kehittää edelleen.

Vuosia yrityksessä työskennelleenä hän uskoo, että olisi jo törmännyt ongelmiin, jos niitä olisi. Voi

silti olla, että jonain päivänä jokin hankalampikin tilanne saattaa tulla eteen. Kurssilta sai kuitenkin hyvät opit ja väylät, joista tietoa voi hakea tarvittaessa lisää. Lainsäädäntö ja vastuualue tulivat siellä tutuiksi. Hän toteaa, että ilman kurssia olisi melko hukassa, vaikka edeltäjä perehdyttikin hyvin. Kurssi antoi hyvät valmiudet työhön.

– Liitolta saa varmasti apuja ja luottamusmiehen kanssa voidaan tehdä yhteistyötä, jos tarve niin vaatii, Suontausta uskoo.

– Näillä eväillä ja taustatuella pärjää ja jaksaa.

Liitolta on aina saanut apua

Sofia Anttila, Reissu Ruotin tuore luottamusmies ajaa työksensä koulukyytejä ja tilausajoja Lahden alueella. Työsuhdetta oli takana vain puolitoista vuotta, kun hänet viime syksynä valittiin luottamusmieheksi.

– Työkaverit eivät antaneet vaihtoehtoja. Johtuu varmaan taustastani, että he kokivat minun olevan

tehtävään sopiva, naurahtaa Anttila. Hän toimi yrittäjänä kolmisen vuotta ennen kuljettajanuraansa.

Anttila lähti rohkeasti yrityksen ensimmäiseksi luottamusmieheksi ja joutui lähes ensi töikseen keskelle muutosneuvotteluja, kun Bus Travel Oy Reissu Ruoti ilmoitti tammikuussa aikeistaan lopettaa kaupunkiliikenne Lahdessa.

– Edeltäjää ei firmassa ollut ja homma lähti kylmiltään liikkeelle, mutta onneksi Koiviston Auton luottamusmies on ollut tukena käytännön kysymyksissä, kiittelee Anttila saamaansa apua.

On ollut haastavaa hypätä mukaan muutosneuvotteluihin. Toisaalta nyt peruskurssin opit ja siellä koettu yhteisöllisyys tuovat tukea arkeen ja auttavat jaksamaan.

– Myös liiton tukea on aina saanut tosi hyvin. On voinut soittaa ja aina on löytynyt apua. Ei tule mieleen mitään, mitä erityisesti olisi jäänyt kaipaamaan tai puuttamaan, toteaa Sofia Anttila vielä lopuksi. ●

↑ Ville-Matti Suontausta kertoo aloittaneensa työsuojeluvaltuutetun työt ”innoissaan” ja kannustaa muitakin lähtemään mukaan tähän tärkeään toimintaan työpaikoilla.

➔ Sofia Anttilan mielestä luottamusmieskurssilla hienoa on verkostoituminen ja yhteisöllisyys.

Tikkaa ja läppää AKT:n Kesäpäivillä

Kesäkuun puolivälissä AKT:n perinteisillä Kesäpäivillä Jyväskylässä kisataan rennolla mielellä, heitetään tikkaa ja läppää, kisataan ajotaidoissa, pidetään hauskaa niin karaokessa kuin tapahtuman päättävässä iltajuhlassakin.

TEKSTI JA KUVAT **Hannu Tuovinen** KUVITUS **Getty Images**

← Mikko Haasanen mallintaa yleisurheilu-suoritusta. Kuula on toistaiseksi lumesta tehty, Kesäpäivillä siirrytään järeämpään malliin.

Liikunnallisuus on trendi

AKT:n kesäpäivillä lentävät siis sekä kuula että tikka, mutta etenkin läppä, kuvailee järjestelyvastaava Mikko Haasanen.

– Jyväskylä on sijainniltaan mainio, lyhyt matka kaikkialta Suomesta. Tervetuloa rentoon tunnelmaan, koettelemaan onkimiehen tai karaokelaulajan taitoja, köydenvetoa ja tikanheittoa sekä yleisurheilun eri lajeja, Haasanen houkuttaa.

Aiemmin AKT:n Kesäpäiviä vietettiin usein elokuussa mutta tällä kertaa siirto alkukesään oli 'pakoraossa' elokuisen MM-rallin päällekkäisyyden takia.

Haasanen ei itse osallistu AKT-kisailuihin vaan hoitelee juoksevia toimintoja aktiviteettipäivänä eli lauantaina. Kuinka pitkälle ammattiosaston puheenjohtaja, työpaikkansa luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu Haasanen pukkaisi kuulaa, jos osallistuisi?

– Tuskinpa saan kuulaa ilmaan, mutta ehkä tärkeintä on saada se edes eteenpäin oikeaan suuntaan, mies naurahtaa pukatessaan lumipaakkua valokuvaajalle.

– Itse ajattelen, että ottipa osaa rantaongintaan, köydenvetoon tai yleisurheiluun, kannattaa tulla rennolla mielellä, nauttimaan mukavasta porukasta ja tutustumisesta eri puolilta tuleviin kollegoihin, Haasanen kertaa AKT:n Kesäpäivien idean.

Hän uskoo, että terveet elämäntavat ja liikunnallisuus ovat vallitsevia trendejä myös kuljettaja-ammateissa. Ainakin Haasanen työkaverit kuljetusliike Taipaleella ovat löytäneet hyvin työnantajan tarjoamat aktiivisuusetelit.

Liikunta ja terveelliset elämäntavat ovat siepanneet kuljettaja-ammattilaisetkin mukaansa ja Kesäpäivien järjestämisestä vastaavan AKT osasto 8:n puheenjohtaja Mikko Haasanen odottaakin hyvää osanottoa Jyväskylään kesäkuun puolivälissä.

– Ei hampaat irvessä vaan hauskaa pitämään, tutustumaan kollegoihin eri puolilta maata, Haasanen kiteyttää kesäpäivien idean.

Kilpailupäivä on lauantai 15.6. Lajeina ovat yleisurheilu (60m, 1500m, 4x200m viesti, pituushyppy, kuulantyyttö), köydenveto, rantaonginta, tikanheitto ja karaoke. Jalkapallo toteutuu, jos vähintään kuusi joukkuetta ilmoittautuu.

Kuljetusammattilaiset myös mittelevät taitojaan neljässä ajoneuvoluokassa ajotaitokilpai-

lussa. Killerin raviradan P-paikalla nähdään kuorma-auton, puoliperävaunun, täysperävaunun ja linja-auton kuljettajien suorituksia eri ajotehtävissä. Ajotaitokilpailu alkaa kirjallisella kokeella.

Jyväskylän aluetoimitsija **Pentti Hämäläinen** on järjestänyt ajotaitokilpailut jo kolmesti aiemmin, Savonlinnassa 2014 ja 2022 ja Jyväskylässä edellisen kerran vuonna 2011.

– Toivon, että taitokilpailu kiinnostaa nytkin osastojen osanottajia. Vakio-osanottajia on paljon ja joka kerta on muutama uusikin ilahduttavasti tullut mukaan, Hämäläinen kertoo.

– Kolmesti säät on suosineet, miksei nytkin, Hämäläinen naurahtaa kysymykselle kesäsään tilaamisesta.

AKT:n Kesäpäivät Jyväskylässä 15.-16.6.

- Avas 15.6. klo 9.30 Hippohallissa
- Kilpailupäivän lajeina yleisurheilu, jalkapallo, ajotaito, köyden veto, rantaonginta, tikanheitto ja karaoke, päivän päätteeksi ilta- ja pääjuhla
- Sitovat ilmoittautumiset 30.4. mennessä
- Ilmoittautuminen suositellaan tekemään oman ammattiosaston kautta
- AKT:n nettisivulla on ilmoittautumislinkit lajeihin, iltajuhlaan ja nuorten omiin kesäpäiviin; tietoa myös majoituksista akt.fi

↑ Mikko Haasanen ja Pentti Hämäläinen kutsuvat AKT-väen Jyväskylään Kesäpäiville, 'rentoon meininkiin'!

– On fiksua satsata omaan hyvinvointiin, harrastaa kulttuuria tai eri kuntoilulajeja tai käydä vaikka hierojalla, mihin jotkut setelit myös oikeuttavat. Arvostan niitä työnantajia, jotka näin tukevat jaksamista vaativassa ammatissa, siinähan tukee samalla työyhteisön mielenterveyttä, Haasanen pohtii.

AKT:n nuorille kesäpäivillä on tarjolla myös omaa ohjelmaa, tällä kertaa karting-ajoa Vaajakoskella. Jonsuun aluetoimitsija **Antti Sainolan** järjestämään tapahtumaan on tulossa liki 30 osanottajaa.

Kesäpäivät päätetään iltajuhlaan ravintola Trattoria Aukiassa. Juhlissa summataan päivän anti ja

jaetaan ansiomerkkejä. Iltajuhlaan voi virittäytyä yksityistilaisuutena pidettävässä karaoke-kisassa. ●

Lue sivulta 43 Mikko Haasanen vastauksia Kahvikupin äärellä -kysymyssarjaan.

AKT:n KOULUTUSSTIPENDI

AKT:n HALLITUKSEN PÄÄTÖKSELLÄ voidaan vuosittain myöntää liiton jäsenille koulutusstipendejä, joiden suuruus voi olla 100–500 euroa.

Stipendiä voi hakea luottamusmies, varaluottamusmies, työsuojeluvaltuutettu, I varavaltuutettu, II varavaltuutettu, työsuojeluasiamies tai ammattiosaston toimihenkilö, joka on käynyt omaan luottamustehtäväänsä liittyvän koulutuksen.

Stipendin voi käyttää liiton tavoitteiden mukaisen koulutuksen, jota edellä mainittu henkilö tarvitsee kyseisen luottamustehtävänsä hoitamisessa, kustannusten kattamiseen. Stipendiä ei myönnetä koulutukseen, jonka kustannuksista koulutussopimuksen mukaan vastaa joko työnantaja tai ammattiosasto.

Stipendin edellytyksenä on koulutuksen loppuun suorittaminen. Jos stipendin myöntämisen edellytyksiä on rikottu, niin stipendi voidaan periä takaisin.

Stipendiä voi hakea kaksi kertaa vuodessa. **Keväällä hakemusten on oltava liiton toimistossa 30.3. ja syksyllä 31.10. mennessä.**

Stipendihakemukset osoitteeseen;
AKT ry, Esa Tuominen, PL 313, 00531 Helsinki.

Lisätietoja

Esa Tuominen, järjestö- ja koulutustoimitsija
puh. 09 6131 1224 tai 050 536 9056

Riklig diskussion på lastbilsdagarna

Efarna förare mötte erfaren polis

Janne Karhiaho startade lastbilsdagarna på Aulanko i Tavastehus och hoppades på en avslappnad stämning. Överkonstapel Kaisa Kuusela från polisinrättningen i Tavastland var genast med i stämningen och fick deltagarna att fråga och diskutera.

TEXT **Sini Silvàn** BILDER **Vesa-Matti Väärä**

När man lyssnade på överkonstapel **Kaisa Kuusela** på AKT:s lastbilsdagarna var det tydligt att hon kunde hantera sin publik. Kuusela deltog i AKT:s lastbilsdagarna som anordnades av Hämeenlinnan Automiehet ry avdelning 014. Enligt arrangerande föreningens ordförande **Janne Karhiaho** deltog totalt 55 förare.

Kuusela arbetar på polisinrättningen i Tavastland i bevakningsgruppen för tung trafik. Fast det inte finns en trafikpolis mera i Finland, finns det trafikbevakningsteam på alla Finlands polisinrättningar och i dem totalt cirka 500 poliser.

Kuuselas 17 års erfarenhet som polis och hennes trafik-kunnande no-

terades av åhörarna. **Satu Lampinen**, kombibilsförare från S:t Michel tyckte hon fick ut mycket nytt.

– Sällan har man något att göra med myndigheterna, skrattar hon.

Asko Nykänen från Haukivuori imponerades av tekniska vetenskapen: hur och vart färdskrivaren tar sina data - från kardanaxeln och ändan av växellådan.

– Det kom fram att man hellre rådger än botfäller, konstaterade **Jari Olkkonen**, som också är kombiförare från S:t Michel.

Bara vissa poliser specialiserar sig för tung trafik

Kuusela medgav att om man inte bevakar tung trafiken, hålls man inte med när lagstiftning och praxis ändras. Del-

tagarna på lastbilsdagarna var intresserade av om polisen poängterar de med långa registerplåtarna.

– Alla skådas, konstaterade Kuusela.

Förarna var också intresserade av fortkörning. Där var polisens uppfattning att typisk fortkörning med tung utrustning är 90-95 kilometer i timmen. Det finns knappt några som åker 120 kilometer i timmen. I bevakningen har ett par varit sådana som kört över hundra, men väldigt få i helheten.

Men varför bevakas?

Det främsta skälet är att förbättra trafiksäkerheten. Kuusela nämnde också svartekonomin, transportkriminaliteten, botning av ohälsosam konkurrens och förbättring av förar-

nas arbetsvillkor. Osund konkurrens skapas på branschen genom att företag går in i anbud med en liten överlast varje dag och 15 minuters daglig övertidskörning. Den transportföretagaren som räknar ut kör- och vilotider enligt lagarna, kan förlora i anbuds-tävlingarna.

– Det är en av orsakerna varför dessa bevakas.

Exemplen är till och med chockerande. Som fallet i ett finskt transportföretag, där bilens fästlinor var i riktigt dåligt skick. Föraren botfällades i situationen.

– Jag ringde även ägaren för att få ordning på linorna. De motsvarade inte de hållfasthetsvärden som givits linorna, förklarar Kuusela om situationen.

↑ Även arbetsmarknadsfrågorna intresserade Mikkelin Automiehet -gruppens kassör Satu Lampinen (vänster), ordförande Jari Olkkonen och sekreterare Asko Nykänen.

↑ Avtalsfunktionären Vesa Lackman berättade om förra avtalsomgången på lastbilsdagarna.

Efter ett tag uppringdes föraren och han fick på telefon höra om avskedning efter 15 år i arbete. Föraren vågade inte tvista om det, för en närstående som jobbade på samma företag kunde också ha blivit av med jobbet.

– Det var inte bara lite det höjde mitt blodtryck.

Smarta färdskrivare förbättrar kontrollen

Smarta färdskrivare hjälper till vid bevakning av cabotage. Fjärravläsning innebär verkligen möjligheten att använda en fjärravläsningsenhet för att se vissa saker från färdskrivaren på en förbipasserande bil, såsom till exempel hastigheten som använts, den senaste maximala körtiden som överskridits.

– Smartfärdskrivaren har en sändare och fjärravläsningsenheten en mottagare. Om en förbipasserande bil visas köra med o hastighet, kan man dra slutsatsen att man ruckat på färdskrivaren.

Om bilens färdskrivare manipuleras har det direkta effekter på trafik-säkerheten. Till exempel i genomförda testet har märkts att på grund av manipulering, kan bromsarna bete sig annorlunda. Därför är bevakning av manipulation och sanktioner viktiga. Kuusela hade också ett lyckat exempel på manipulation: om resan från Nordsjö till Tammerfors tar 27 minuter kan ögonbrynen börja höjas.

Hur gör man i onormal situation?

Det fanns också många frågor om hur onormala förhållandena: 20 centimeter snö på vägen, kan förklaras med färdskrivaren.

– Ta utskrift från färdskrivaren. På baksidan skrivs avreseorterna, återkomstplatserna och vad som hänt. Polisen får nog information från färdskrivaren. Du har den med dig i 28 + en dag, tipsar Kuusela och påminner om att innehavaren är skyldig att spara färdskrivardata i ett år.

Myndighetens närvaro "äntligen" endast positivt

– Det är väldigt bra att myndigheten kommit på plats. Vi kunde fritt diskutera med henne om saker. Det hör till mitt jobb att känna till och förstå dessa lagar och förordningar. Det har funnits en misstanke om att polisen inte har detta, men det har hon, säger kombifö-

raren och ordföranden för avdelning 7 **Juhapentti, JP Saarela.**

– Det här har varit givande. Vi är väl inne på saken, säger kombiföraren **Timo (Kölli) Kortelainen** från Vanda som jobbar på HCT Ilmari Lehtonen Ab. Det mest intressanta för honom var fjärrläsbara färdskrivarna och hur de fungerar från polisens sida.

– Jag blev ganska förvånad hur öppet Kuusela berättade om dem.

Avtalsrunda före följande förhandlingar

Avtalsfunktionären **Vesa Lackman** berättade om förra avtalsomgången på lastbilsdagarna. Hur man kom från hundra fackavdelningars motioner till de viktigaste målen. Och vad som var arbetsgivarpartens motsatta mål: att dela upp pekkanen-dagarna till timmar, lokalt avhandlande utan gränser och ändring av arbetstiderna till omedelbart uppkallat. Fast slutresultatet av den hårda förhandlingsrundan och strejken var mager, fick man ändå en kampseger i slutändan, ens de tidigare förmånerna lyckades bibehållas och man fick en löneökning på sex procent.

Regionfunktionären **Vili-Petteri Adamsson** berättade för lastbilsdagarna om medlemsansaffningen, som nu fått en ny spurt med nya system.

Arbetsmarknadens låsta läge förundrar

På lastbilsdagarna intresserade också arbetsmarknadsfrågorna och Satu Lampinen särskilt AKT:s ordförande **Ismo Kokkos** andel. Kokko hade strax innan lastbilsdagarna träffat statsminister **Petteri Orpo.**

Jari Olkkonen konstaterar att nuvarande regeringen nu inkluderar alla de som glatt under förra regeringen åtnjöt av coronastöd.

– Kortvariga minnet är förlorat, förbryllas han.

– Vi är på väg mot den asiatiska modellen, där alla dagar är likvärda, målet är att sänka lönerna, tillägger Satu Lampinen. ●

➔ Enligt arrangerande föreningens Hämeenlinnan Automiehet ry ordförande Janne Karhiaho deltog totalt 55 förare.

Kiljavan opiston kurssit

Työsuojelun peruskurssi (yleinen) 15.-19.4. KUOPIO

Kurssi on tarkoitettu työsuojelutehtävissä toimiville edustajille sekä luottamusmiehille. Kurssin tavoitteena on selvittää työsuojeluun liittyvät perustiedot ja perehtyä toimintaa ohjaaviin säädöksiin. Kurssilla tutustutaan työsuojeluorganisaatioon sekä työsuojeluhenkilöstön tehtäviin ja rooleihin. Avainsisältöjä mm: työsuojelun peruskäsitteet, työsuojelutehtävissä toimivien oikeudet ja velvollisuudet, työsuojelua säätelevän lainsäädännön pääperiaatteet, ennakkoiva työsuojelutoiminta ja vaarojen arviointi, tapaturma-ajattelu ja jälkivalvonta sekä työsuojelutoiminnan kehittäminen.

Luottamusmiesten peruskurssi (yleinen) 15.-19.4. KUOPIO

Kurssi on tarkoitettu uusille luottamusmiehille, varaluottamusmiehille ja ammattiosastojen puheenjohtajille. Kurssin tavoitteena on aloittaa luottamusmiesten perustaitojen ja -tietojen oppiminen. Tavoitteena on luottamusmiehen tehtäväkokonaisuuden ymmärtäminen sekä oikeuksien tiedostaminen. Avainsisältöjä mm: luottamusmiehen perustehtävät ja verkostot, luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet, työoikeuden perusteet, työehtosopimusten tulkinta ja liiton apu, yhteistoimintamenettely, neuvottelutoiminnan perusteet, luottamusmiehen ja jäsenistön luottamus, luottamusmieheksi kehittyminen sekä ay-liikkeen merkitys ja tulevaisuus.

Luottamusmiesten jatkokurssi (AKT) 1. jakso 8.-12.4. ja 2. jakso 13.-17.5. AKT-ALT-Palta-Kaupan liitto- sopimuskurssi

Luottamusmiesten jatkokurssi (yleinen) 1. jakso 27.-31.5. ja 2. jakso 19.-23.8. KUOPIOSSA

Koulutuksen tavoitteena on laajentaa ja syventää luottamusmiehen toimintaa ja työelämän pelisääntöjä koskevia taitoja. Avainsisältöjä mm: kokemukset luottamusmiestoiminnasta, toiminnasta oppiminen, toimintamahdollisuuksien lisääminen, työsopimuslain keskeiset pykälät, yhteistoimintalain keskeiset pykälät, työehtosopimuksen säädökset, luottamusmiehen vaikuttaminen, esiintyminen ja viestintä, neuvottelutaito, luottamusmiehen työsuojelutoiminta, luottamusmiehen arvostus ja merkitys, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ay-toiminnan kehittäminen, välitehtävä jaksojen välissä sekä omien taitojen arviointi ja jatko-opinnot.

Työsuojelun jatkokurssi (AKT) 1. jakso 8.-12.4. ja 2. jakso 13.-17.5. AKT-ALT-Palta-Kaupan liitto- sopimuskurssi

Työsuojelun jatkokurssi (yleinen) 1. jakso 27.-31.5. ja 2. jakso 19.-23.8. KUOPIOSSA

Kurssi on tarkoitettu työsuojelun peruskurssin tai sitä vastaavan kurssin käyneille työsuojeluedustajille sekä luottamusmiehille. Avainsisältöjä mm: työturvallisuuslain keskeiset pykälät ja työsuojeluvastuut, työsuojelun yhteistoiminta ja yhteistoiminta työpaikalla, riskien hallinta ja turvallisuusjohtamisen periaatteet, työtapaturmat ja niistä oppiminen, työn henkinen, fyysinen ja sosiaalinen kuormittavuus, työkyky ja ikääntyminen, työhyvinvointi ja työssä jaksaminen, työsuojelutoiminta työterveyshuollon kanssa sekä toimialakohtaiset erityiskysymykset.

Turvallisuustekniikan kurssi: työsuojelun täydennyskurssi (yleinen) 22.-26.4.

Kurssin tavoitteena on syventää työsuojelutietoutta, oppia tuntemaan työturvallisuuden keskeiset käsitteet, näiden merkitys sekä miten nämä kytkeytyvät työturvallisuusajatteluun ja turvallisuusjohtamiseen. Kurssilla perehdytään turvallisuustekniikan kokonaisuuteen ja sen laaja-alaiseen sisältöön. Avainsisältöjä mm: turvallisuustekniikan perusteet, työhygieniä, ergonomia, koneiden ja laitteiden turvallisuus, työsuojelun tuottavuus, yrityksen turvallisuusjohtaminen, riskien hallinta ja o-virheajattelu sekä turvallisuustoiminnan kehittäminen.

Työoikeuden peruskurssi (yleinen) 22.-26.4. AKT-ALT- sopimuskurssi

Kurssin tavoitteena on lisätä luottamusmiesten normituntemusta ja itsenäistä toimintakykyä sekä valmiuksia ratkaista oikeudellisia kysymyksiä työpaikalla. Avainsisältöjä mm: työsuhteen ehtojen määräytyminen ja niiden muuttaminen, työsopimuslaki käytännössä, yhteistoimintalaki ja -menettely sekä työoikeuden ajankohtaiset teemat ja tuoreimmat oikeustapaukset.

Henkilöstöedustajan täydennyskoulutuspäivät: Työkyky kuntoon (yleinen) 23.-24.5

Tämän koulutuksen pääteemana on työkyky ja työhyvinvointi. Miten jaksetaan ja miten jaksetaan jatkaa? Kenen vastuulla työkyky on? Voinko itse tehdä käytännössä jotain? Tai miten autan muita?

Kuulemme kahden päivän aikana alan asiantuntijoita ja edustajia. Koulutus sopii kaikille henkilöstön edustajille. Tervetulleita ovat myös henkilöt, jotka hakevat vastauksia omaan työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyen.

.....

LISÄTIETOJA koulutuksista ja kustannusten korvauksista AKT:n koulutusoppaasta sekä Kiljavan opinto-oppaasta. Tietoja saat myös AKT:n kotisivuilta: www.akt.fi / koulutus, mistä löytyvät myös kurssihakemuslomakkeet. Niitä on saatavissa myös työpaikkojen luottamusmiensivuilta, ammattiosastoilta ja AKT:n aluetoimistoista.

Lisätietoja koulutuksiin liittyvistä asioista lisäksi: www.kio.fi
AKT:n järjestö- ja koulutustoimitsija
Esa Tuominen p. 050-5369056 / esa.tuominen@akt.fi

Kursseille hakeutuminen:

Hakeudu kursseille ajoissa. Täytä kurssikaavake ja toimita se työnantajallesi viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kurssin alkua. Jos työnantaja hyväksyy opintovapaasi, hän allekirjoittaa hakemuksen ja ottaa kaavakkeesta oman kappaleensa. Toimita loppuosat ammattiosastolle, oman alueesi aluetoimistoon tai lähetä se suoraan AKT:n järjestö- ja koulutussihteerille. Työnantaja voi tietyin perustein siirtää opintovapaan antamisen yhden kerran myöhempään ajankohtaan. Siinä tapauksessa kannattaa selvittää mikä on seuraavan vastaavan kurssin ajankohta. Siirto voidaan tehdä kuuden (6) kuukauden päähän tai enintään siihen saakka, kunnes seuraava vastaava koulutus järjestetään. Jos lähdet kurssille vapaa-aikanasi tai lomalla, et tarvitse hakemukseen työnantajan allekirjoitusta. Lisätietoja saat AKT:n koulutusosastolta. Mikäli pääset kurssille, toimittaa opisto sinulle kurssikutsun noin kaksi viikkoa ennen kurssin alkua. Kannattaa myös ilmoittaa omalle ammattiosastollesi, että olet menossa kurssille. Osastosi saattaa maksaa kurssilaisilleen oman stipendin. Kurssilaiset majoittuvat 1 hengen huoneissa.

Kurssin peruutusehdot :

Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Jos et pakottavan esteen vuoksi voi osallistua kurssille, ilmoita siitä mahdollisimman pian Kiljavan opistolle, puh.09-276251 tai kiljavan_opisto@kio.fi. Peruuttamatta jätetystä paikasta perimme maksun (50€) kurssilaiselta. Peruutusmaksua ei peritä, jos kurssilaisella on esittää lääkärintodistus tai muu todiste esteestä.

Tietoa korvauksista:

SOPIMUSKURSSIT: Mikäli toimit työpaikallasi luottamusmiensivulla, maksaa työnantaja sinulle kurssin ajalta ansionmenetyksen (kurssiajan palkan) 8h/pv. Sopimuskursseissa liitto maksaa kurssimaksun, materiaalin sekä matkakulut.

JÄRJESTÖKURSSIT: Sopimuskurssien ulkopuolisia kursseja kutsutaan järjestökurssiksi. Jos kurssi, jolle olet kiinnostunut menemään, ei kuulu koulutussopimuksen piiriin, on sinulla mahdollisuus anoa opintovapaata. Tällöin työnantaja ei maksa kurssin ajalta palkkaa, eikä osallistu muutenkaan kurssin kustannuksiin. Liitto ja ammattiosasto maksavat sinulle tällöin ansionmenetyksen stipendinä ja päivärahoina, joka on verovapaata sekä matkakulut. Stipendi ja päiväraha on vuonna 2024 yhteensä 86,86 € / pv. Ammattiosaston osuus tästä on 17,37 € / pv.

Mikäli sinulle tulee kurssin ajalta ansionmenetyksiä, pyydä työnantajalta ansionmenetystodistus. ●

KUUKAUDEN KURSSIVINKKI

.....

Minä ja työyhteisöni muutoksessa: Työpsykologian kurssi (yleinen) 13.-17.5.

Kurssi sopii perus- ja jatkokurssit käyneille työsuojeluvaltuutetuille ja luottamusmiehille. Koulutus antaa valmiuksia muutostilanteiden kohtaamiselle ja niistä selviytymiselle työpaikalla. Avainsisältöjä mm. työpsykologian tavoitteet ja määritelmät, hyvinvoinnin yksilöllisyys työelämän muutoksissa (työstressi ja yksilölliset selviytymisen keinot työssä, itsensä johtaminen), muutoksessa oleva organisaatio ja työyhteisön toimivuus, tunteet työssä, työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen sekä työn ja työyhteisön kehittäminen.

AKT:n lomapaikkojen vuokraus jäsenistölle kesäkaudella 4.5.–31.8.2024

RUKAN TALVIHOVI, Ukkoherantie, Talvijärvi, las-kettelurinteiden lähellä. 83 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

KUUSAMON VALLIONIEMI, Kemijärventie 499, Kitkajärven rannalla, n. 25 km Rukan rinteiltä. 100 m², makuutilat 5:lle (2+2+1) + parvi, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Vallioniemeen ei saa viedä eläimiä.

SAARISELÄN KIILOKALTIO, Kiilopään tunturikeskuksen lähellä, 16 km Saariselältä ja 46 km Ivalosta. Kaltio 80 m², tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+4) + parvi ja Kiilo 100 m², tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4) + parvi, paritalo, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet.

SAARISELÄN KAUNISHOVI, Kaunispään etelärinteellä, pari kilometriä rinteiltä. 160 m², paritalo, kaksi kerrosta ja iso parvi, tupakeittiö, makuutilat 12:lle (2+1+1+parvi), sauna, takahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

LEVIN NELJÄTUULTA, Sirkassa, Neljäntuulen tien ja Rakkavaaran tien risteyksessä, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 50 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 6:lle, joista 4 parvella, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

LEVIN KÄTKÄHOVI, Kätkäntie 13, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 85 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Kätkähoviin ei saa viedä eläimiä.

YLLÄKSEN LOMAHOVI, Hiihtäjätie 2, Ylläsjärvi. 104 m², kolme huoneistoa, kaksi kerrosta ja parvi, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+parvi), sauna, takahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistot eivät sovellu liikuntarajoitteisille. Yhteen huoneistoista ei saa viedä eläimiä.

PUNKAHARJUN TUUNAANTUPA, Punkaharjun lomakeskuksessa, Kesämaan lähellä, Savonlinnasta 27 km. 35 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 4:lle, sauna.

HIMOKSEN JUHLAHOVI, Golfarinkunnas 1 A, Jämsä. 69 m², paritalo, kaksi kerrosta, makuutilat 6:lle (2+2+2), tupakeittiö, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Juhlahoviin ei saa viedä eläimiä.

TAHKO BLACK SUITE, Keitaankatu 12, Tahkovuori. 117 m², huoneisto, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistoon ei saa viedä eläimiä.

Lomapaikkoja vuokrataan vain AKT:n jäsenille eikä niitä saa luovuttaa ulkopuolisen käyttöön.

Kesäkauden hakemukset 31. maaliskuuta mennessä. Jos samalle viikolle on useampia hakijoita, suoritetaan arvonta, jonka jälkeen hakijoille lähetetään tekstiviesti. **Ensikertalaiset on etusijalla.** Vapaaksi jääneitä viikkoja voi varata varauskalenterista.

Vuokra-aika on pääsääntöisesti viikko lauantaista lauantaihin, Himoksella ja Tahkolla viikko maanantaista sunnuntaihin. Merkitse hakemukseen toivomasi lomapaikka ja lomaviikko; voit laittaa useampia vaihtoehtoja.

Lomapaikkahakemus täytetään verkkosivujen kautta: www.akt.fi > Lomapaikat

HINNAT KESÄKAUDELLE:

Vallioniemi, Kaunishovi ja Lomahovi 410 €/viikko
Kätkähovi, Talvihovi ja Kiilokaltio 370 €/viikko
Neljä tuulta 335 €/viikko
Tuunaantupa 310 €/viikko
Juhlahovi 465 €/viikko
Tahko Black Suite 515 €/viikko

Semesterställen som AKT:s medlemmar kan hyra under sommarsäsongen 4.5.–31.8.2024

TALVIHOVI I RUKA, Ukkoherantie, Talvijärvi, invid slalombacken. 83 m², parhus, två våningar, stugkök, sovplatser för 8 (2+2+4), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

VALLIONIEMI I KUUSAMO, Kemijärventie 499, vid Kitkajärvi, cirka 25 km från Ruka slalombacken. 100 m², sovplatser för 5 (2+2+1) + loft, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Vallioniemi.

KIILOKALTIO I SAARISELKÄ, nära Kiilopää fjällcenter, 16 km från Saariselkä och 46 km från Ivalo. Kaltio 80 m², stugkök, sovplatser för 6 (2+4) + loft och Kiilo 100 m², stugkök, sovplatser för 8 (2+2+4) + loft, parhus, bastu, tvätt- och diskmaskin.

KAUNISHOVI I SAARISELKÄ, på Kaunispääs sydsluttning, ett par kilometer från backen. 160 m², parhus, två våningar och loft, stugkök, sovplatser för 12 (2+1+1+loft), bastu, brasrum, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

NELJÄ TUULTA I LEVI, i Sirkka, korsningen mellan Neljäntuulen tie och Rakkavaaran tie, ett par kilometer från hotelli Levitunturi. 50 m², parhus, stugkök, sovplatser för 6, av vilka 4 på loftet, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

KÄTKÄHOVI I LEVI, Kätkäntie 13, ett par kilometer från hotelli Levitunturi. 85 m², parhus, två våningar, stugkök, sovplats för 6 (2+2+2), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Kätkähovi.

LOMAHOVI I YLLÄS, Hiihtäjätie 2, Ylläsjärvi. 104 m², tre lägenheter, två våningar och loft, stugkök, sovplatser för 8 (2+2+ loftet), bastu, brasrum, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. En av lägenheterna hålls djurfri.

TUUNAANTUPA I PUNKAHARJU, i semestercentrum, i närheten av Kesämaa, 27 km från Nyslott. 35 m², parhus, stugkök, sovplatser för 4, bastu.

JUHLAHOVI I HIMOS, Golfarinkunnas 1 A, Jämsä. 69 m², parhus, två våningar, sovplats för 6 (2+2+2), stugkök, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Juhlahovi.

TAHKO BLACK SUITE, Keitaankatu 12, Tahkovuori. 117 m², lägenhet, stugkök, sovplatser för 6 (2+2+2), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Tahko.

Semesterplatser hyrs ut bara till AKT:s medlemmar och de får inte ges vidare till utomstående.

Neljä tuulta, Levi.

Ansökningar för sommarsäsongen senast den 31 mars. Om det finns flera ansökningar för samma mål avgör lotten och sökande får ett textmeddelande. **I första hand hyrs semesterställen ut åt medlemmar som inte tidigare har hyrt ställen.** Man kan boka övriga veckor från bokningskalendern.

Hyrestiden är vanligtvis en vecka från lördag till lördag, i Himos och i Tahko en vecka från måndag till söndag. Ange i din ansökan flera alternativa semesterställen, vilken vecka du helst vill hyra ställen och en alternativ tidpunkt.

På förbundets webbplats www.akt.fi under rubriken Lomapaikat finner du en elektronisk ansökningsblankett på finska.

UNDER SOMMARSÄSONGEN ÄR PRISET:

Vallioniemi, Kaunishovi och Lomahovi 410 €/vecka
Kätkähovi, Talvihovi och Kiilokaltio 370 €/vecka
Neljä tuulta 335 €/vecka
Tuunaantupa 310 €/vecka
Juhlahovi 465 €/vecka
Tahko Black Suite 515 €/vecka

OSASTOT TOIMIVAT

HELSINKI

Hyvinkään os.042/ Linnanmäki rannekkeita

Rannekkeita on tarjolla jäsenille rajoitettu määrä á 32€ kpl max.4 kpl/jäsen. Tee tilaus heti, jos mielit keikkumaan Lintsille, kuitenkin viimeistään 28.4. taloudenhoitaja.akt42@gmail.com Klaus Sajjonkivi antaa lisätietoja 0400 481 180 ja maksutiedot kun tilaat. Rannekkeet tilataan heti tuon päivän jälkeen. Lähetä viesti otsikolla Linnanmäki24.

Tammisaari os.174/kevätkokous

Länsi-Uudenmaan Autoalan ammattiosasto 174 järjestää kevätkokouksen, Karjaan palvelutalossa Felix Frominkatu 6, la 6.4.2024 klo 15. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Paikalla liiton edustaja Sami Hägg. Ruokatarjoilua. Tervetuloa -Toimikunta.

Ekenäs avd.174/vårnöte

Västra- Nylands Bilbranschens fackavdelning 174 ordnar vårnöte lördag 6.4.2024 kl 15 i Karis servicehus, Felix Froms gatan 6. På mötet behandlas stadgeenliga ärenden. Förbundets representant Sami Hägg på plats. Matsservering. Välkomna. Styrelsen.

Hyvinkään Autoalanyöntekijät os.042/kesäpäivät

Ilmoita kiinnostuksesi urheilemaan ja ajotaitokilpailuun kesäpäiville Jyväskylään 15–16.6.2024 Ota yhteyttä heti, viimeistään 5.4.24 taloudenhoitaja.akt42@gmail.com tai soita 0400 481 180 Klaus. Majoitus Scandic Jyväskylä City:stä. Kerätään porukka kokoon urheilijat, kalamiehet, karaoke-laulajat ja rattimiehet ajotaitokilpailuihin. Tavoite saada ajotaitojoukkue kokoon, tule mukaan! Kotisivuillamme tarkemmat tiedot lajeista. Toimikunta

Helsinki os.007/kevätkokous

Helsingin Autoalanyöntekijät ry:n kevätkokous pidetään la 13.4.2024 klo 12 AKT:n keskuksien Hakanimielisissä osoitteessa John Stenbergin ranta 6, Helsinki. Asialistalla sääntömääräiset asiat ja kokouksessa vieraana aluetoimitsija Jari Korhonen kertomassa liiton tuoreimmat uutiset. Kokouksen jälkeen osasto tarjoaa ruokailun ravintolassa. Tervetuloa ja jäsenkortti mukaan. Toimikunta. <https://www.osastoseiska.com>

Tuusula os.026/teatteri

Uudenmaan Kuljettajat ry järjestää jäsenilleen teatterimahdollisuuden jäsenhintaan Riihimäellä la 4.5.2024 klo 14. Esitys on Urakkahommia. Teatterin jälkeen ruokailumahdollisuus ravintola Obelix, Riihimäki. Lipun hinta 15 €/kpl ja avecin voi ottaa mukaan. Ruokailu omakustanteisesti. Lippuja rajallinen määrä, toimi nopeasti! Ilmoittautumiset Huttusen Riitalle 040 7424 051 tai riihuttunen@gmail.com viimeistään 29.3.2024. Tervetuloa mukaan! RH pj/tied.vast.

Tuusula os.026/ Linnanmäki-rannekkeet

Uudenmaan Kuljettajat ry tarjoaa jäsenilleen Linnanmäki-rannekkeita jäsenhintaan kesälle 24. Hinta 25 € kpl/max 4 kpl/jäsen. Tilaukset viimeistään 15.04.2024 mennessä Riitta Huttunen 0407424051 tai riihuttunen(at)gmail.com. P.S. Rannekkeet eivät käy IIK-viikolla. Maksu osaston tilille. RH pj/tied.vast.

Tuusula os.026/ kesäpäivät Jyväskylässä

Uudenmaan Kuljettajat ry os.026 kesäpäivät Jyväskylässä 15.-16.6.2024 Jos olet kiinnostunut lähtemään mukaan kisaamaan tai vaan muuten, seuraa osastomme kotisivuilta tarkempaa infoa 026.akt.fi. RH pj/tied.vast.

JOENSUU

AKT:n os.039/kevätkokous

Joensuun Seudun Autoalanyöntekijät ry. Os.039 kevätkokous 27.4.2024 klo 10 Marjalan ABC:llä. Käsitellään kevätkokoukselle kuuluvat ja muut esille tulevat asiat. Lounas kokouksen jälkeen. Paikalla aluetoimitsija Antti Sainola. Tervetuloa!

AKT:n os.039/pilkkikisat

Joensuun Seudun Autoalanyöntekijät ry. Os. 039 pilkkikisat 6.4.2024 osaston mökillä, Uimaharjussa. Kahvit ja makkarat tarjotaan. Lisätietoja Kari Mikkonen puh. 050-5835085. Säävaraus!

AKT:n Joensuu os.039/eläkeläiset

Kevätkokous 27.3.2024 ABC Marjala klo 11. Tervetuloa!

AKT:n Kuopion os.016/kevätkokous

Kevätkokous la 13.4.2024 kello 13 Teollisuusliiton kokoushuoneessa. Kokouksessa käsitellään kevätkokoukselle kuuluvat ja muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa mukaan!

Varkaus os.030/kevätkokous

Varkauden automiehet ry kevätkokous 17.4.2024 klo 18 osaston toimistolla (Linjurinkatu 3, Varkaus) Esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Antti Sainola. Tervetuloa! -Toimikunta

Varkaus os.030/uimahalli

Varkauden Automiehet uimahalli Ilopisaraan lippuja ostettavissa osaston toimistolta, joka kuun kolmas keskiviikko klo 16–18. Liput 2,50 €/kpl. max 10 kpl/hlö.

AKT Pielisen Karjalan os.031/ kesäreissu

AKT Pielisen Karjalan OS. 031 järjestää kesäreissun puolihoidolla kylpylähoteleihin Pärnuun 1–4.7.2024, kolme yötä perillä hintaan 430€/hlö. Osasto tukee jäseniään 200€/hlö sitovat ilmoittautumiset 044–2841114 15.5. mennessä.

Tohmajärvi os.067/kevätkokous

Tohmajärven autoalanyöntekijät ry. Sääntömääräinen kevät kokous 28.4.2024 klo

12.15. Käsitellään kevätkokoukselle kuuluvat ja muut esille tulevat asiat. Toimikunta koontuu klo 12.00 Ravintola Amigos kaupakatu 5, 82600 Tohmajärvi. Tervetuloa.

lisalmi os.076/kevätkokous

Kevätkokous osaston toimistolla 13.4.2024 klo. 10.00. Paikalla AKT:n aluetoimitsija Antti Sainola Joensuusta. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä tili velvollisille. Tilaisuudessa kahvitarjoilu. Tervetuloa.

lisalmen Autoalanyöntekijät os.076/Ahvenanmaan matka

Matka Ahvenanmaalle 3.-5.6.2024, 3 pv maanantai – keskiviikko. Lähtö lisalmesta 3.5 klo 07.00, josta matka Naantaliin, jossa majoitus kylpylähoteleissa. 4.5 aamiaisen jälkeen siirtyminen laivaan Finnsirius, laivalla lounas, saapuminen Ahvenanmaalle klo 16.10, josta matka jatkuu paikallisen oppaan opastamana mm. Kastelholman linna, Bomarsund ja Geta-vuori, jossa illallinen. Sen jälkeen paluu Maarianhaminaan ja siirtyminen Helsinkiin menevään laivaan M/S Cinderella. 5.6. meriaamiainen laivalla, josta siirrymme bussiin ja lähtö kotimatalle. Sitovat ilmoittautumiset 25.3.2024 mennessä Jorma Kauppinen puh +358 44 0761837 Matkan hinta n. 370 e. Huom! Matkan toteutuminen edellyttää 35 osallistujaa.

lisalmi os.076/lohipilkki

Lohipilkki lisalmi satama 23.03.2024 klo. 10–14. Osasto maksaa osallistumisesi / avecin ja tarjoaa kahvit ja makkarat. Palkintona raitista ilmaa ja mainetta ja kunniaa pilkkipokaalin kera voittajalle. Et tarvitse välttämättä omia pilkki vehkeitä, paikan päältä saa ja opastuksen kera. Ilmoittautu mukaan viim. 20.03 Jorma Kauppiselle 0440761837. Toimikunta.

lisalmi os.076/pilkkikilpailut

Paikka: Väisäsen kotiliha Taipale. Aika: 6.4.2024 klo 9–13 kaiken kalan kilpailu. Sarjat: Miehet, Naiset Ja Lapset (Miesten sarjan määritelmä paikan päällä.) Saa käyttää pulkkaa ja akkukonetta, lopuksi hernesoppaa pannaria ja kahvia lämpimässä. Tule rohkeasti mukaan raitistelemaan kevätilmassa. Toimikunta.

AKT os.114/kesäteatterimatka

AKT Os.114 tekee kesäteatteri retken Kartano kievariin Äänekoskelle sunnuntaina 16.6.2024. Esitys Maitolavan madonnat, esitys alkaa klo 15, paluu esityksen jälkeen. Ennen esitystä yhteinen ruokailu noutopöydästä klo.13.00. Osasto järjestää kuljetuksen, lähtö Suonenjoelta klo 11., paluu esityksen jälkeen. Seuraa: kotisivuja sekä AKT:n lehteä, tarkemmat tiedot päivitämme myöhemmin.

JYVÄSKYLÄ

Jyväskylä os.008/kevätkokous

AKT Jyväskylän osasto 8 ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina 20.4.2024 klo 12. Kokouspaikkana Solo Sokos Hotel Paviljonki, Lutakon Aukio 10,

Jyväskylällä. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Mikkeli os.012/kevätkokous

Mikkelin Automiehet ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään sunnuntaina 21.4.2024 klo 14. Kokouspaikkana ABC Tuukkala kabinetti, Annilantie 2, Mikkeli. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Mikkeli os.012/matka AKT:n kesäpäiville Jyväskylään

Mikkelin Automiehet ry. järjestää matkan jäsenilleen AKT:n kesäpäiville Jyväskylään lauantaina 15.6. 2024 Ilmoittautuminen 14.4.2024 mennessä osaston sähköpostiin mikkeliakt012@gmail.com. Ilmoittautumisessa myös mainittava, mikäli haluaa osallistua johonkin kesäpäivien kilpailuun. Osasto hoitaa laji-ilmoittautumisen ja maksun. Matkasta lisätietoja antaa osaston sihteeri Asko Nykänen, puh. 0505434354.

Pieksämäki os.019/kevätkokous

Pieksämäen Automiehet ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään sunnuntaina 21.4.2024 klo 17. Kokouspaikkana osaston toimisto, Kalevalankatu 31 A 1, Pieksämäki. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Savonlinna os.032/kevätkokous

Savonlinnan ja Ympäristön Automiehet ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään tiistaina 9.4.2024 klo 17.30. Kokouspaikkana osaston toimisto, Olavinkatu 60 A 46, Savonlinna. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Jyväskylä os.045/kevätkokous

Jyväskylän ja Ympäristön Linja-autohenkilökunta ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina 27.4.2024 klo 15–18. Kokouspaikkana Sipirataslaiva Vellamo, Satamakatu 8, Jyväskylä. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Pihtipudas ja Pyhäsalmi os.066/ kevätkokous

Pihtiputaan ja Pyhäsalmen autoalan työntekijät ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään perjantaina 12.4.2024 klo 18. Kokouspaikkana Niemenharjun Matkailukeskus, Harjukatu 2, Pihtipudas. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Karstula os.098/kevätkokous

AKT Karstulan osasto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään sunnuntaina 7.4.2024 klo 17. Kokouspaikkana osaston toimisto, Matintie 1, Karstula. Kahvitarjoilu. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Tervetuloa! Toimikunta.

Äänekoski os.103/kevätkokous

Äänekosken Autoalanyöntekijät ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään sun-

nuntaina 28.4.2024 klo 12. Kokouspaikkana osaston toimisto, Kotakennäntie 8 as. 27, Äänekoski. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Pentti Hämäläinen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Jämsä os.104/kevätkokous

Jokilaakson Auto- ja Kuljetustyöntekijät ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään viimeistään perjantaina 22.3.2024 mennessä sähköpostilla jokilaakson.aktry@outlook.com. Kokoukseen osallistuu etänä liiton 2. varapuheenjohtaja Niko Blom. Kokouspaikalla on kahvitarjoilu ja saunakin lämmitetään, jos läsnä olevat osallistujat niin haluaa. Tervetuloa! Toimikunta.

Jyväskylä aluetoimisto

Jyväskylän aluetoimisto kiinni viikon 12 ja ajalla 26.3.-1.4.2024 aluetoimistijan talviloman ja muiden vapaiden vuoksi.

KOTKA

Kotka, os.001/kevätkokous

Osasto 001:n kevätkokous pidetään keskiviikkona 24.4.2024 alkaen klo 18 osasto 001:n toimistolla (Kymenlaaksonkatu 11 A 1, 48100 Kotka). Paikalla AKT:stä sopimus-toimitsija Juha Ollas. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Tilaisuudessa kahvitarjoilu. Tervetuloa. Toimikunta

Kotka, os.001 ja 075 eläkeläiset/kevätkokous

Kevätkokous pidetään torstaina 21.3.2024 alkaen klo 12 osaston toimistolla, Kymenlaaksonkatu 11 A 1, Kotka. Kokouksessa käsitellään kevätkokousasiat. Tervetuloa!

Imatra os.002/pilkkikilpailut

Osaston 002 ja samalla Imatra-Lappeenranta väliset pilkkikilpailut pidetään Marjolassa la 23.3.2024 klo 10–13. Toimikunta

Imatra os.002/kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 27.4.2024 klo 13 AY-talon yläkerran kokoushuoneessa. Käsitellään sääntöjen määrämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Toimikunta

Kouvola, os.033/kevätkokous

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry, os. 033:n kevätkokous pidetään 6.4.2024 kello 13. Paikkana osaston toimisto (Kouvolankatu 24 A, 45100 Kouvola). Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset kevätkokousasiat sekä Salmis-talon osakekannan myynti. Jäsenet joukolla päättämään tärkeistä asioista. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Kouvola, os.033/kevättalkoot

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry, os. 033 kevättalkoot Hillosen huvilalla 18.5.2024. Talkoot alkaa kello 10 ja osasto tarjoaa talkoilijoille ilmaisen yhden yön majoituksen. Ruoka ja virvoketarjoilu vuoksi ilmoittaudu sihteerille 16.5 mennessä p. 040 54 75 974 – Toimikunta

Kouvola, os.033/matka kesäpäiville Jyväskylään

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry, os. 033 järjestää matkan AKT:n kesäpäiville Jyväskylään 15.-16.6.2024. Majoitus Milton hotellissa. Matkan hinta 50e/per henkilö sis. matkan, majoituksen (2hh) ja illalliskortin. Ilmoittautumiset sihteerille 15.5. mennessä p. 040 54 75 974. Nopeimmat 20 mahtuvat mukaan. – Toimikunta

Lappeenranta, os.062/pilkkikilpailut

Osaston pilkkikilpailut lauantaina 23.3.2024 klo 10–13 Loma- ja kokoushotelli Marjolassa (Mikonsaarentie 15, 53300 Lappeenranta). Samalla käydään Imatra 002 ja Lappeenranta 062 osastojen välinen pilkkikilpailu, sekä LAP:n ja IAP:n paikallisjärjestöjen pilkkikilpailu. Ilmoittautuminen kilpailupaikalla. Samalla kalasaaliilla osallistutaan molempiin kilpailuihin. Ei osallistumismaksua. Sarjat osastojen välisessä pilkissä: miehet yleinen, miehet yli 65 v, naiset ja nuoret. Kilpailun jälkeen tarjolla keittoa, kahvia ja pannukakkua. Perheenjäsenet mukaan pilkkimään. Tervetuloa!

Lappeenranta, os.062/kevätkokous

Kevätkokous lauantaina 20.4.2024 klo 14 Ravintola Lalon kabinetissa (Valtakatu 46). Vierailijana AKT:n edunvalvontapäällikkö Harri Pasanen. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!

Lappeenranta, os.062/AKT:n kesäpäivät Jyväskylässä 15.-16.6.2024

Osastomme järjestää matkan kesäpäiville Jyväskylään. Matkaan sisältyy linja-autokuljetus, yöpyminen 2 vrk pe-su 2 hh Sokos Hotelli Paviljongissa ja illalliskortti Ravintola Trattoria Aukiolla järjestettävään iltajuhlaan. Osasto maksaa osallistumismaksut eri lajeihin. Kilpailulajit mm. ajotaito, karaoke, jalkapallo, köydenveto, yleisurheilu ja rantakalastus. Aikataulut, tapahtumapaikat ja lajit löytyvät AKT Jyväskylän osasto 008 ry:n sivuilta. Matkan omavastuu 50 €. Hotellihuoneita rajoitetusti. Sitovat ilmoittautumiset 26.4 mennessä Sannalle p. 044 043 5844. Linja-auton aikataulu ja reitti ilmoitetaan myöhemmin. Kaikki jäsenet mukaan kesäpäiville! -Toimikunta-

Kotka, os.075/kevätkokous

Kotkan Bensiini- ja öljyalantyöntekijät ry 075 kevätkokous pidetään torstaina 18.4.2024 klo 18 aluetoimistolla (Puutarhakatu 12, 48100 Kotka). Esillä sääntöjen määrämät asiat. Tervetuloa! -Toimikunta

LAHTI

AKT:n os.003/kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina 20.4.2024 klo 10 alkaen AKT:n Lahden aluetoimistolla. Kahvitarjoilu suolapalan kera ja mökkiloman arvonta läsnäolijoiden kesken. Vieraina aluetoimitsija Timo Meriläinen ja hallitusedustaja Janne Karhiahho. Tervetuloa vaikuttamaan!

AKT:n os.003/nuorisotapahtuma

Osasto järjestää nuorille 18–35 vuotiaille jäsenille hohtokeilailutapahtuman lauantaina 20.4.2024 klo 17.00, paikkana Launeen keilahalli. Keilailun jälkeen ruokailu. Oma-vastuuosuus 5€, sisältää keilailun, ruoan ja kenkävuokran. Mukaan ovat tervetulleita myös liittoon kuulumattomat työkaverit. Ilmoittautumiset 5.4.2024 mennessä osastolle puh 050 516 4442, s-postilla akt.os003@gmail.com tai kotisivujen lomakkeella www.akt003.com/nuoret.

AKT:n os.003/lomaosakkeiden kesäviikot

Tuunaantuvan ja Himoksen kesäviikot 22-35 tulevat myyntiin maanantaina 22.4.2024 klo 8.30 alkaen. Kesäviikoilla viikkovaraukset menevät viikonloppuvarauksen edelle. Lomaviikon saa ensisijaisesti jäsen, joka ei ole lomailullut mökeillä kahden edellisen kesän aikana. Viikot myydyään varausjärjestyksessä puhelimitse 050 516 4442.

AKT:n os.003/kesäpäivät Jyväskylässä

AKT:n kesäpäivät vietetään Jyväskylässä 15–16.6.2024. Kisailmoittautumiset ja majoitusvaraukset osastolle 19.4.2024 mennessä.

AKT:n os.050/kevätkokous

Heinolan Automiehet ry:n sääntömääräinen kevätkokous 6.4.2024 klo 12, Neste Matka-keidas Vierumäen alakabinetissa. Lounas ennen kokousta noutopöydästä. Mukana kokouksessa AKT:n Lahden alueen hallitusedustaja Janne Karhiahho Hämeenlinnasta. Tervetuloa. Toimikunta.

AKT:n os.050/kesäpäivät

AKT ry:n Kesäpäivät 2024 Jyväskylässä 14–16.6.2024. Lähdä kesäpäiville Jyväskylään. Majoitus Sokos Hotel Alexandriassa 2hh huoneissa. Osallistumismaksu 40€ / lähtijä, sis. matkat, yöpymiset sekä kilpailumaksut, mikäli osallistut kilpailuihin. Sitovat ilmoittautumiset 27.4.2024 mennessä taloudenhoitaja Samppa Maunuksela muminaeinari@gmail.com.

AKT:n os.083/kevätkokous

Forssan autoalantyöntekijät ry:n sääntömääräinen kevätkokous sunnuntaina 7.4.2024 klo 13, autokeidas kabinetti Forssa. Käsitellään sääntöjen määrämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Kokouksen päätteeksi keitaan lounas. Tervetuloa! Toimikunta.

OULU

Suomussalmi os.046/kevätkokous

Raja-Kainuun Automiehet ry kevätkokous pidetään pe 05.04.2024 klo 18 Hotelli Kannon Kuohut, Jalonkatu 1 B 89600 Suomussalmi. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Kokouksessa mukana aluetoimitsija Tero Anttonen. Kokouksessa suunnitellaan tulevaa kesäretkeä. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! – Toimikunta.

Kajaani os.053/kevätkokous

Kajaanin Seudun Automiehet ry sääntömääräinen kevätkokous pidetään sunnun-

taina 21.04.2024 klo 12 alkaen. Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksessa käsitellään osaston sääntöjen 7 § 3. e kuuluva asia. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen ja järjestäjätoimitsija Lauri Tiainen. Tervetuloa! -Toimikunta.

Oulu os.058/kevätkokous

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry kevätkokous pidetään la 04.05.2024 klo 12 osoitteessa Tetran kokoustila, Mäkelininkatu 31, Oulu. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Paikalla AKT 2.varapuheenjohtaja Niko Blom. Tervetuloa! -Toimikunta.

Oulu os.058/eläkeläiset

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry eläkeläiset saavat kirjailija Matti Lasasen vieraksi to 21.03.2024 klo 13–15 Aleksinkulmaan. Kirjan Hanuristi ja vaunuemännät voi ostaa suoraan kirjailijalta à 20€. Vieraina myös Pertti Haipola ja vaunuemäntä. Tervetuloa! -Toimikunta.

Ylivieska os.069/kevätkokous

Kalajokilaakson Auto- ja Öljyalantyöntekijät ry sääntömääräinen kevätkokous. Ylivieskan Ravintola Lounatuulessa, Tulolantie 23 84100 Ylivieska. La 06.04.2024 klo Kokous alkaa klo 12. Ennen kokousta ruokailu ja kahvit. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! -Toimikunta

Kuhmo os.070/kevätkokous

Kuhmon Autoalantyöntekijät ry kevätkokous pidetään la 23.03.2024 klo 14 osoitteessa Ravintola Eskobar, Kainuuntie 84, Kuhmo. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! -Toimikunta.

Kuusamo os.085/kevätkokous

Kuusamon automiehet ry kevätkokous pidetään su 05.05.2024 klo 16 osoitteessa Kitkantorin kokoustila, Kitkantie 32 D, Kuusamo. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Paikalla AKT 2.varapuheenjohtaja Niko Blom. Tervetuloa! -Toimikunta

Haapavesi os.088/kevätkokous

Pyhäjäkilaakson Autoalantyöntekijät ry kevätkokous pidetään su 07.04.2024 klo 14 osoitteessa Ruokakeidas, Asemakatu 1, 86300 Oulainen. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Kahvi ja pizza tarjoilu. Tervetuloa! -Toimikunta.

Sotkamo os.124/kevätkokous

Sotkamon Autoalantyöntekijät ry kevätkokous pidetään la 23.03.2024 klo 17 osoitteessa Break Sokos Hotel Vuokatti, Kidekuja 2, Sotkamo. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! -Toimikunta.

Raahen os.126/kevätkokous

Raahen ja Ympäristön Automiehet ry sääntömääräinen kevätkokous pidetään su 07.04.2024 klo 17 osoitteessa Ratsukatu 5 F, Raahen. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Kokouksen jälkeen ruokailu. Jäsenet tervetuloa! -Toimikunta.

OSASTOT TOIMIVAT

PORI

Eura os.036/kevätkokous

Euran Autoalantyöntekijät ry os.036 kevätkokous pidetään la 20.4.2024 klo 14 Jahlipirtillä, Korpiniitynkaari 113 D Eura. Esillä sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat esim. tilinpäätöksen vahvistaminen ja toimintakertomus v.2023. Tarjolla ruokailu. Tervetuloa! Toimikunta.

Eura os.036/kylpylämatka

Euran Autoalantyöntekijät ry os.036 järjestää kylpylämatkan Yyteriin 13.-14.4.2024 sis. matkat, majoituksen ja ruokailu. Omavastuu 20€/hlö. Ilmoittautumiset 30.3 mennessä Jarmo Karoselle p. 0504021298. Tervetuloa!

Pori os.060/kevätkokous

Porin Autoalantyöntekijät ry os.060 sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 27.4.2024 klo 10 ravintola Liisanpuiston auditoriossa, Liisankatu 20 Pori. Esillä sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat. Vieraana AKT:n puheenjohtaja Ismo Kokko. Kokouksen jälkeen ruokailu noin klo 12. Tervetuloa! Toimikunta.

Huittinen os.022/kevätkokous

Lauttakylän Tavaralinjamiehet ry os.022 sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 6.4.2024 klo 11 Breven kabinetissa, Risto Rytin katu 42 32700 Huittinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Mahdollinen vieras ilmoitetaan osaston nettisivuilla. Kokouksen jälkeen ruokailu. Toimikunta kokoontuu jo klo 10. Tervetuloa! Toimikunta.

ROVANIEMI

Lapin aluepilkkikilpailut

Lapin alueen pilkkikisat 2024 järjestetään Rovaniemellä la 6.4.2024 Paikkana Olkkajärvi, OMEKA, Olkkajärventie 299. Tapahetki alkaa ilmoittautumisella sarjoihin klo: 11. Sarjoja on kolme: miehet, naiset, ja perheenjäsenet (puoliso, lapset). Itse pilkkikisa kestää kolme tuntia alk. klo: 11. Lisätietoja: Rinna Iso-Jaakkola p. 045 677 8085. Yhteiskuljetusmahdollisuutta voit kysellä oman osastosi yhteyshenkilöiltä. Osasto 123 toivottaa kaikki jäsenet perheineen tervetulleeksi!

Tornio os.059/2. purkamiskokous

Tornion Kuljetustyöntekijöiden 2. päättämiskokous pidetään ti 26.3.2024 Tornion Järjestötalolla, Kemintie 53. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla myös järjestö- ja koulutustoimitsija Esa Tuominen. Pullakahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta .

Kemi os.082/matka aluepilkkieihin

Kemin Autoalantyöntekijät ry järjestää jäsenilleen kuljetuksen aluepilkkieihin la 6.4.2024 Rovaniemen Olkkajärvelle. Aikataulu: klo 7.30 Neste Tornio – klo 8.00 Tupasvilla Keminmaa – klo 8.15 Pullajussi Syväkangas – klo 8.30 Linja-autoasema Kemi. Ilmoittautumiset 29.3. mennessä p. 040 912 5345 tekstiviestillä. Tervetuloa! Toimikunta.

Kemi os.082/kevätkokous

Kemin Autoalantyöntekijät ry:n kevätkokous pidetään la 20.4.2024 klo 13, paikkana Motel Käpylä Keminmaalla. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Kokouksen yhteydessä ruokailu. Katso lisää osaston nettisivuilta <http://akt082.akt.fi/>. Tervetuloa! Toimikunta.

Posio os.084/kevätkokous

Posion Autoalantyöntekijöiden kevätkokous la 13.4.2024 klo 10 Posion Pirtillä. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla myös aluetoimitsija Jari Mäkitalo. Kahvitarjoilu! Tervetuloa! Toimikunta

Kemijärvi os.109/kevätkokous

Kemijärven Auto- ja Huoltomiehen kevätkokous pidetään ke 20.3.2024 klo 18 Mes-tarin Kievarissa. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Paikalla myös aluetoimitsija Jari Mäkitalo. Kahvitarjoilu. Toimikunta.

Rovaniemi os.123/kevätkokous

Rovaniemen Kuljetustyöntekijöiden kevätkokous pidetään la 13.4.2024 klo 17 Sokos Hotel Vaakunassa. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Paikalla myös aluetoimitsija Jari Mäkitalo. Kahvitarjoilu. Toimikunta.

Kemi os.141/pilkkikilpailut

Pilkkikilpailut järjestetään su 24.3.2024 Ajoksen majalla. Ilmoittautumiset klo 10 alkaen, kilpailu alkaa klo 11.

Kemi os.141/kevätkokous

Kemin Ahtaajien kevätkokous pidetään su 7.4.2024 Toimikunta paikalle klo 16.30 ja yleinen kokous klo 17.00. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Länsirajan autoalan työntekijät os.097/kevätkokous

Länsirajan autoalan työntekijät os. 097. Kevätkokous pidetään Pellon SEO:lla 20.4.2024 klo 16.00. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

TAMPERE

Tampere os.005/kevätkokous

Tampereen Automiehet ry, os. 005 kevätkokous pidetään 28.4.2024 klo 15 osaston toimistolla, Rautatienkatu 10, 6. krs. Tampere. Käsitellään sääntöjen määräämät, sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa. Toimikunta.

Tampere os.006/kevätkokous

Tampereen Seudun Linja-autohenkilökunta ry, os.006 sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina 20.4.2024 alkaen kello 16 osaston toimistolla, Rautatienkatu 10, 6.krs. Tampere. Kokouksessa esillä sääntöjen kevätkokoukselle määräämät, sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Toimikunta. Muistakaa seurata myös osaston nettisivuja www.akt006.fi

Virrat os.054/kevätkokous

Virtain Autoalantyöntekijät ry, os. 054 sääntömääräinen kevätkokous pidetään 13.4.2024 klo 16 Virroilla Lomasaaren saunasaastolla. Esillä sääntömääräiset ja muut esille tulevat asiat. Ilmoitathan osallistumisestasi Tommi puh. 044 5325 378 tai Jussi 040 5488 941. Tervetuloa. Toimikunta.

Mänttä os.064/kevätkokous

Mäntän Seudun Autoalan Työntekijät ry, os. 064 kevätkokous pidetään 13.4. 024 klo 13 Rantaravintola Vilppulassa. Käsitellään sääntömääräiset ja muut esille tulleet asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa. Toimikunta.

TURKU

Turku os.100/kevätkokous

Turun Seudun Linja-autohenkilökunta ry os.100 sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 6.4.2024 alkaen klo 16 AKT Turun toimiston kokoustiloissa Maariankatu 6 B 5krs. Kokouksessa esillä sääntöjen mukaiset asiat mm. tilinpäätös. AKT:n puheenpuoron esittää aluetoimitsija Jouni Nylund. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! -Toimikunta

Turku os.040/kevätkokous

Turun Autoalantyöntekijät ry os.040 sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 6.4.2024 alkaen klo 13 ammattiosaston tiloissa, Maariankatu 6 B 5krs. Kokouksessa esillä sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat. Kokouksen alustaa aluetoimitsija Jouni Nylund. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! -Toimikunta

Turku os.040/picnic-risteily

Turun Autoalantyöntekijät ry os.040 järjestää jäsenilleen Picnic-risteilyn la 20.4.2024 Finnlinesilla Naantalista. Lähtö aamulla klo 9.15, paluu Naantaliin klo 20.10. Ilmoittautumiset 27.3. mennessä hannele.lehto@akt.fi tai p.024501541. Ilmoita syntymäajat, kansalaisuus jos muu kuin Suomi sekä erikoisruokavalio. Matkan hinta eur10/hlö – jäsen voi varata 2 paikkaa, maksu osaston tilille FI02 5542 4010 0025 21, viitteeksi picnic2024 ja osallistujien nimet. Lisätiedot osaston puheenjohtajalta, Timo Vahtera 040 537 1676. Paikkoja rajoitetusti! Tervetuloa!

Salo os.072/kevätkokous

Salon Autoalantyöntekijät ry os.072 sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 6.4.2024 klo 10 Ravintola MMS, Salaistentie 4 Salo. Ajankohtaiskatsauksen antaa aluetoimitsija Jouni Nylund. Kokouksessa esillä sääntömääräiset asiat. Tervetuloa! Toimikunta.

Turku/eläkeläiset

Huhtikuun kokous pidetään ke 3.4.2024 klo 13, paikka Lempilounas, Länsi1 länsikeskus 2krs. kokoustilat. Kokouksen jälkeen lounas hintaan 6€. Vielä kerkiää kevät risteilylle ti 16.4. aamulähtö Viking Glory. Tervetuloa! Toimikunta.

Salo os.072/kesäpäivät Jyväskylässä

Lähtö Salosta perjantaina 14.6.2024 noin klo 12 (tarkentuu myöhemmin) ja paluu sunnuntaina 16.6. Osaston jäseneltä 72€ omavastuumaksu ja puoliso/avec (ei jäsen) 100€ omavastuumaksu. Maksut sisältävät yhteiskyydin ja majoituksen. Omia kyytejä ei korvata. Osasto maksaa lajien osallistumismaksut. Kilpailulajeihin ilmoittautuminen jo su 28.4.mennessä! Paikkoja rajoitetusti! Täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumiset toimikunnan sähköpostiin: toimikunta.akt072@gmail.com. Ainoastaan retkelle tulijoiden ilmoittautuminen 19.5. mennessä! Maksut osaston tilille: FI43 5410 6440 0004 53 sunnuntaihin 19.5.mennessä! Toimikunta.

VAASA

Vaasa os.080/kevätkokous

Vaasan Kuljetustyöntekijät ry os. 080 kevätkokous pidetään lauantaina 27.4.2024 klo 12 alkaen osaston toimistolla, Sepänkyläntie 4, (4 krs.) Kokouksessa käsitellään sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu ravintolassa. Tervetuloa! Toimikunta.

Vasa avd.080/värmöte

Vaasan kuljetustyöntekijät avd 080 häller värmöte lördagen 27.4.2024 kl 12, på fackavdelningens kontor, Smesbyvägen 4 (4.vån.). På mötet behandlas de för värmöte stadgeenliga ärenden. Matservering efter mötet på restaurang. Välkommen! Kommittén.

Kokkola os.130/kevätkokous

Kokkolan Auto- ja Kuljetusalan Työntekijät ry os. 130 kevätkokous pidetään lauantaina 6.4.2024 klo 12 alkaen osaston toimistolla. Kokouksessa käsitellään sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat. Tervetuloa! Toimikunta.

Muistathan lähettää osastosi ilmoitukset 11.4. mennessä aluetoimistoon!

Myöhässä saapuneita ilmoituksia emme valitettavasti voi ottaa vastaan, joten laitathan päivämäärän muistiin jo nyt.

Kiitokset ja kuolinilmoitukset lähetetään osoitteeseen ilmoitukset@akt.fi

Kuolleet

Osaston 058 jäsen

Eino Timonen

s. 08.07.1941
k. 21.01.2024

Muistoa kunnioittaen

Omaisset ja
Oulun Seudun
Autoalantyöntekijät ry
eläkekerho

Osaston 058 jäsen

Pentti Ensio Rasinkangas

s. 07.09.1939
k. 22.02.2024

Muistoa kunnioittaen

Oulun Seudun
Autoalantyöntekijät ry
eläkekerho

Osaston 018 pitkäaikainen
puheenjohtaja

Raimo Mansikkamäki

s. 05.02.1941
k. 20.02.2024

Muistoa kunnioittaen ja syvästi kaivaten

Omaisets
Seinäjoen Automiehet ry

Osaston 019 jäsen

Raimo Vihonen

s. 06.08.1947
k. 08.02.2024

Muistoa kunnioittaen

Pieksämäen Automiehet ry

LUKIJAN KYNÄSTÄ

Finnlink

MIKÄ ILOINEN YLLÄTYS oli lukiessani viimeisintä lehteä, todellakin hauska kirjoitettua juttua Savikon kuljettajasta Akista, Penttilä vielä sukunimenä perään.

Olin taannoin omalla retkellä Norjassa, takaisin tullessani laivala tapasin tämän kyseisen herran ja hänen kollegansa ruokapöydässä. Oi joi niin kuin olisi aina tunnettu, niin mukavasti jutun tynkää siinä riitti.

Minä henkilökohtaisesti olin iloisesti yllätynyt, että ulkomaankuljettajista oli tehty lehteen juttua, koska heitä hyvin harvoin huomioidaan. Voin taata, ettei ihan aina helppoa tuolla ulkomailla ole rytätä. Kuitenkin heitä onneksi on ja vielä omaavat jotkut AKT:n kortinkin taskussaan.

Tuolla maailmallakin, kun ovat ne ihan samat ongelmat, mutta pahuksen välimatkan takia ongelmia hiukka enemmän. Kodin ohikin voidaan työmatkalla ajaa, vaan sinne ei kerkeä, kun on laivaan kiire.

Joskus painotin paljonkin, että kotoa kun lähdetään, niin on lähdet-

tävä sovun kera, hyvissä välilöissä. Koska tuolla ratin takana on kamala vatvoa ongelmia yksin. Vaikka ovat netit ja muut, niin fyysinen kontakti on aina paras, vaikka moiskunin mojuuttamiseen.

Noihin Penttilän jutussa mainittuihin taukoihinkin, kun ne ovat 48-tunteroisia, niin aina ei ole lähellä hotellia, ei sitten sitä vessaa, puhumattakaan suihkusta. Ja ne hotellitkin, joissa ovat länään nukutut sängyt eli patjat. Ei ole helppoa ei ulkomaankuljettajilla.

Iloinen yllätys oli tosiaan, että vielä on autoja suomalaisilla kilvillä, oli laivassa ja rannassa menossa laivaan ja maailmalle, että vienti ja tuonti pelaa.

Sydämeistäni toivotan kaikille ammattikuljettajille turvallisia kilometrejä. Hyvää kevättä.

LÖNNBLAD RAIJA

026/Uudenmaan Kuljettajat ry

Lapin Alue- pilkkikilpailut

LAPIN ALUEEN pilkkikisat 2024 järjestetään Rovaniemellä la 6.4. Paikkana Olkkajärvi, OMEKA, Olkkajärventie 299. Tapahtuma alkaa ilmoittautumisella sarjoihin klo: 11. Sarjoja on kolme: miehet, naiset ja perheenjäsenet (puoliso, lapset). Itse pilkkikisa kestää kolme tuntia alkaen klo 11.

Lisätietoja: Rinna Iso-Jaakkola
p. 045 677 8085.

Yhteiskuljetusmahdollisuutta voit kysellä oman osastosi yhteyshenkilöiltä.

Osasto 123 toivottaa kaikki jäsenet perheineen tervetulleeksi!

IN MEMORIAM

Raimo Mansikkamäen muistolle

RAIMO MANSIKKAMÄKI LIITTYI AKT:n jäseneksi ja Seinäjoen osasto 018 jäseneksi 1.12.1974. Hän lähti pian aktiivisesti mukaan ammattiosaston toimintaan. Tiemme on ollut yhteinen: vuonna 1975 siirryin itse Kuusamosta Mansikkamäen kanssa samaan osastoon.

Raimon kanssa lähes 50 vuotta tunsimme toisemme. Palvelimme samaa työnantajaa ja olimme osaston toiminnassa vuosikymmenet. Viimeiset 10 vuotta eläkeläisten toiminnassa.

Kun Mansikkamäki vuonna liittyi osastoon, sen jäsenmäärä oli 400 henkilöä. Toiminta oli aktiivista, vuonna 1976 osasto hankki toimistotilat Työväentalolta.

Vuonna 1977 koimme AKT:n raskaan kahden viikon työtaistelun. Seuraava AKT:n edustajakokous vaikutti jäsenhankinnan kautta aktiiviseen, yhteiseen toimintaan. Jäseniä oli vuonna 1979 edunvalvonnan parissa jo 650.

Vuonna 1981 Raimo valittiin osaston puheenjohtajaksi, yhtäjaksoinen puheenjohtajan kausi jatkui vuoteen 1994. Tuolloin jäsenmäärä saavutti jo

1000 henkilön rajan. Vielä tämänkin jälkeen Raimo toimi useita kausia toimikunnan jäsenenä ja työpaikan luottamusmiehenä.

Raimon puheenjohtajavuosina 1983 Seinäjoella järjestettiin AKT:n kesäpäivät 2500 osallistujan voimin. Puheenjohtajana Raimo jatkoi päämäärätietoisesti jäsenistön kanssa osaston toimintaa. Jäsenmäärä kasvoi, ja palveluita parannettiin. 1987 hankittiin toimistotilaksi Lemminkäisensola. Raskaan kaluston pysäköinti helpotti siellä asiointia.

Raimo toimi Pohjanmaan alueen edustajana AKT:n valtuustossa ja osaston edustajana edustajakokouksissa useiden edustajakokouskausien ajan.

Raimon päättäväinen, rauhallinen ja neuvotteleva toiminta tuotti tulosta osaston ja jäsenten eduksi. Eläkepäivinä Raimo harrasti uintia, pyöräilyä ja lenkkeilyä.

Raimoa muistaen,

laaja jäsenjoukko AKT:n kentässä

Putkiranta Pentti, pitkäaikainen työ- ja osastokaveri

Kahvikupin ääressä

MIKKO HAASANEN

- Kahvikupponen höyryää ja kuuluu päivään kuin päivään. Miten nautit kahvisi?**
 - Kahvi on hyvää mustana mutta useimmiten laitan maitoa sekaan.
- Entäs pulla, millainen maistuu?**
 - Kotitekoinen pulla on ylivoimainen, aina paras. Eli sen valitsen aina kun mahdollista ja taidan kallistua korvapuustin puolelle.
- Kenen tulee saada rusinat pullasta?**
 - Tuohon en taida vastata (naurua)... no sanotaan kuitenkin, että työntekijöiden tulee saada rusinat pullasta!
- Mitäs kahvinporoista voit ennustaa?**
 - En oikein usko tuommoisiin ennustusjuttuihin. Onhan joillakin halu uskoa tähdenlentoihin ja muihin. Mutta itse en ole tällainen ennustaja.
- Tuleeko mieleen yhtään vitsiä kuljettaja-ammateista?**
 - Eipä tule mieleen, vitsit on nyt tosi vähissä (viittaus hallituksen työelämää koskeviin lakihankkeisiin). Luottamusmiehenä koen, että on tosi hyvä, että on liitto takana. Ettei tarvitse yksin vääntää.
- Paljonko arvioit työntäväsi kuulaa (Kesäpäivien yleisurheilussa)?**
 - En ole ihan varma saanko sitä edes ylös maasta, kun kouluajan jälkeen en ole kokeillut lajia. Olisi hyvä, jos kuula lähtisi edes eteenpäin! Pituushypystä ajattelen, että alastulo mieluummin hiekalle kuin asfaltille.
- Mitä autoradiostasi kuuluu?**
 - Tavallisimmin rokkia, vakioasemina Radio Rock tai City. Joskus viikonloppua vasten Radio Nova, varsinkin jos on tarvetta reaaliaikaisille kelitiedotteille.

Lue Haasanen haastattelu sivulta 32

KULTTUURIVINKKI

Juuret-näyttely tuo hymyn suupieliin arkimuistojen kautta

TEKSTI Hannele Siika-aho KUVA Tuulenpuuskia-kirja

ahden visuaalisten taiteiden museossa, Malvassa, avattiin syksyllä 2022 Juuret -aarteita kokoelmista -näyttely. Se esittelee museon kokoelmiin kuuluvia julisteita, huonekaluja ja taideteoksia. Lahdella on pitkät perinteet teollisen muotoilun saralla ja näyttely kuvaa hienosti 1950–1970-lukujen muotoilua.

Näyttelyyn on rakennettu esimerkinomaisesti olohuoneita, joiden sisustus tuntuu tutulta ehkä lapsuudenkodista tai isovanhempien luota. Monesta kodista löytyi tuolloin Bonanza-sohva tai värikkäitä muovikalusteita 1960-luvulta. Pallotuoli taitaa olla tutumpi julkisista tiloista. Nostalgista tunnelmaa luovat myös vanhat mainosjulisteet. Kuvassa on Mallasjuoman mainos, mutta julisteita löytyy eri aloilta, vakuutusista urheiluvälineiden ja teollisuustuotteiden kautta matkailumainoksiin.

Perinteinen taide- näyttely koostuu pitkälti 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun kotimaisista teoksista, mukana on ainakin yksi Eero Järnefeltin Koli-maisema

sekä Akseli Gallen-Kallelan teos Keitele.

Museo sijaitsee entisessä Mallasjuoman panimorakennuksessa. Sieltä löytyy lisäksi vaihtuvia näyttelyitä, jotka keskittyvät nykyaiteeseen. Itse rakennus ja kokonaisuus ovat tutustumisen arvoisia, vaikka ei suuri taiteen ystävä olisikaan. Talosta löytyy myös ravintola, paikallinen pienpanimo ja pub. Näyttelyyn ehtii tutustumaan vielä 29.4.2024 asti. ●

Mallasjuoman juliste. Suunnittelija tuntematon, 1960-luku. King Cola.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry on n. 40 000 jäsenen ammattiliitto ja vahva edunvalvoja. Liiton jäsenet työskentelevät autoliikenne-, ahtaus-, säiliöauto- ja öljytuote-, matkailu-, huolto- ja liikenneopetusaloilla sekä huoltokorjaamoissa, terminaaleissa ja lentokoneiden matkustamoissa. Jäsenet kuuluvat ammattiosastoihin, jotka ovat puolestaan AKT:n jäseniä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki

Postiosoite:
PL 313, 00531 Helsinki
(09) 613 110 vaihde | www.akt.fi

Toimisto avoinna:
ma–pe klo 8.30–16

Jäsenrekisteri:
Puhelinpäivystys (09) 6131 1244
Asiakaspalvelu:
ma–pe klo 9–15

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna
ma–pe klo 9–12
ja klo 13–15

Helsinki
Viherniemenkatu 5,
00530 Helsinki
(09) 6131 1400
(09) 6131 1401
(09) 6131 1402

Joensuu
Kauppakatu 32,
80100 Joensuu
(013) 5111 410
(013) 5111 411

Jyväskylä
Ilmarisenkatu 2 LH 24,
40100 Jyväskylä
(014) 443 1420
(014) 443 1421

Kotka
Puutarhakatu 12,
48100 Kotka
(05) 740 1430
(05) 740 1431

Lahti
Keskuskatu 11,
15870 Hollola
(03) 526 0551

Oulu
Mäkelininkatu 31,
90100 Oulu
(08) 870 1440
(08) 870 1441

Pori
Isolinnankatu 24
(2. krs), 28100 Pori
(02) 543 1450
(02) 543 1451

Rovaniemi
Rovakatu 26 A 10,
96200 Rovaniemi
(016) 459 1460
(016) 459 1461

Tampere
Rautatienkatu 10,
33100 Tampere
(03) 230 1510
(03) 230 1515

Turku
Maariankatu 6 b,
20100 Turku
(02) 450 1540
(02) 450 1541

Vaasa
Sepänkyläntie 4,
65100 Vaasa
(06) 220 1560
(06) 220 1561

Hallitusohjelma heikentää työntekijän asemaa ja arkea

TYÖSUHTEEN RAJUT MUUTOKSET

- Vuoden määräaikaisuudet ilman perustetta – vähentää vakituisia työsuhteita
- Palkaton ensimmäinen sairauslomapäivä – pienentää palkkaa, tulee työnantajien tes-tavoitteeksi
- Irtisanomisperusteen madaltaminen, jatkossa ei tarvita painavaa syytä – työsuhdeturva heikkenee
- Yt-velvoite pois alle 50 hengen yrityksiltä – irtisanomiset ilman neuvotteluja
- Yt-vähimmäisajat puolitetaan, lomautukset vain 7 päivän varoituksella – molemmat leikkaavat palkkaa
- Takaisinottovelvoite pois alle 50 hengen yrityksiltä

TYÖEHTOSOPIMUKSET, LUOTTAMUSMIEHET JA YLEISSITOVUUS

- Paikallinen sopiminen työpaikoille jopa ilman luottamusmiestä – työnantajan sanelu lisääntyy
- TES:ien yleissitovuus heikkenee/poistuu, kun yrityskohtaisesti saa kaikki joustot – työnantajilla ei intressiä kuulua työnantajaliittoon
- Vientimallin vieminen lakiin tarkoittaa, että käytännössä vain vientiliitot neuvottelevat – koko neuvottelu-järjestelmä murenee, alojen palkkaerot lukitaan, valtakunnansovittelijan kädet sidotaan ennalta

LAKKO-OIKEUDEN RAJOITTAMINEN

- Lakko-oikeuden rajoitukset – rajoittaa protesteja muita heikennyksiä vastaan
- Liittojen hyvityssakkoja korotetaan, myös uhka henkilökohtaisesta sakosta
- Poliittisten lakkojen kesto enintään 1 vuorokauteen
- Tukilakkoja rajoitetaan – toiset alat eivät saa tukea, mahdollistaa työehtojen heikentämisen entistä helpommin

LEIKKAUKSET TYÖTTÖMYYSTURVAAN

- Ansiosidonnainen työssäoloehto 12 kuukauteen ja työssäoloehdon euroistaminen – heikentää mahdollisuuksia ansiosidonnaiseen
- Ansiosidonnaisen porrastus – 8 viikon jälkeen 20 prosentin ja 34 viikon jälkeen 25 prosentin leikkaus
- Ikääntyneen asema heikkenee – työttömyysturvan ikäsidonnaiset edut pois
- Työttömyysturvan omavastuun arkipäivät viidestä seitsemään
- Suojaosien poisto – ei keikkatöitä työttömänä ja suora leikkaus osa-aikaisen työttömyysturvaan
- Lapsikorotusten poisto – lisää lapsiköyhyyttä
- Vuorotteluvapaa ja aikuiskoulutustuki lakkautetaan
- Lomakorvauksen jaksotus palautetaan – siirtää työttömyysturvan alkua